

LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 271, 276, 426 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 37, 116 IR 119 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-2350 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 95 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 5, 17 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 9, 25, 45 IR 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTAŲ ATKŪRIMO ĮSTATYMO NR. VIII-359 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija	<p>Toliau vengiama vadovautis gerąja teisėkūros praktika. Šiame jau koreguotame nauja redakcija rengiamo MĮ projekte vienos jo dalys yra pateikiamos gan glaustai, kai tuo tarpu kitos vis vien dar išlieka surašytos ypač smulkmeniškai, į įstatymo lygmenį perkeliančias <u>neesminius dalykus</u> [pavyzdžiui, 16 straipsnis. <i>Miško dauginamosios medžiagos tiekėjai ir jų veiklos reglamentavimas</i>, 19 straipsnis. <i>Leidimas kirsti mišką ir t.t.; bet pastaba galioja ir kitam MĮ tekstui</i>]. Tikriausiai nėra tikslo sukurti kuo pairesnį teisės aktą, kuriame būtų daug labai smulkmeniškų, nereikalingų nuostatų ir suvokti esmę būtų sudėtinga. O juk įstatyme turi būti pateikiamos tik svarbiausios <u>norminės nuostatos</u>, tekstas dėstomas glaustai, logiškai ir aiškiai, be prieštaravimų. Taip, kad išsireiškimai būtų aiškūs, lengvai suprantami ir nedviprasmiški, paprasti, glausti, tikslūs.</p> <p>Nors nėra paprasta, rengiant įstatymą būtina vadovautis šia gerąja teisėkūros praktika.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projektu siekiama reglamentuoti tik tiek, kiek yra būtina tą daryti įstatymu, detalesnį reguliavimą paliekant poįstatyminiams teisės aktams. Tam tikri aspektai, kaip minimi miško dauginamosios medžiagos ir jų veiklos reglamentavimas ar leidimai kirsti mišką, taip pat nepriklausomų medienos matuotojų veikimo sąlygos turi būti reglamentuojami įstatyme plačiau, nes tokį reikalavimą nustato licencijuojamą veiklą reglamentuojantys teisės aktai, taip pat kai reguliavimas yra tiesiogiai susijęs su asmenų teisių realizavimo galimybe, todėl jų esminiai elementai taip pat turi būti nustatomi įstatyme.</p>
	<p>Teigiamai vertiname, kad Aiškinamojo rašto 5 ir 13 punktuose jau pateikiamas bent dalinis numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (<i>ex-ante</i>). Nors akivaizdu, kad vertinimas nėra išsamus, o pateikti skaičiai, kiek reikės iš Valstybės biudžeto skirti lėšų kompensacijoms vien privačių miškų savininkams už vien Miškų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projekto aiškinamajame rašte yra pateikti skaičiavimai dėl reikalingų lėšų numatomų ribojimų kompensavimui, kiek tai susiję su šiuo pakete siūlomais pakeitimais. Atitinkami paskaičiavimai yra pateikiami ir kitų minimų įstatymų projektu,</p>

<p>įstatymu planuojamus apribojimus (t.y. 420 mln. EUR) yra tik fragmentas visų galimų ekonominių netekčių dėl Aplinkos ministerijos iniciatyva rengiamų apribojimų miškų ūkiui ir nuosavybės naudojimui pagal naujos redakcijos LR Saugomų teritorijų įstatymą ir LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nemažos dalies straipsnių pakeitimus. Todėl reikėtų pateikti pilną vaizdą, kurio pasekoje galima bus spręsti- ar Lietuvoje dar liks vietos miškų ūkiui kaip tokiam.</p>	<p>kurie turi kitus tikslus, aiškinamuosiuose raštuose.</p>
<p><u>Iš esmės yra tobulintinas kompensavimas privačių miškų savininkams už nustatytus ūkinės ir (ar) kitokios veiklos bei miško naudojimo apribojimus.</u></p> <p>Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau tekste- Konstitucijos) 23 straipsnyje yra įtvirtintas nuosavybės neliečiamumo principas. Paimti nuosavybę (miško savininko turtą ar jo dalį) visuomenės poreikiams galima tik įstatymo nustatyta tvarka ir turi būti teisingai atlyginama. Dėl įvedamų apribojimų/draudimų naudoti nuosavybę ir vykdyti joje ūkinę veiklą prarandamo turto atlyginimo dydis turi atitikti miško savininko realius praradimus. Konstitucijos 30 straipsnyje nurodoma, kad asmeniui padarytos materialinės ir moralinės žalos atlyginimą nustato įstatymas. Aiškindamas šią Konstitucijos normą, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra nurodęs, kad „būtinumas atlyginti asmeniui padarytą materialinę ir moralinę žalą yra konstitucinis principas (Konstitucinio Teismo 1997 m. sausio 20 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai). Taigi, Konstitucija imperatyviai reikalauja įstatymu nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad asmuo, kuriam buvo padaryta žala, visais atvejais galėtų reikalauti teisingo tos žalos atlyginimo ir tą atlyginimą gauti.“ (Konstitucinio Teismo 2006 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas). Pažymėtina, kad svarbų išaiškinimą dėl kompensacijų už įvedamus apribojimus žemės (miško) savininkams pastaruoju metu yra priėmęs LR Konstitucinis teismas 2023 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. KT60-N7/2023 „Dėl kompensacijų, susijusių su specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų taikymu, mokėjimo“. Tai yra svarbu, kadangi priimant LR specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą buvo siekiama visus ūkinės ir (ar)</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Saugomų teritorijų įtvirtinti ir Miškų įstatymu planuojami įtvirtinti teisiniai pagrindai dėl kompensacijų mokėjimo yra skirtingi. Be to, Miškų įstatymo projektu siekiama sukurti naują kompensavimo mechanizmą, papildant jau esamą mechanizmą, nustatytą Saugomų teritorijų, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymuose.</p>

	<p>kitokios veiklos apribojimus ir teritorijas, kur tie apribojimai yra taikomi, nustatyti vienu įstatymu.</p> <p>Rengiant nauja redakcija MĮ (kai kartu su Seime svarstomu nauja redakcija Saugomų teritorijų įstatymo (toliau tekste- STĮ) projektu ir numatomomis pateikti LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau tekste- SŽNSĮ) pataisomis) turime gerą progą kompensavimo tvarką nustatyti sprendžiant kompleksiskai ir todėl yra būtina galų gale nustatyti aiškų, visiems suprantamą, skaidrų ir teisingą kompensacijų miškų savininkams už visus nustatytus ūkinės veiklos bei miško naudojimo apribojimus reglamentavimą viena tvarka, aiškiais principais (analogiškais LR Žemės įstatyme ir SŽNSĮ) viename įstatyme – Miškų įstatyme.</p>	
	<p><u>Dėl MĮ 1 straipsnio (Įstatymo paskirtis) pakeitimu.</u></p> <p><u>Siūlome tikslinti</u> 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžiamą MĮ paskirtį ir tikslą:</p> <p>1. Šis įstatymas reglamentuoja miško įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą, naudojimą, su miškais susijusią žmogaus veiklą ir jos planavimą, nuosavybės teises į mišką igijimą, galimus apribojimus nuosavybei ir kompensavimo už nustatomus veiklos apribojimus principus, tvarką ir sąlygas.</p> <p>2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal daugiafunkcinio darnaus miškų ūkio valdymo principus, derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes miškui, užtikrinant racionalų miškų išteklių naudojimą ir gausinimą siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava ir šalies energetikos sektorių atsinaujinančiais resursais, suteikti šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą, užtikrinant biologinės įvairovės išsaugojimą, medynų produktyvumo ir jų stabilumo didinimą, kraštovaizdžio stabilumą ir aplinkos kokybę, sudarant sąlygas formuoti tvarius, klimato pokyčiams atsparesnius šalies miškus, kurie dabar ir ateityje teiktų daug miško ekosisteminių paslaugų nedarant žalos kitoms ekosistemoms</p> <p><u>Paaiškinimas:</u> Siūlome aiškiai įvardinti įstatymo tiksluose, kad orientuojamasi į daugiafunkcinį miškų ūkį, užtikrinant racionalų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šis įstatymas nereglamentuoja nuosavybės teisės į mišką igijimo tvarkos, o apribojimai nuosavybei kyla iš pačios įstatyme nustatytos miško naudojimo tvarkos. Kompensavimo sąlygas taip pat nustato ne tik šis įstatymas, bet Saugomų teritorijų įstatymas.</p> <p>Ne visi miškai laikytini daugiafunkciais ir darnaus miškų valdymo principai nėra susiaurinti iki daugiafunkčių miškų naudojimo. Siūlomi papildomi įstatymo tikslai įeina į aspektą, jog reguliavimas nustatomas „derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes“. Netikslinga plačiau detalizuoti šių aspektų šiame straipsnyje, nes tai nekeičia toliau visame įstatyme dėstomo reguliavimo turinio, kuris ir atspindi minėtų interesų derinimą.</p>

	<p><i>miškų išteklių naudojimą ir gausinimą siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava ir šalies energetikos sektorių atsinaujinančiais resursais, suteikti šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą, užtikrinant biologinės įvairovės išsaugojimą, medynų produktyvumo ir jų stabilumo didinimą, kraštovaizdžio stabilumą ir aplinkos kokybę.</i></p>	
	<p>Siūlome patikslinti 2 str. 11 dalį ir tikslinti paliekamą skalsumą: 11. Laisvasis miško kirtimas – neplynasis miško kirtimas savo reikmėms III ar IV grupės miškuose, po kurio lieka ne mažesnis kaip 0,76 medyno skalsumas, miško valdos ribinių linijų kirtimas, medžių kirtimas grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimas. Paaškinimas: siūlome taikyti tokį pat medyno skalsumą, kaip ir pagrindinių atrankinių kirtimų atveju – 0,6.</p>	<p>Neatsižvelgta. Vidutinis Lietuvos medynų skalsumas yra maždaug 0,7, todėl šiais miško kirtimais ir siūloma leisti juos vykdyti būtent iki šios ribos. Medyno išretinimas iki 0,6 skalsumo pagrindiniais atrankiniais kirtimais yra jau siejamas su miško atkūrimu ir medyno kartų pakeitimu, tuo tarpu siūlomi laisvieji kirtimai nesiejami su privalomu miško atkūrimu po kirtimo ir todėl išretinimas iki 0,6 skalsumo gali reikšmingai įtakoti medyno stabilumą ir atsparumą abiotiniams ir biotiniams veiksniams.</p>
	<p>Siūlome patikslinti 2 str. 20 dalį. Siūloma formuluotė: 20. Miško ištekliai– nenukirstas miškas, sakai, kelmiai ir dervuoliai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, šakelės, vytelės, grybai, riešutai, uogos, vaisiai, vaistažolės ir vaistinė žaliava, miško paklotė, lapai ir kita miško augalija, rekreacinė aplinka, rekreaciniai bei kultūriniai objektai, bitininkavimo produktai ir kt. Paaškinimas: Miškas apima ne vien tik teritorijoje augančią augmeniją, tačiau ir kitus išteklius, įskaitant natūralius ir žmogaus sukurtus rekreacinius išteklius ir pan. Kad galėtume įveiklinti mišką ne tik kirtimo prasme, bet suteikti visuomenei socialines, rekreacines, kultūrinės ir kt. paslaugas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Miško ištekliai Miškų įstatymo projekto apimtyje suprantami kaip natūraliai miške esantys augalinės kilmės miško produktai. Siūlomi išsireiškimai (rekreacinė aplinka, rekreaciniai ir kultūriniai objektai, bitininkavimo produktai ir kt.) didesne apimtimi atsispindi per miško ekosistemų atliekamas funkcijas - aprūpinimo, reguliavimo, palaikymo ir kultūrinės (8 str. 1 dalis) „Įveiklinti“ mišką ne tik kirtimo prasme siūloma Miškų įstatymo projekto 10 str. Asmenų lankymasis miške: „3. Asmenys, lankydamiesi miškuose rinkdami vaisius, vaistažoles, vaistinę žaliavą, dekoratyvines miško medžiagas, miško augaliją, grybaudami, išskyrus saugomas augalų ir grybų rūšis, riešutaudami, leisdami sulą turi vadovautis šiame įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatyme, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme nustatytais reikalavimais.“ Miškų įstatymo projekto 9 str. siūloma išplėsti bičių laikymo miškuose galimybes, patikslinti reikalavimus ūkinių gyvūnų ganymui</p>

		<p>miškuose nustatant, kad miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai miškuose gali ganyti ūkinius gyvūnus, laikyti bites aviliuose, kilnojamosiose bitidėse, drevėse. Kiti asmenys šią veiklą gali vykdyti suderinę su miško savininku arba valstybinio miško valdytoju. Ūkinius gyvūnus ganyti draudžiama kirtavietėse, kuriose privaloma atkurti mišką, miško želdinių ir žėlinių plotuose iki 20 metų amžiaus medynuose. Taip pat Miškų įstatymo projekto 9 str. nustatomi reikalavimai dėl transporto priemonių (motorinių, nemotorinių) judėjimo, bekelės trasų įrengimo, renginių (pažintinių, mokymo, terapinių, kultūros, sporto ir kitų) miškuose organizavimo.</p> <p>Paminėtina, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. rugsėjo 7 d. įsakymas Nr. D1-310 „Dėl Laukinių augalų ir grybų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ <u>reglamentuoja laukinių augalų ir grybų išteklių naudojimą</u> – laukinių augalų, jų dalių, sėklų, sporų, žiedų, vaisių (uogų, riešutų) ir šaknų rinkimą (kasimą, rovimą, pjovimą, kirtimą), grybų rinkimą, sulos leidimą, žievės lupimą, ganyimą ir šienavimą miško žemėje, kitą su laukinių augalų ir grybų išteklių ėmimu iš gamtinės aplinkos susijusią veiklą, laukinių augalų ir grybų naudojimą švietimo, mokslo ir kitais tikslais bei botaninėms ir mikologinėms kolekcijoms sudaryti.</p>
--	--	---

	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 2 str. 28 dalį. Siūloma formuluotė: „28. Miško valda – nuosavybės teise valdomas miškų ūkio paskirties miško žemės sklypas su visais jame esančiais priklausiniais ir ištekliais.“.</p> <p><u>Paaiškinimas:</u> Reikia galų gale spręsti teisinę koliziją, kada dėl painiavos su naudmenų ir tikslinių paskirčių identifikavimu, užfiksavimu Valstybinės miškų tarnybos valdomame Valstybiniame miškų kadastre ir Registrų centro valdomame Nekilnojamo turto kadastre ir Nekilnojamo turto registre miškų savininkai <u>nepelnytai</u> <u>apmokestinami žemės mokesčiu</u>. Vadovautis 2 str.15 d. <u>miško</u> <u>apibrėžimu</u>,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miško valdos sąvoka naudojama, kaip miškų ūkio paskirties žemės sklypo sutrumpinimas. Įstatyme ši sąvoka naudojama straipsnyje, kuriame nustatomi privačios miško valdos skaidymo atvejai. Apmokestinimas nesusijęs su žemės sklypo pakirtimi, todėl miško valdos sąvokos pakeitimas neišspręstų žemės mokesčio klausimų.</p>
--	---	--

	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 2 str. 46 dalį. Siūloma formuluotė:</p> <p>46. Plynasis pagrindinis miško kirtimas – pagrindinis miško kirtimas, kai didesnėje nei 0,5 ha biržėje iškertami visi medžiai, išskyrus sėklinius, biologinei įvairovei svarbius medžius, saugomo pomiškio grupes, siekiant racionaliai naudoti miško išteklius. Po kirtimo likę medžiai nesudaro medyno.</p> <p><i>Paaaiškinimas:</i> Pagal FAO metodiką ir daugelio šalių taikomą apibrėžimą miškui priskiriami didesni nei 0,5 ha, tad jei kirtimo metu formuojamos mažesnės aikštės- nederėtų to vadinti plynu kirtimu. Pavyzdžiui, Kroatijoje, jei kertama plynai, tačiau paliekamas pomiškis- tai nelaikoma plynu kirtimu. Bavarijoje plynu kirtimu nelaikoma iki 2 ha iškirstas plotas. Austrijoje, jei plynai iškertama nedidelė 0,2-05 ha aikštė- nelaikoma plynu kirtimu</p> <p>O iki nuo 0,1-0,5ha kirtimus galima pavadinti - atkuriamieji kirtimai (nes miško aplinka nepasikeičia,). Gal reiktų keisti terminiją iš "plynas" į "atkuriamasis kirtimas" ar "atkuriamoji medžiapjūtė"? Šiuos terminus taiko kitos ES šalys Miškų įstatyme, pavyzdžiui: Suomija.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miškas pagal šiuo metu Lietuvoje galiojantį ir projektu siūlomą reguliavimą gali būti nuo 0,1 ha žemės ploto (skirtingai nei pagal FAO metodiką), todėl mažesnio nei 0,5 ploto miško nukirtimas turėtų būti laikomas plynu miško kirtimu, nes atskirai augančio mažesnio nei 0,5 ha ploto medyno nukirtimas <i>de facto</i> ir būtų plynasis miško kirtimas.</p>

<p><u>Dėl MI 5 straipsnio (Nuosavybės teisė į mišką) pakeitimų. Siūlome patikslinti</u> 5 str. 1. 4, 6, 7 dalis.</p> <p><u>Siūlome papildyti</u> 5 str. 1 dalį. Siūloma formuluotė:</p> <p>1. Miškas nuosavybės teise gali priklausyti valstybei, savivaldybėms, fiziniams ir juridiniams asmenims, neturintiems juridinio asmens statuso subjektams, tačiau turintiems civilinį teisinumą. Užsieniečiai, užsienio juridiniai asmenys, užsienio valstybėse įsteigtos organizacijos, neturinčios juridinio asmens statuso, tačiau turinčios civilinį teisinumą pagal tų valstybių įstatymus, atitinkantys Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, mišką turi teisę įsigyti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis. Miško nuosavybės teisė neatsiejama nuo žemės sklypo, kuriame yra miškas, nuosavybės teisės. Miško savininkų, valdytojų ir naudotojų teises saugo įstatymai. Pažeistos teisės turi būti atkuriamos, o padaryti nuostoliai atlyginami įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Miško savininkų, valdytojų ir naudotojų teisės gali būti apribotos įstatymų nustatyta tvarka visuomenės, aplinkos bei miško apsaugos interesais, o šie apribojimai konkrečiai miško valdai (ar jos daliai) taikomi nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.</p> <p><i>Paaiškinimas: Tiek SŽNSĮ, tiek Žemės įstatyme yra imperatyviai nurodyta, nuo kada taikomi apribojimai konkrečiam žemės sklypui/teritorijai- nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą. Tai labai aiškus ir geras principas, kurį patvirtino ir LR Konstitucinis teismas 2023 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. KT60-N7/2023.</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlomas papildomas reguliavimas būtų perteklinis, nes nuosavybės teisių apsauga kyla tiesiogiai iš Konstitucijos 23 str., bendrus nuosavybės teisės ir jos gynimo aspektus reglamentuoja Civilinis Kodeksas. Šio projekto 25 str. 1 d. taip pat reglamentuota, kad <i>Miško savininkų ir valstybinio miško valdytojų miškui, kitam miške esančiam turtui ir teisėtiems interesams padaryta turtinė žala atlyginama Civiliniame kodekse nustatyta tvarka.</i></p> <p>Ne Miškų įstatymas reglamentuoja specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įsigaliojimą žemės sklypui. Nėra pagrįsta kodėl Miškų įstatyme reikėtų nustatyti specialią tvarką specialių žemės naudojimo sąlygų taikymo aspektu išimtinai tik miško žemei ir jos netaikyti visiems žemės sklypams, nepriklausomai ar jame yra miško ar ne. Šio įstatymo paketo tikslas nėra pakeisti bendros visų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo tvarkos.</p>
<p><u>Siūlome palikti įstatymo 5 str. iki šiol galiojančią nuostatą, kad</u> Valstybė skatina ir remia privataus miškų ūkio plėtrą ir to detalizaciją. Siūloma formuluotė:</p> <p>x dalis. Privačių miškų savininkai įstatymų nustatyta tvarka turi teisę jungtis į asociacijas ir kooperatyvus, steigti įmones ir organizacijas. Valstybė skatina ir remia privataus miškų ūkio plėtrą, privačių miškų savininkus vienijančias organizacijas,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Perteklinė formuluotė. Visa tai tiesiogiai ir netiesiogiai numatyta ir nedraudžiama kitais teisės aktais – privačių miškų savininkai, kaip ir kitokią veiklą vykstantys subjektai, įstatymų nustatyta tvarka turi teisę jungtis į asociacijas ir kooperatyvus, steigti įmones ir organizacijas; tarp finansuotinių bendrųjų reikmių Miškų įstatyme numatytas ir privačių miškų savininkus</p>

	<p>teikiančias miško savininkams konsultavimo, atstovavimo ir ūkines paslaugas. Pripažintiems miško savininkų kooperatyvams taikomas analogiškas žemės ūkio kooperatyvams statusas ir veiklos sąlygos. .</p> <p><i>Paaikškinimas: Miško savininkus vienijančios organizacijos vykdo jų atstovavimo funkciją, o kad išjudėtų iš mirties taško kooperacija-reikalingos realios paskatos, analogiškos taikomoms pripažintiems ž.ū. kooperatyvams.</i></p>	<p>vienijančių asociacijų, miško savininkų kooperatyvų steigimasis, konsultavimas, mokymas ir kt; o kooperatyvų pripažinimas miško savininkų kooperatinėmis bendrovėmis (kaip ir kooperatyvų veiklos reglamentavimas) numatytas Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatyme.</p>
	<p><u>Siūlome panaikinti</u> 5 str. 6 dalį, kaip atgyvenusią ir sukuriančią bereikalingų biurokratinių suvaržymų disponavimui privačia nuosavybe:</p> <p>6. Privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė į dalis neskaidoma, jeigu privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esantis vientisas miško žemės plotas yra arba tampa mažesnis kaip 5 ha, <...></p> <p><i>Paaikškinimas: Pagal Civilinio kodekso 4.80 straipsnio 1 dalį, 4.90 straipsnio 1 dalį, kiekvienas bendraturtis turi teisę reikalauti atidalyti jo dalį iš bendrosios nuosavybės. Civilinio kodekso 4.80 straipsnio 2 dalyje bei 4.90 straipsnio 2 dalyje numatoma, kad natūra daiktas nedalijamas tik tada, kai žala yra neproporcinga jo paskirčiai. Tuo tarpu šiuo metu galiojantis MĮ apribojimas atsidalinti bendraturčiams savo nuosavybės dalis tiesiogiai, verčia tai forminti netiesiogiai – notariniu būdu atsidalinama veika, sudarant sklypų naudojimo sutartį tarp bendrasavininkų. Nuosavybė iš bendros jungtinės tampa bendra daline pagal CK. Tačiau miško naudojimo požiūriu tai tas pats, kas padalinti geodeziškai, nes notaras patvirtina ir pasidalinimo planą. Tai daro šį procesą sudėtingą, ilgai trunkantį, sukeliantį teisinio neužtikrintumo situacijų. Žodžiu- bereikalingą.</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nepritariame miško valdų skaidymo ribojimų atsisakymui. Šiuo metu galiojantis reguliavimas užtikrina, kad ir taip statistškai Lietuvoje mažos privačios miško valdos dar labiau nemažėtų ir jų bendras skaičius nedidėtų. Konstitucinis Teismas savo praktikoje taip pat yra pažymėjęs, kad <i>Toks ribojimas vertintinas teigiamai tuo atžvilgiu, jog, kaip ir pažymėjo Konstitucinis Teismas, atsižvelgiant į tokius atvejais būtinus nustatyti servitutus, į miškų tvarkymo bei miškų ūkio veiklos organizavimo techninius reikalavimus (inter alia su miško valdų atribojimu vienos nuo kitos) ir kt., galėtų būti sudarytos prielaidos pakeisti natūralų kraštovaizdį, atskirus miške esančius objektus, skurdinti, alinti mišką, natūralią gamtinę aplinką.</i> Vien tai, kad bendraturčiai nusistato naudojimosi miško valda tvarką, nereikia, kad tos dalys veikia atskirai, pvz., miško valdai vis tiek būtų rengiamas tik vienas miškotvarkos projektas. Tais atvejais, kai tikrai būtina miško valdas padalinti, tam įstatyme nustatytos ribojimų išimtys. Pažymėtina, kad šiuo projektu yra dar išplečiamas išimčių sąrašas, papildant naujais atvejais, kai miško valdos gali būti skaidomos – kai žemės sklypą į atskirus žemės sklypus skiria valstybinės reikšmės, vietinės reikšmės viešieji keliai, geležinkeliai ir neprivatizuojami vandens telkiniai, taip pat kelių užimti plotai, neįskaityti į privatizuojamo žemės sklypo bendrą plotą, taip pat kai keičiamos gretimų privačių miško valdų ribos ir privačios</p>

		miško valdos dalys atidalijamos nesuformavus atskirų žemės sklypų ir sujungiamos su gretimomis privačiomis miško valdomis.
<p>Jei vis tik Aplinkos ministerija nuspręstų neatsižvelgti į siūlymą naikinti 5 str. 6 dalį, tuomet siūlytume bent patikslinti 5 str. 6 dalies 2 punktą:</p> <p>2) atidalijama privati miško valda, kurioje yra žemės ūkio naudmenos, atidalijant šias žemės ūkio naudmenas. Šiuo atveju formuojami da – miškų ūkio paskirties ir žemės ūkio paskirties – žemės sklypai; bendras suformuotų miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas negali būti mažesnis už iki atidalijimo buvusį miško žemės plotą ir vienodos paskirties žemės sklypai negali šlietis tarpusavyje.</p> <p><i>Paaškinimas: Problema- kai turime toje pačioje valdoje nebesišliejančias tarpusavyje miško žemės naudmenas, tokiu atveju neįmanoma nuo jų atskirti ir suformuoti atskiru žemės sklypu žemės ūkio naudmenų. Tame suformuotame sklype- kai dar reikalaujama, kad miškų ūkio paskirties žemės plotas turi būti ne mažesnis, kaip plotas iki padalinimo- tada negalima formuoti daugiau kaip 2 sklypus atskiriant naudmenas.</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projekto 5 str. 6 d. nurodoma, kad privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė į dalis neskaidoma, jeigu privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esantis vientisas miško žemės plotas yra arba tampa mažesnis kaip 5 ha. Taigi, pagal tokį reguliavimą, draudimas nebus taikomas, jei žemės sklype esantys miško žemės plotai nėra vientisi.</p>	
<p>Siūlome patikslinti 7 str. 1 dalį. Siūloma formuluotė:</p> <p>1. Bendrosioms miško reikmėms ir kitoms valstybės biudžeto reikmėms Už naudojimui patikėjimo teise suteiktais valstybiniais miškais Vyriausybės nustatyta tvarka valstybinio miško valdytojams nustatomi privalomieji 15 procentų, privačių miškų savininkams – 5 procentų atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką. Bendrosioms miškų ūkio reikmėms skirtas lėšas administruoja Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, jų naudojimo tvarką nustato aplinkos ministras.</p> <p>Paaškinimai: Po Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. KT187-N15/2020 „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų, kuriais reguliuojamas tam tikrų programų, fondų arba institucijų finansavimas, nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ akivaizdu, kad nuo tada Bendrosioms</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sprendimas likti prie reguliavimo, kai privalomieji atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką taikomi ir valstybinių miškų valdytojams, ir privačių miškų savininkams, priimtas kompleksiskai įvertinus visas projektui pateiktas pastabas ir pasiūlymus, praplečiamą finansuotinių bendrųjų miško reikmių sąrašą, taip pat Seime svarstytus ir priimtus įstatymų projektus, kuriuose kelti klausimai ir apsispręsta dėl dalies privalomųjų atskaitymų skyrimo savivaldai (savivaldybėms, kurių teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 procentų, vietinės reikšmės viešųjų kelių priežiūrai ir remontui) ir kt.</p>	

	<p>miško reikmėms skirtos lėšos kasmet skiriamos iš bendrojo Seimo tvirtinamo valstybės biudžeto, o jų apimtis kasmet suderinama Vyriausybėje. Valstybė laisva nustatyti, kokio atlygio reikalauti iš valstybinių miškų valdytojų už jiems naudojimuisi patikėjimo teise suteiktus miškus. Visos įmokos patenka į bendrą valstybės biudžetą. O privačių miškų savininkams nieks neatlygintinai miškų neperduoda, visi privatūs miškai kažkada yra įsigyti, privačių miškų savininkai moka 15 proc. GPM (fiziniai asmenys), 15 proc. pelno (įmonės) ir visus kitus veiklos mokesčius į valstybės biudžetą. O iš ten finansuojama bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programa. Todėl primygtinai reikalaujame nesugrąžinti į rengiamą naują redakciją įstatymą ydingų 5 procentų atskaitymų iš privačių miškų savininkų į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką, kadangi tai prieštarauja tiek Nacionalinio miškų susitarimo NMS pasiektiems susitarimams, tiek ir viešai iki šiol deklaruotai Aplinkos ministerijos pozicijai.</p>	
	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 7 str. 2 dalies 6 punktą. Siūloma formuluotė: 2. Bendrosioms miško miškų ūkio reikmėms skirtos lėšos naudojamos: 6) privačių miškų savininkams konsultuoti ir mokytį, privačių miškų savininkus vienijančioms asociacijoms, miško savininkų kooperatyvams steigti ir plėtoti veiklą; <i>Paaiškinimas: Būtina paskatinti ne vien įregistravimą, bet ir veiklos plėtojimą.</i></p>	<p>Neatsižvelgta. „Miškų ūkio reikmėms“ - per siaura, neapėmianti visų aptariamų aspektų, sąvoka. Kalbėdami apie bendrąsias miško reikmes kalbame daug plačiau nei vien apie ūkio reikmes. Šios reikmės (privačių miškų savininkus vienijančioms asociacijoms, miško savininkų kooperatyvams steigti) finansavimu siekiama paskatinti miško savininkų vienijimąsi, miško savininkų kooperatyvų steigimąsi, todėl būtent į tai šiuo metu ir koncentruojami finansiniai ištekliai.</p>
	<p><u>Siūlome tikslinti</u> 8 st. pavadinimą: 8 straipsnis. Daugiafunkcinis ėdarnus miško naudojimas ir miškų grupės) <i>Paaiškinimas: Atliepiant Nacionalinio miškų susitarimo Paminio tikslo ir Vizijos sutartas formuluotes svarbu paminėti, kad siekiama daugiafunkcinio darnaus miškų naudojimo.</i></p>	<p>Neatsižvelgta. Ne visi miškai laikytini daugiafunkciais, o darnus miškų naudojimas nebūtinai yra daugiafunkcis, pvz. plantacinių miškų atveju. Šiame straipsnyje įtvirtinamieji bendrieji darnaus miško naudojimo aspektai.</p>
	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 8 str. 4 ir 5 dalis, kad pagal šių grupių paskirtį tinkamai priskirti kraštovaizdžio draustinių miškus ar jų dalis. Siūloma formuluotė: 4. II grupė – specialios paskirties miškai. Joje skiriami:</p>	<p>Neatsižvelgta. Dabartinės miškų grupės iš esmės nėra keičiamos, pokyčiai miškų grupių išdėstyme numatyti nuo 2029 m. Kraštovaizdžio draustiniai, vienas iš saugomų teritorijų tipų, todėl priskirtas IIA</p>

<p>1) A – ekosistemų apsaugos miškai. Kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių–zoologinių draustinių miškai ar jų dalys priešeroziniai miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – išsaugoti, formuoti arba atkurti gyvybingas miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus su įvairiaamžiais įvairiarūšiais arba gamtinę brandą pasiekusiais medynais, sengirėmis, gerinti saugomų vertybių būklę.</p> <p>2) B – rekreaciniai miškai: miško parkai, miestų miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai, rekreaciniai miško sklypai, kraštovaizdžio draustinių miškai ar jų dalys ir kiti poilsiui ar kitoms socialinėms, kultūrinėms ir dvasinėms vertybėms puoselėti skirti miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – formuoti ir išsaugoti rekreacinius ar kitus socialinius, kultūrinius ir dvasinius visuomenės poreikius geriausiai tenkinančius miškus ir miško aplinką.</p> <p>5. III grupė – apsauginiai miškai: genetinių, geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, kraštovaizdžio, kultūrinių draustinių ar jų dalių, kultūrinių rezervatų miškai, atkuriamųjų ir genetinių sklypų, miško sėklinių medynų, laukų apsauginiai, apsaugos zonų, priešeroziniai miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – formuoti aplinkos sąlygoms atsparius medynus, galinčius geriausiai atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas.</p> <p><i>Paaiškinimas:</i> Kraštovaizdžio draustinių miškai išskiriami dėl kraštovaizdžio, o ne dėl ekosistemų apsaugos tikslų, tad ir turėtų būti atitinkamai priskiriami miškų grupėms. Kadangi priešerozinių miškų funkcija nėra skirta ekosistemų apsaugai, tikslinga priešerozinius miškus priskirti III gr. Apsauginiams miškams,</p> <p><i>SVARBU:</i> atsižvelgiant į Aiškinamajame rašte pateiktą numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą (ex-ante) ir grėšiančias didžiulius ekonomines netektisdėl keisti norimo reguliavimo, <u>negalime pritariti MĮ priedo 2 str.5 daliai, nustatančiai naujas miškų grupes keičiant Miškų įstatymo 10 straipsnio redakciją, kuri įsigaliojusių nuo 2027 m. sausio 1 d.</u></p>	<p>ekosistemų apsaugos miškų grupei. Pažymėtina, kad ir šiuo metu kraštovaizdžio draustinių miškų dalys, vadovaujantis specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, gali būti priskirtos skirtingoms miškų grupėms (IIA gr. priskiriami kraštovaizdžio draustiniai ar jų dalys, kuriose randamos ir saugomos gyvosios gamtos vertybės; III gr. priskiriama kraštovaizdžio draustinių dalys, kuriose nėra gyvosios gamtos vertybių arba kuriose esančių gyvosios gamtos vertybių išsaugojimui pagal saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius tikslinga taikyti III grupės režimą).</p> <p>Vienas iš Miškų įstatymo projekto rengimo tikslų yra pertvarkyti esamą miškų grupių sistemą, kad ji labiau prisidėtų prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, kintančių visuomenės poreikių miškams tenkinimo bei klimato kaitos iššūkių. Taip pat, siekiama supaprastinti ir pagreitinti miškų priskyrimo miškų grupėms procesą, kuris šiuo metu nepakankamai lankstus ir sudėtingas, apimantis besidubliuojančius ir ilgai trunkančius procesus, todėl miškų grupės nustatymas konkrečiam miškui užtrunka ilgai, o nustatyta grupė peržiūrima rečiau kaip kas dešimt metų.</p> <p>Pagal siūlomą reguliavimą nuo 2029 m. sausio 1 d. įsigaliojusių pertvarkyta miškų grupių sistema, labiau prisidedanti prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos iššūkių valdymo ir visuomenės poreikių miškuose tenkinimo. Siūlomas suskirstymas į penkias miškų grupes, kurių trys yra konkretaus prioriteto daugiafunkciai miškai, sudarys prielaidas labiau subalansuotam miškų funkcijų užtikrinimui, taip pat, galimybes tarpusavyje derinti ekologines, socialines ir ekonomines reikmes miškui, atliepti klimato kaitos iššūkius ir kintančius visuomenės poreikius. Atskirai skiriami griežtos apsaugos (rezervatiniai) miškai, sudarytų prielaidas įgyvendinti ES lygmens siekį, o kartu ir Nacionalinio miškų susitarimo (toliau - NMS) vieną iš susitarimų – siekti turėti 10 procentų griežtos apsaugos miškų.</p>
---	---

		<p>Nuo 2029 m. sausio 1 d. miškus miškų grupėms priskirtų Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais, pagal parengtus miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Numatoma, kad pereinamuoju laikotarpiu, atsižvelgiant į nuo 2028 m. sausio 1 d. įsigaliosiančias naujas miškų grupes, Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės patvirtintais miškų grupių normatyvais ir nustatyta miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka, pagal įstatyme nustatytą grafiką parengtų ir patvirtintų miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Visi nauji miškų priskyrimo miškų grupėms planai įsigaliojant 2029 m. sausio 1 d. Tokiu būdu būtų užtikrintas tinkamas pasiruošimas ir sklandus perėjimas prie naujosios miškų grupių sistemos.</p> <p>Manome, kad nauja miškų grupių sistema, su paprastesniu ir greitesniu miškų priskyrimo miškų grupėms procesu, padės geriau atliepti kintančius ir įvairėjančius visuomenės poreikius miškams, išgrynins ir sustiprins miškų daugiafunkcinį valdymą ir naudojimą, kartu leis įgyvendinti ir NMS proceso metu pasiektų sutarimų nuostatas.</p>
	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 9 str. 3 dalį. Siūloma formuluotė:</p> <p>3. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje nustatytos ir įsigalioja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme apibrėžta tvarka nuo jų įrašymo konkrečiai miško valdai į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos.</p> <p><i>Paaiškinimas: SŽNSĮ yra imperatyviai nurodyta, nuo kada taikomi apribojimai konkrečiam žemės sklypui/teritorijai- nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą. Tai labai aiškus ir geras principas, kurį patvirtino ir LR Konstitucinis teismas 2023 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. KT60-N7/2023. Tad aiškiau įrašyti formuluotę į MĮ yra būtina, kad nebūtų klaidingų interpretacijų, kuomet apribojimus konkrečiam miško sklypui bandoma taikyti jų tinkamai neįforminus SŽNSĮ nustatyta tvarka.</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ne Miškų įstatymas reglamentuoja specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įsigaliojimą žemės sklypui. Nėra pagrįsta kodėl Miškų įstatyme reikėtų nustatyti specialią tvarką specialių žemės naudojimo sąlygų taikymo aspektu išimtinai tik miško žemei ir jos netaikyti visiems žemės sklypams, nepriklausomai ar jame yra miško ar ne. Šio įstatymo paketo tikslas nėra pakeisti bendros visų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo tvarkos.</p>

	<p><u>Siūlyme patikslinti</u> 10 str. 1 dalį. Siūlyma formuluotė:</p> <p>1. Asmenys, prisiimdami atsakomybę už savo ir asmeninio turto saugumą, turi teisę gali lankytis visų nuosavybės formų miškuose, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis. Arčiau kaip 100 m nuo miško savininko sodybos esančiame miške lankytis galima, jei nėra apie lankymosi ribojimą perspėjančių informacinių ženklų.</p> <p>Miško savininkas turi teisę apriboti miško išteklių naudojimą jo valdomoje (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) valdoje, jei jis vykdo tų išteklių naudojimo veiklą, registruotą Valstybinėje mokesčių inspekcijoje. Lankymosi miške tvarką nustato aplinkos ministras.</p> <p><i>Paaškinimas:</i> derėtų formuluoti- gali lankytis, nes juk nėra absoliučios laisvės, lankymas yra reguliuojamas. taipogi miškų savininkai, besispecializuojantys miško išteklių (grybų, uogų, vaistinės medž. ir pan.) verslo oficialiai registruoti VMI, turi teisę savo nuosavybėje riboti tų išteklių naudojimą pašaliečiams be savininko sutikimo. Galimybė apriboti lankymąsi savo nuosavybėje 100 m. nuo savininko sodybos <i>toks reglamentavimas yra būtinas asmens privatumo, saugumo, nuosavybės apsaugos konstitucinėms teisėms aiškiai įtvirtinti ir tokios nuostatos dešimtmečiais galioja kituose teisės aktuose.</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Vadovaujantis kiekvieno žmogaus teise lankytis miške (išskyrus išimtinis lankymosi miške ribojimo atvejus), sodybos savininkui, gyvenančiam šalia jam priklausančio miško ir sodybos savininkui, gyvenančiam šalia jam nepriklausančio miško, turėtų būti taikomos vienodos sąlygos dėl asmenų lankymosi šalia sodybos esančiame miške. Asmens privatumas turi būti gerbiamas abiem atvejais. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.263 str. įtvirtinta bendro pobūdžio pareiga elgtis atidžiai ir rūpestingai, savo veiksmais nepadariti kitam asmeniui žalos.</p> <p>Paminėtina, kad Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatyme nustatyta, kad:</p> <p>„Naudojant laukinių augalų ir grybų išteklius, vandens telkinio ar žemės savininko (jeigu žemės valdytojas yra kitas asmuo negu savininkas – žemės valdytojo) sutikimas reikalingas šiais atvejais:</p> <p><...> 10) renkant riešutus, grybus, uogas privačioje žemėje arčiau kaip 100 metrų nuo savininkų sodybų.“</p> <p>Siūlyme labiau nesiaurinti teisės aktuose nustatytų reikalavimų. Dėl siūlymo riboti miško išteklių naudojimą jei išteklių naudojimo veikla registruota VMI, manytina, kad turi būti išlaikyta kiekvieno žmogaus teisė lankytis miškuose ir neturėtų būti ribojamas miške užaugusių miško išteklių prieinamumas visuomenei.</p>
	<p><u>Siūlyme patikslinti</u> 10 str. 5 dalį. Siūlyma formuluotė:</p> <p>5. Savivaldybių vykdomosios institucijos, saugomų teritorijų direkcijų, miško savininko ar valstybinio miško valdytojo teikimu, miestų miškuose – be šio teikimo, kai yra svarbių priežasčių (miškų stichinės nelaimės, didelis miško gaisrų pavojus, miško sanitarinė apsauga, naudojant augalų apsaugos produktus, laukinių gyvūnų laikymas nelaisvėje, jeigu kitomis priemonėmis neįmanoma užtikrinti šio įstatymo 24-o straipsnio 1 punkto įgyvendinimo) gali uždrausti ar apriboti asmenų lankymąsi miškuose (visoje ar teritorijos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Miškų įstatymo 10 str. 5 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi siekiant saugiai lankytis miške, o 24 str. 1 d. - siekiant apsaugoti mišką, todėl nemanytina, kad šių straipsnių reikalavimus reikia susieti ir 24 str. 1 d. nurodytus atvejus įtraukti į sąrašą priežasčių, kuomet lankymasis miške galėtų būti ribojamas. 24 str. 1 d. nustatyti atvejai (kuriems esant gali būti pakenkta miškui ir jo ištekliams) yra labai įvairūs, jų įgyvendinimas gali būti užtikrinamas kitomis priemonėmis, nei miško užtvėrimas ir</p>

	<p>dalyje). Savivaldybių vykdomosios institucijos, priimdamos sprendimą riboti asmenų lankymąsi miškuose, privalo nurodyti šių ribojimų sąlygas ir terminus.</p> <p>Kai vykdomi medžiapjūtės, medienos išvežimo ar kiti žmonių saugumui pavojingi miško darbai, tuo metu lankymasis miške gali būti laikinai uždraustas arba apribotas, apie tai pranešant informaciniais ženklais.</p> <p><i>Paiškinimas:</i> miškų valdytojai, kurie prižiūri miškus ir organizuoja įvairius darbus, jų vykdymo laikotarpiu, turėtų <i>irgi turėti galimybę kreiptis uždrausti ar apriboti lankymąsi miškuose dėl besilankančių asmenų saugumo. Siūlome papildyti "Lankymasis miške gali būti uždraustas arba apribotas, jeigu kitomis priemonėmis neįmanoma užtikrinti šio įstatymo 24-o straipsnio pirmo punkto įgyvendinimo." t.y.24 str."Miško apsauga" įgyvendinimui, kai nėra kitų racionalių būdų.</i></p> <p><u>Siūlome patikslinti</u> 11 str. 1 dalį. Siūloma formuluotė:</p> <p>1. Viešo intereso tenkinimo ar kitu pagrindu privačiame miške nustačius ūkinės veiklos ribojimus, draudimus ar turto apsunkinimus, dėl to privataus miško savininkui privaloma sava laikais atlyginti privataus miško vertės skirtumą nuo vertės buvusios iki taikomų ribojimų ir kitus objektyvius finansinius praradimus. Privataus miško savininkui skiriama kompensacija apskaičiuojama ir išmokama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, įvertinus miško žemės sklype taikomų apribojimų visumą ir jų poveikį galimai ūkinei veiklai, numatomoms gauti pajamos iš ūkinės veiklos, miško vertę prieš ir po taikytų apribojimų. Kompensacijos už saugomoje teritorijoje esančioje miško žemėje nustatytus veiklos apribojimus išmokamos Saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka.</p>	<p>lankymosi ribojimas. Šių atvejų įtraukimas į sąrašą, kuomet lankymasis miške gali būti ribojamas, labai išplėstų ribojamų atvejų kiekį ir susiaurintų žmogaus teises lankytis miške.</p> <p>Miškininkystės darbų nesiūloma įtraukti į baigtinį sąrašą atvejų, kuriems esant lankymasis miške gali būti ribojamas, kadangi lankymąsi gali riboti tik savivaldybės taryba, kuri nesvarsto kiekvieno dažniausiai neilgai trunkančio kirtimo. Šiuo atveju statomi išpėjamieji ženklai, kurių privaloma laikytis. Išpėjamųjų ženklų pastatymas reglamentuotas Miško darbų saugos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos miškų ūkio ministro 1996 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 208, ir bus naujuose darbų saugos reikalavimuose.</p> <p>Miškų įstatymo pakeitimo projekto 10 str. papildytas atskira nuostata dėl asmenų saugumo vykdant miško kirtimus.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal Konstitucinio Teismo praktiką nustatant ribojimus turi būti įvertinama būtinybė atlyginti (kompensuoti) žemės savininkams praradimus, kuriuos jie patiria dėl nustatytų ribojimų. Pagal Konstituciją, <i>inter alia</i> konstitucinį socialinės darnos imperatyvą, konstitucinius teisingumo, protingumo, proporcingumo principus, nustatydamas tokį teisinį reguliavimą, įstatymų leidėjas turi užtikrinti Konstitucijos ginamų ir saugomų žemės savininkų teisių ir interesų ir ūkio subjektų, dėl kurių vykdomos ūkinės veiklos žemės savininkams nustatomi ribojimai, teisių ir interesų pusiausvyrą.</p> <p>Miškų įstatymu siekiama nustatyti tik pagrindinių miško kirtimų apribojimus, tačiau nėra apribojama kita miškų ūkio ar kita veikla apribotuose miško plotuose. Be to, Konstitucijos 54 straipsnyje numatyta valstybės pareiga rūpintis natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūrėti, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai. Miško savininkas, kaip Lietuvos Respublikos pilietis,</p>
--	---	--

		turi pareigą prisidėti prie valstybės pareigų vykdymo ir siekių įgyvendinimo. Manome, kad nėra teisinga mokėti kompensacijas atsižvelgiant į visą privataus miško vertę, nes nors ir būtų nustatyti tam tikri apribojimai, tačiau jie netrukdo vykdyti neapribotą miškų ūkio veiklą.
	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 11 str. 3 dalį, ją keičiant į 2. Siūloma formuluotė: 3. 2. Kompensacijos išmokamos ir tiems privačių miškų savininkams, kurių miško žemėje pakeičiama miškų grupė ir todėl visam laikui uždraudžiama iškirsti dalį brandžių medžių ar atsiranda kitų ūkinės veiklos ir nuosavybės naudojimo draudimų ir (ar) apribojimų.. Kompensuojamos pajamos, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, atimant iš jų vidutinės medienos ruošos sąnaudas. Kompensacija apskaičiuojama taikant vidutinės medienos rinkos kainas ir vidutinės medienos ruošos sąnaudas tais metais, kai privataus miško savininkas pateikia prašymą apskaičiuoti ir išmokėti kompensaciją. Prašymą privataus miško savininkas gali pateikti ne anksčiau kaip metais, kai jo miško žemės sklypui išgalioja apribojimai dėl medynas pasiekia pagrindinių miško kirtimų amžių, taikytą iki miškų grupės pakeitimo.</p>	<p>Neatsižvelgta. Miškų įstatymu siekiama nustatyti kompensavimo tvarką tik už pagrindinių miško kirtimų apribojimus, tačiau pažymėtina, kad nėra apribojama kita miškų ūkio veikla apribotuose miško plotuose. Kita ūkinė ar kita veikla, nepriskirtina miškų ūkio veiklai, nėra Miškų įstatymo reglamentuojamas objektas.</p>
	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 11 str. 2 dalį, ją keičiant į 3 dalį. Siūloma formuluotė: 2. 3. Kompensavimas taikomi miško plotui, o ne asmeniui, pasikeitus miško savininkui išlieka ne vien nustatyti veiklos apribojimai, bet ir miško valdai taikomos kompensavimo priemonės. Už miško žemėje, kuri nepatenka į saugomąją teritoriją, šiuo įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu nustatytus pagrindinių miško kirtimų, kitus ūkinės veiklos ir nuosavybės naudojimo draudimus ir (ar) apribojimus išmokamos kompensacijos šioame straipsnyje 3-5 dalyse nustatyta vieninga tvarka.</p> <p><u>Siūlome patikslinti</u> 11 str. 5 dalį. Siūloma formuluotė:</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Šiuo metu siūlomoje kompensavimo tvarkoje ir yra siekiama nustatyti apribojimus ir kompensavimą siejant su miško valda, kompensacijos bus išmokamos tuo metu esančiam (teises ir pareigas perėmusiam) miško savininkui. Saugomų teritorijų, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymuose įtvirtinti ir Miškų įstatymu planuojami įtvirtinti teisiniai pagrindai dėl kompensacijų mokėjimo yra skirtingi. Be to, Miškų įstatymo projektu siekiama sukurti naują kompensavimo mechanizmą, papildant jau esamą mechanizmą, nustatytą Saugomų teritorijų, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymuose. Todėl negalime nustatyti vieningos kompensavimo tvarkos.</p>

	<p>5. Šio straipsnio 3 dalyse nustatytų kompensacijų Kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos išmokamos per vienus metus arba dalimis per trejus metus nuo sprendimo skirti kompensaciją patvirtinimo, kuris priimamas išnagrinėjus prašymą gauti kompensaciją.</p> <p>Siūlome patikslinti 11 str. 6 dalį. Siūloma formuluotė:</p> <p>6. Šio straipsnio 1 2 ir 3 dalyse nustatytos kompensacijos mokamos iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų bendrosioms miško reikmėms finansuoti, arba iš savivaldybės biudžeto lėšų, jei miškų grupės pakeitimą ar kitus apribojimus inicijuoja savivaldybė.</p> <p><i>Paiškinimai: Susidaro įspūdis, kad siekiama nustatyti kompensavimo tvarką, bemaž prilygstančią nuosavybės nusavinimui, siekiama apgauti savininką ir visuomenę. Tai kategoriškai nepriimtina. Siūlome, kad visais atvejais įskaitant ir saugomas teritorijas bei specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką reglamentuotų vienas ir tas pats Miškų įstatymas. O tai pagrindinė dalis SŽNSĮ numatytų apribojimų miškams kažkodėl kompensuojami STĮ nustatyta tvarka, kurioje praktiškai išimtinai kalbama apie kompensacijas už apribojimus miškuose, o šio MĮ 18 str.4 dalyje nurodoma, kad „4. Miško kirtimai draudžiami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytais atvejais ir šiais atvejais...“</i></p> <p><i>Reikia įteisinti kompensacijas už nuostolius dėl apribojimų visuose privačiuose saugomuose miškuose, o ne tik steigiant naują saugomą teritoriją, keičiant esamų saugomų teritorijų ribas arba nustatant naujus veiklos apribojimus. Be to, reiktų panaikinti istorinę neteisybę ir kompensuoti ne tik už būsimus, bet ir už esamus apribojimus miškų savininkams turintiems dabartinės III ir ypač II grupės miškus. O jeigu piniginių išteklių tam nepakanka, reiktų pervesti dabartinius II ir III grupių privačius miškus į IV grupę. Reikėtų numatyti, kad už įvedamus apribojimus gali būti taikomos mokesstinės lengvatos.</i></p> <p><i>Būtina numatyti, kad miško savininkams būtų skiriama kompensacija už ūkinės veiklos apribojimus <u>ne tik tuomet, jei keičiama miškų grupė</u> (pavyzdžiui, iš IV grupės į III grupę, padidėja pagrindinio miško</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kompensacijos mokamos už miškų ūkio veiklos apribojimus, kurie siejami su gamtos vertybių išsaugojimu miškuose. Konstitucijos 54 straipsnyje numatyta valstybės pareiga rūpintis natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūrėti, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai. Miško savininkas, kaip Lietuvos Respublikos pilietis, turi pareigą prisidėti prie valstybės pareigų vykdymo ir siekių įgyvendinimo.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, manome, kad kompensacijų mokėjimas, kaip finansinė paskata vykdyti šias Konstitucijos nuostatas ir dėl nustatytų apribojimų galimų nuostolių atlyginimas, priskirtinas bendrosioms miško reikmėms. Tuo tikslu šiame įstatymo projekto 7 straipsnyje siūloma praplėsti bendrųjų miškų reikmių sąrašą, į jį įtraukiant naują reikmę - kompensacijas privačių miškų savininkams už nustatytus veiklos apribojimus miško žemėje.</p> <p>Atkreipiamas dėmesys, kad Įstatymo projektu siūloma nustatyti kompensacijų mokėjimą privačių miškų savininkams, kurių miško žemėje pakeičiama miškų grupė ir todėl visam laikui uždraudžiama iškirsti dalį brandžių medžių, nustatomi pagrindinių miško kirtimų apribojimai, tačiau neapribojama kita miškų ūkio veikla. Siūlymas nustatyti kompensavimą ir už kitus apribojimus yra neapibrėžtas, neįvardinami konkretūs apribojimai, kurie gali būti susiję ir su kita veikla, ne tik miško ūkio veikla. O pastarieji apribojimai nėra šio reglamentavimo dalykas.</p>
--	--	--

kirtimų amžius), tačiau, jei keičiamas ūkininkavimo režimas jį griežtinant konkrečiai miškų grupei (t.y. formaliai grupės nekeičiant, tik nustatanti naujus veiklos apribojimus). Jei taip nebūtų daroma, tuomet **galimai užsimojama į privačios nuosavybės dalinį nusavinimą**, niekaip nekompensuojant savininkams už praradimus. Tai yra nepriimtina, kadangi LR Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad keisdama ūkinės veiklos sąlygas ar nutraukdama tam tikrą ūkinę veiklą valstybė turi paisyti Konstitucijoje įtvirtintų teisėtų lūkesčių apsaugos, proporcingumo principų, taip pat kad valstybei gali atsirasti pareiga atlyginti (kompensuoti) ūkio subjektams ir kitiems asmenims praradimus, jų patirtus dėl teisinio reguliavimo pakeitimo.

Neadekvatu kompensuoti tik medynams pasiekus brandą. Pakeitus grupę, ekonominė valdos vertė rinkoje sumažėja iš karto, o ne medynams pasiekus brandos amžių. Jeigu savininkas sumanytų parduoti valdą, jis patirtų ženklus nuostolius. Tad ir kompensacijos turėtų būti išmokamos iš karto po grupės pakeitimo. Tik dar reiktų paanalizuoti, ar kompensaciją geriau būtų skaičiuoti pagal realų valdos vertės sumažėjimą rinkoje ar pagal prarastas pajamas iš būsimų kirtimų (pastarosioms pasitelkint gryniosios dabartinės vertės (ang. net present value) kriterijų). Kitas svarbus aspektas, net ir išlaikęs valdą, po kokių 10-20 metų savininkas gali būti pamiršęs apie jam priklausančią kompensaciją arba nelabai pajėgus susitvarkyti visus dokumentus kompensacijai gauti. Kompensacija turėtų būtų skiriama automatiškai pakeitus grupę, nereikalaujant iš savininko teikti paraiškų ar kitokių biurokratinių procedūrų (kita vertus, paraiškos teikimas būtų logiškas kompensacijoms už jau nustatytas grupes (II ir III) iki šio įstatymo pakeitimo).

Jeigu įstatymo lygmenyje sprendžiami techniniai kompensacijų apskaičiavimo uždaviniai, tai ***reikėtų įvertinti indėlių ir paskolų palūkanų skirtumus***. Dabartiniuose teisės aktuose numatyta, kad savininkas už negautas pajamas, uždraudus kirtimus, gaus indėlio palūkanas, kurios būtų kompensuojamos. Iš tikrųjų, negavus pajamų, jas tektų pasiskolinti ir turėtų būti kompensuojamos paskolų

	<p><i>palūkanos. Ryškėja trys įstatymai reglamentuosiantys kompensacijas už ūkinės veiklos ribojimus miškuose (Miškų, ST ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų) su daug painiavos.</i></p> <p><i>Manytume, kad Bendrosioms miško reikmėms skirtų lėšų paskirtis turbūt nėra apribojimų kompensavimas. Apribojimais tenkinamas vadinamas viešasis interesas, o ne miškų ūkio veiklai reikalingi dalykai, todėl ir kompensuojama turi būti iš visuomenės sumokamų lėšų, t.y. Valstybės biudžeto, ir ten turi būti atskira biudžeto eilutė kasmet Seimo tvirtinama. Tada bent jau būtų matoma kiek kainuoja viešojo intereso vardan priimami apribojimai ir draudimai.</i></p>	
	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 17 str. 3 dalį, kad būtų skatinamas savaiminių mišrų ateities miškų formavimas:</p> <p>3. Kirtavietės turi būti apželdintos arba atžėlusios tikslinėmis medžių rūšimis ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo, žuvę želdiniai ir žėliniai – ne vėliau kaip per dvejus metus, atkurtini žuvę medynai – ne vėliau kaip per trejus metus nuo jų žuvimo nustatymo, išskyrus atvejus, kai taikant savaiminį žėlimą siekiama suformuoti natūralų jaunuolyną - ne vėliau kaip per penkerius metus, arba kai saugomų teritorijų nuostatuose ir (ar) saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatyti kitokie kirtaviečių, žuvusių želdinių ir žėlinių ar žuvusių medynų apželdinimo arba atžėlimo terminai.</p> <p>Paaiškinimas: SVARBU: Jeigu siekiame, kad ateities miškai būtų labiau savaiminiai ir mišrūs, atsparūs aplinkos pokyčiams, turėtumėm vengti želdinimo monokultūromis, o leisti miškui atsikurti pačiam. Tačiau trijų metų savaiminiam atžėlimui nepakanka, dėl ko miškininkai dažniau renkasi želdinimą. Kažkada buvo 5 metai ir tas pasiteisino. Pavyzdžiui, kaip taisyklė B kirtavietėse pastebimiau atsikuria tik 4-siais metais. Dar viena su tuo susijusi problema- per didelis kanopinių žvėrių skaičius, kada jaunuolynų apsaugai jau nepadeda nei repelentai, nei aptvėrimas. Tad reikalavimas atkurti tikslinėmis medžių rūšis, kai žvėrys tokias nuėda ar pažeidžia pirmiausiai turėtų eiti kartu su reikalavimu medžiotojams sureguliuoti iki gamtinio talpuno normų žvėrių populiacijas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Miškų įstatymu ir kitais teisės aktais, miško atkūrimo terminas niekada nebuvo 5 metai. Miškas visada turėjo būti atsodintas arba atžėlęs taikant žėlimą skatinančias priemones ir kirtimo laiką derinant su sėkliniais metais, (kas yra būtina miškininkystės požiūriu) per 3 metus, nepriklausomai nuo jo atkūrimo būdo. Įprastai miškas atkuriamas taikant 3 būdus – želdinimą, žėlimą ir mišrųjį – miško želdinimo ir žėlimo būdų derinį. Dažnai dirbtiniu būdu miškai atkuriami dėl to, kad medynų kirtimo metai nederinami su jų sėkliniais metais, nors svarbiausia sąlyga žėliniams atsirasti – kirtimus vykdyti, kai medynai gausiai dera. Kitos svarbios sąlygos žėliniams atsirasti – turi būti pakankamai šviesos, drėgmės, šilumos ir sudarytos tinkamos dirvožemio sąlygos (greičiau sėklos sudygsta patekusios ant mineralinės dirvožemio dalies ir neužmirkusiose augavietėse). Todėl nesuvelėnėjusioje augavietėje, kurioje nėra konkuruojančios augalijos ir yra pakankamai drėgmės, žėlimui sąlygos yra palankiausios per pirmuosius 3 metus po kirtimų. Vėliau paklotė suvelėnėja, atsiranda kita, dėl šviesos ir drėgmės konkuruojanti augalija, – žolės, puskrūmiai, išbujoja trakas. Šie ir kiti miško žėlimo ypatumai, plačiai aprašyti vadovėlyje „Miško ekologija“ (2008 m., sudarytojas prof., habil. dr., LMA narys S. Karazija), tik patvirtina, kad savaiminiam žėlimui palankiausios sąlygos –</p>

		<p>pirmaisiais metais po kirtavietės atsiradimo ir atitinka nuostatą, kad miškas turi būti atžėlęs per 3 metus po jų atsiradimo. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis aplinkos ministro tvirtinamų miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimais, vertinant miško žėlimą po 3 metų, reikalaujama, kad kirtavietėje būtų tik 50 proc. visų būtinų jaunuolynui susidaryti savaiminukų, paliekant galimybę, kad kiti atsiras vėliau, vykstant miško atsikūrimo procesui, t. y. formuojantis jaunuolynui iki 7 metų. Atkreiptinas dėmesys, kad žvėrių pažeidimai susiję ne su miško žėlimo galimybėmis, bet su nepakankama miško apsauga ir žvėrių skaičiaus reguliavimu. Žvėrys kasmet pažeidžia ar sunaikina ne tik nemažus želdinių ar žėlinių plotus, bet ir jaunuolynus. Ši problema nesusijusi su miško atkūrimo būdu. Pastebėta, kad žvėrys labiau mėgsta skabyti pasodintus medelius, bet ne savaiminukus.</p>
	<p><u>Siūlome patikslinti</u></p> <p>1. Medynų auginimo priemonėmis turi būti siekiama formuoti ir atkurti aplinkos sąlygoms atsparius miškus, atitinkančius jų pagrindinę funkcinę paskirtį ir augavietės sąlygas, ne ūkiniuose (III ir IV grupių) miškuose pirmenybę teikiant artimos gamtai miškininkystės principais formuojamiems vietinės kilmės mišriems medynams, prisitaikiusiems prie vietinių klimato sąlygų.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Nustatoma, kad ši nuostata netaikoma plantaciniams miškams. Artimos gamtai miškininkystės principai ir medynų auginimo priemonės turėtų būti taikomos visuose miškuose, įskaitant ir ūkinius miškus.</p>
	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 18 str. 3 dalį:</p> <p>3. Medynuose gali būti vykdomi pagrindiniai, ugdomieji, sanitariniai, specialieji, lydimos ir laisvieji miško kirtimai. Miško kirtimo būdai, kirtimų amžius ir (ar) tiksliniai skersmenys, biržių atrėžimo tvarka, artimos gamtai miškininkystės principų įgyvendinimo, aplinkosaugos ir technologiniai reikalavimai nustatomi aplinkos ministro tvirtinamose Miško kirtimų taisyklėse.</p> <p><i>Paaškinimas:</i> Siūlytume išlaikyti 1 variante keičiamo MĮ projekto įtrauktus tikslinius skersmenis, kaip labai reikalingą priemonę paspartinant, pavyzdžiui, kultūrinių eglynų, kenčiančių nuo kenkėjų, pertvarkymą į atsparesnius tam medynus. Tikslinių skersmenų naudojimas atrenkant kirstinus medžius grynuose (7 ir daugiau dalių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu Lietuvoje nėra pakankamai mokslinių tyrimų ir įvertinimų kaip praktiškai galėtų veikti toks mechanizmas. Ateityje toks pakeitimas galėtų būti svarstomas atskirai, užsakius ir atlikus papildomą miško mokslo darbą šia tema.</p>

	<p>vyraujančios rūšies) kultūrinės kilmės medynuose turėtų būti leidžiamas. Kaip jau ne kartą argumentuota mokslininkų bei miškotvarkininkų, šiuo metu galiojantys minimalūs leidžiami kirtimo amžiai ūkiniuose miškuose turi keletą reikšmingų trūkumų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neatsižvelgiama į laiko ekonominę vertę - kirtimų amžiai nediferencijuoti pagal augavietės našumą - kadaise etalonu naudoti sortimentai neatitinka dabartinių rinkos poreikių - kai kurioms medžių rūšių, ypač eglės ir juodalksnio, „technškai brandūs“ kultūrinės kilmės medynai dažnai būna pažeisti puvinio - nelankstus kirtimo normų skaičiavimas priešingai savo tikslui dažnai įtvirtina, o ne sumažina netolygių amžiaus klasių struktūrą. 	
	<p><u>Siūlome patikslinti</u> 18 str. 4 dalį ir jos 2 ir 4 punktus:</p> <p>4. Miško kirtimai draudžiami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytais atvejais, nuo apribojimų įrašymo konkrečiai miško valdai į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos, ir šiais atvejais:</p> <p><...>2) IIA ir IIB grupių miškuose didesnėmis kaip 0,5 hektaro biržėmis plynieji pagrindiniai miško kirtimai;</p> <p><...>4) nacionaliniuose parkuose – didesnėmis kaip 1 hektaro biržėmis plynieji pagrindiniai miško kirtimai ir didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai (išskyrus U ir P hidrotopo augavietes);<...></p> <p>Paaiškinimas: Pagal dabar galiojančias Miško kirtimų taisykles " 42.4. IIA miškų grupės medynuose taikomi grupiniai atrankiniai pagrindiniai miško kirtimai..>, t.y galima iškirsti tik 0,1ha lizdus. Jų kartojimas pagal taisyklių 42.5. punktą galimas tik kartą per 10 metų. Sunku įsivaizduoti jog tokiu būdu pavyks įgyvendinti IIA miškų grupei keliamus tikslus : „išsaugoti, formuoti neintensyviai naudoti arba atkurti biologinės įvairovės išsaugojimo paslaugas teikiančias miško ekosistemas su įvairiaamžiais medynais“. Jau daug metų diskutuojama apie tai, jog toks lizdų dydis yra per mažas norint atkurti mišką (šiuo atveju įvairiaamžius medynus). Priminsime, kad 2019 m. AM ir VMU delegacija buvo išvykusi į Lenkiją (Bialystoko vaivadiją)</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo pradžią nustato Specialių žemės naudojimo sąlygų įstatymas. Nepritariame tam, kad IIA ir IIB grupių miškuose būtų galima vykdyti pagrindinius miško kirtimus, nes šių grupių miškuose prioritetas teikiamas ne medienos paėmimui iš miško, o juose galėtų būti vykdomi specialieji miško kirtimai, kuriais galėtų būti formuojami atitinkami medynai šių grupių miškuose. Nepritariame siūlymui keisti galiojantį reglamentavimą ir leisti nedidelius plynuosius pagrindinius miško kirtimus nacionaliniuose parkuose. Reikalavimai dėl pagrindiniais neplynaisiais miško kirtimais galimų iškirsti grupių dydžių, kaip ir kiti miško kirtimų technologiniai reikalavimai nustatomi ir tikslinami aplinkos ministro tvirtinamose miško kirtimų taisyklėse.</p>

	<p><i>susipažinti su šios šalies miškininkų patirtimi vykdant neplynus kirtimus. Lenkijoje atskirais atvejais neplynuose kirtimuose galimi iki 1ha lizdai.</i></p> <p><i>Daugiau šia tema jau paaiškinta mūsų pastaboje 6.11.</i></p>	
	<p><u>Siūlome išbraukti</u> 19 str. 1 dalies 7 punktą, kaip perteklinį:</p> <p>1. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai, ketinantys vykdyti miško kirtimus, privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka iš Valstybinės miškų tarnybos gauti leidimą kirsti mišką, išskyrus šiuos atvejus:<...></p> <p>7) elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriams ne daugiau kaip 10 metrų atstumu už Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų elektros oro linijų apsaugos zonos ribų pavojų keliantiems medžiams kirsti.</p> <p><i>Paaiškinimas: 19 str. 1 dalies 4 punkte parašyta aiškiau, o šis 7 punktas leistų energetikams gan plačiai kirsti ką sumanius už el. linijų apsaugos zonų dar 10 metrų atstumu (pavadinus pavojingais medžiais) ir nederinti su miško savininkais ir valdytojais. Siūlome išbraukti šį 7 punktą kaip perteklinį.</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šis reguliavimas galioja ir dabar Leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos apraše ir tai nėra perteklinis reguliavimas, nes 4 punkte numatytas atvejis yra atskiras atvejis, kuris taikomas būtent avariniais atvejais.</p>
	<p><u>Siūlome tikslinti</u> 19 str. 6 dalies 2 punktą:</p> <p>6. Leidimas kirti mišką panaikinamas šiais atvejais:</p> <p><...></p> <p>2) pakeitus miškų grupę ar įvykus kitiems pasikeitimams, dėl kurių keičiasi miško apsaugos ir naudojimo reikalavimai ir miškas leidime nurodytomis sąlygomis negali būti kertamas. Tokiu atveju leidimo kirsti mišką panaikinimo iniciatoriai privalo atlyginti nuostolius dėl apribojimų juos patyrusiam miško savininkui ar valdytojui. ;</p> <p><i>Paaiškinimas: Leidimas miškui kirsti išduodamas tik po suderinimo su visomis atsakingomis institucijomis, dažniausiai- galiojančio miškotvarkos projekto pagrindu. Tad leidimo panaikinimas turėtų būti taikomas išimtiniais atvejais ir užtikrinant leidimo panaikinimo iniciatoriaus atsakomybę. Tad imperatyvi prievolė atlyginti patirtus nuostolius dėl leidimo panaikinimo didintų atsakomybę ir veiktų saugikliu nepiktnaudžiauti.</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatyme numatyti konkretūs leidimo kirsti mišką panaikinimo pagrindai ir tai nepriklauso nuo panaikinimo iniciatoriaus. Veikla miškuose ir atitinkamai kirtimai turi būti vykdomi pagal galiojančius teisės aktus ir leidimo, kuris galioja 24 mėnesius, išdavimas nereiškia, kad galiojančius teisės aktus galima pažeisti. Dėl kompensavimo poreikio įvertinama atitinkamai keičiant ir nustatant naujus apribojimus.</p>

	<p><u>Siūlyme patikslinti</u> 23 str. 7 dalį:</p> <p>7. Asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją, kurią sudaro kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo vertė rinkos kainomis, jame augančio medyno įveisimo ir išauginimo iki amžiaus, kurį šis medynas pasiekė pavertimo kitomis naudmenomis metu, išlaidos ir prarasto medienos prieaugio, kurį šis medynas sukauptų iki nustatyto pagrindinių kirtimų amžiaus, vertė nenukirsto miško kainomis. Miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 6 ir 7 punktuose numatytais atvejais, III grupės miškuose mokama dvigubo dydžio piniginei kompensacija, II grupės miškuose – trigubo dydžio piniginei kompensacija. Reikalavimas sumokėti piniginę kompensaciją netaikomas už kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės dalį, kurioje formuojami atskirieji želdynai ir (ar) įrengiamos kapinės, atkuriamos gamtinės buveinės, buvo plantaciniai miškai, taip pat kurioje įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlomu teisiniu reguliavimu siekiama neskatinti miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis t. y. miško plotų mažinimo, o išimtyms kompensavimui numatytos tik tam tikriems viešiesiems poreikiams tenkinti, o ne atskiro privataus asmens interesams, kuriems tenkinti ir yra skirti 6 ir 7 punktuose numatyti pavertimo atvejai.</p>
	<p><u>Siūlyme patikslinti</u> 23 str. 8 dalį:</p> <p>8. Privačios miško žemės savininkai, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo Vyriausybės nustatyta tvarka jiems ir/ar jų šeimos nariams bei bendraturčiams nuosavybės teise priklausančioje žemėje būti įveisę ar įsipareigoti įveisti mišką ne mažesniame plote negu kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės plotas arba sumokėti į valstybės biudžetą šio straipsnio 7 dalyje nurodytą piniginę kompensaciją. Privačią miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis III grupės miškuose, įveisiamo miško plotas turi būti ne mažesnis kaip dvigubo dydžio kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo plotas, II grupės miškuose – ne mažesnis kaip trigubo dydžio kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo plotas. Kiti asmenys, įskaitant servituto turėtojus, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo sumokėti to miško savininkui, jei jis įsipareigoja šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka atsiskaityti už</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kompensacija už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis taikoma asmeniui inicijuojančiam miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, o ne kitiems asmenims, kurie nesusiję su miško žemės pavertimu kitomis naudmenomis. Siūlomas mechanizmas padidintų prielaidas galimam piktnaudžiavimui. Nepritartina tam, kad kaip kompensacija už pavertimą kitomis naudmenomis būtų užskaitomi jau anksčiau įveisti miškai, nes tai neatitiktų kompensacinio šio reguliavimo tikslo. Anksčiau įveisti miškai buvo įveisti kitais tikslais, o ne konkrečiai kompensuoti už konkretų pavertimo atvejį. Taip pat nepritariame tam, kad kompensacija už pavertimą būtų mokama miško savininkui. Šis įstatymas nereguliuoja santykių tarp miško pavertimo iniciatoriaus ir miško savininko. Miško savininkui nuostoliai dėl servituto nustatymo atlyginami kita tvarka. Šiame reguliavime nustatoma dėl miško pavertimo</p>

<p>įveistą mišką, o jei tokio įsipareigojimo miško savininkas nepriima- tuomet kompensacija sumokama į valstybės biudžetą šio straipsnio 7 dalyje nurodytą piniginę kompensaciją.</p> <p><i>Paaiškinimas:</i> <i>siūlome patikslinti formuluotę, nustatant, kad privačios miško žemės naudotojai, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo sumokėti to miško savininkui 23 str. 8 dalyje nurodytą piniginę kompensaciją, jei jis įsipareigoja šioje straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka įveisti mišką jo ir/ar jo šeimos nariams bei bendraturčiams priklausančioje žemėje (, kadangi nemaža dalis privačios žemės yra valdoma kartu su kitais šeimos nariais arba bendraturčiais), o tais atvejais, jei tokio įsipareigojimo miško savininkas nepriima - tuomet kompensacija sumokama į valstybės biudžetą. Čia taipogi reikėtų aiškumo, kad būtų tinkama užskaityti žemės savininko jau įveistą mišką, kai jis įveisė jį savo žemėje kiek anksčiau, nei pateikė prašymą paversti miško žemę kitomis naudmenomis.</i></p> <p><i>Argumentai, kuriais grindžiamas toks siūlymas:</i> Pagal LR žemės įstatymą žemės naudojimo paskirties keitimai yra žemės savininko teisė, išskyrus išimtinius atvejus kai tai atliekama paimant žemę visuomenės poreikiams, todėl ir pirminis kompensavimas turi būti teikiamas žemės savininkui, kuris turi įsipareigoti nustatyta tvarka įveisti atitinkamą miško plotą arba nustatyta tvarka atsisakyti šios galimybės - tokiu atveju kompensacija patenka į biudžetą.</p> <p><i>Didžioji dalis naujų miškų Lietuvoje jau šiuo metu yra įveisiama privačioje žemėje, todėl yra nelogiška nušalinti privačius savininkus nuo galimybės patiems organizuoti naujų miškų įveisimą, tais atvejais, kai privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis inicijuoja ne savininkas, o privačios žemės naudotojas.</i></p>	<p>kitomis naudmenomis žala aplinkai ir sumokamos lėšos į valstybės biudžetą naujų miškų įveisimui.</p>
--	---

	<p><u>Dėl AAĮ 116 straipsnio pakeitimų. Siūlome patikslinti</u> 116 str. pavadinimą ir turinį bei 119 straipsnį:</p> <p>„116 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už apvaliosios medienos žaliavinės medienos ir nenukirsto miško matavimo ir tūrio nustatymo tvarkos, biržių atrėžimo, medžių atrinkimo ir (ar) ženklinimo kirsti reikalavimų, medienos ruošos, gabenimo, miško išteklių naudojimo tvarkos, miško naudojimo reikalavimų pažeidimus, miško tvarkymą ir (ar) naudojimą pažeidžiant miškotvarkos projekto sprendinius</p> <p>Apvaliosios medienos Žaliavinės medienos ir nenukirsto miško matavimo ir tūrio nustatymo tvarkos pažeidimas užtraukia baudą nuo aštuonių šimtų penkiasdešimt iki vieno tūkstančio septynių šimtų eurų. Biržių atrėžimas, medžių atrinkimas ir (ar) ženklinimas kirsti pažeidžiant biržių atrėžimo ir įvertinimo, miško kirtimo, taip pat medienos ruošos, gabenimo, m Miško išteklių naudojimo tvarkos pažeidimas užtraukia baudą nuo vieno tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų. <...>.“</p> <p><i>Paaškinimas:</i> siūlome patikslinti terminiją dėl medienos matavimo, kad atitiktų MĮ terminus ir išimti iš AAĮ 116 str. turinio tas veikas, už kurias pažeidimai jau yra įtraukti į Administracinių nusižengimų kodekso (ANK) 271 str., t.y. išbraukiant apvaliosios medienos matavimo tvarkos, biržių atrėžimo, medžių atrinkimo, ženklinimo kirsti reikalavimų, medienos ruošos, gabenimo veikas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Suderintos sąvokos su Miškų įstatymo projekte esančiomis sąvokomis.</p> <p>Nepritartina tam tikrų pažeidimų išbraukimui iš AAĮ 116 str., nes šiame įstatyme nustatoma atsakomybė juridiniams asmenims, o ANK 271 str. nustato atsakomybę fiziniams asmenims, todėl pats pažeidimų įvardijimas gali kartotis, nes taikoma skirtingiems subjektams.</p>
--	--	---

Lietuvos miškų ūkio rūmai	<p>1. <i>Šis įstatymas reglamentuoja miško įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą, naudojimą, su miškais susijusių žmogaus veiklą ir jos planavimą.</i>“</p> <p>Tarp Projekto reglamentuojamų sričių pasigendame miškų ūkio srities. Miškų ūkis visą laiką buvo labai svarbi sudedamoji miškų politikos dalis, jis egzistuoja ir dabar, todėl negali nebūti išbrauktas iš šio Projekto reglamentuojamų sričių sąrašo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Čia išvardijami atskiri miškų ūkio elementai: įveisimas, atkūrimas, priežiūra, apsauga, tvarkymas ir naudojimas, bet šis įstatymas reglamentuoja plačiau, nei tik miškų ūkio veikla.</p>
	<p>2. <i>Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal darnaus miškų valdymo principus, derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes miškui, sudarant sąlygas formuoti tvarius, klimato pokyčiams atsparesnius šalies miškus, kurie dabar ir ateityje teiktų daug miško ekosisteminių paslaugų nedarant žalos kitoms ekosistemoms.</i></p> <p>Tarp projekto tikslų siūlome įtraukti ūkinės veiklos reglamentavimą, racionalų miškų išteklių naudojimą, siekiant didžiausios socialinės ir ekonominės naudos. Įstatymo projekte naudojama sąvoka „nedarant žalos“ yra abstrakti ir gali būti naudojama pernelyg plačiai. Projekte trūksta „darnaus miškų valdymo principo“ apibrėžimo.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo tikslu ir apibrėžiami darnaus miškų valdymo principai. kad būtent miškai turi būti tvarkomi derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes miškui, sudarant sąlygas formuoti tvarius, klimato pokyčiams atsparesnius šalies miškus, kurie atliktų daug ir įvairių miško ekosistemų funkcijų nedarant žalos kitoms ekosistemoms. Racionalus miškų išteklių naudojimas, siekiant didžiausios socialinės ir ekonominės nauda, yra dalis miško naudos visuomenei, o šio įstatymo tikslas ir yra subalansuoti visus interesus. Konkrečiai šiuo aspektu papildytas 9 str., kuriame reglamentuojama racionalus miško išteklių naudojimas.</p>
	<p>„2. <i>Artima gamtai miškininkystė – natūraliu miško vystymusi pagrįstas miškų tvarkymas didinantis miškų įvairovę.</i>“</p> <p>Teiginys „didinantis miškų įvairovę“ yra daugiaprasmiškas ir tikrai bus interpretuojamas skirtingai. Kokia tai įvairovė – rūšinė, buveinių, etc. ? Jei šis išsireiškimas (miškų įvairovė) bus paliktas, tai jį derėtų aprašyti kaip atskirą sąvoką. Antra, nelabai aišku, kas yra ir „natūralus miško vystymasis“. Jei tai medynų vystymosi raida be žmogaus įsikišimo, tai dera pastebėti, kad įvairūs tyrimai rodo, jog „natūralus miško vystymasis“ „miškų įvairovę“ gali ir sumažinti.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Siūloma apibrėžti išdėstyti taip:</p> <p>„Gamtiškoji miškininkystė – natūraliu miško vystymusi grindžiamas miškų tvarkymas, palaikantis ar didinantis miškų biologinę įvairovę.“</p> <p>Natūralus miško vystymasis suprantamas kaip dinamiška miško ekosistemų raida, su kuria dera miško vystymosi stadijų kaita dėl pasikartojančių įvairaus masto trikdžių ir dėl miško ekosistemų sukcesijos nuolat susidaranti ir palaikoma miško kraštovaizdyje tam tikra medynų proporcija.</p>
	<p>„7. <i>Gamtinės buveinės miškuose - Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės ir saugomų rūšių buveinės miškuose.</i>“</p> <p>Siūlome tikslinti sąvoką, nes dabar gaunasi, kad saugomų rūšių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šios sąvokos dalis „saugomų rūšių buveinės“ yra reglamentuota Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, kurio 2 str. 18</p>

	<p>buveinės gali būti ir ne natūralios. Siūlome pačią sąvoką pervadinti į „natūralios gamtinės buveinės miškuose“</p>	<p>d. numato, kad Saugoma rūšis – nykstanti, pažeidžiama, reta arba endeminė gyvūnų, augalų arba grybų rūšis, šio įstatymo nustatyta tvarka įrašyta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir (arba) Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus arba saugoma pagal tarptautinius susitarimus, taip pat visos laukinių paukščių rūšys, natūraliai paplitusios Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje, o to paties straipsnio 15 d. nustato, kad Rūšies buveinė – specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti gamtinė aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu.</p>
	<p>„20. Miško ištekliai – nenukirstas miškas, sakai, kelmai ir dervuoliai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, šakelės, vytelės, grybai, riešutai, uogos, vaisiai, vaistažolės ir vaistinė žaliava, miško paklotė, lapai ir kita miško augalija.“</p> <p>Miško ištekliais neabejotinai priklauso ir medžiojamoji fauna.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Medžiojamųjų gyvūnų apsauga ir jų racionalus naudojimas reglamentuotas Medžioklės įstatyme. Nors plačiąja prasme miško ekosistemai priklauso miške esanti flora ir fauna, tačiau miško ištekliai šio įstatymo apimtyje suvokiami kaip natūraliai miške esantys augalinės kilmės miško produktai, o daug platesnis suvokimas apie miško teikiamą naudą atsispindi per Miškų įstatymo projekte minimas miško ekosistemų atliekamas funkcijas.</p>
	<p>„21. Miško kelias – miško žemėje įrengtas kompleksinei miškų ūkio ar kitai veiklai miškuose skirtas III ar IV kategorijos vienos eismo juostos vietinės reikšmės vidaus kelias su žvyro danga arba be jos“</p> <p>Šią sąvoką siūlome papildyti „...kelias... neiškirtas atskira naudmena“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miško kelias yra miško žemės sudėtinė dalis ir atskira naudmena neišskiriamas. Pagal Žemės įstatyme įtvirtintą žemės naudmenų klasifikavimą miško žemė yra laikoma naudmena, o miško kelias yra tos naudmenos sudėtinė dalis.</p>
	<p>„23. Miško laukymė – atvira vieta miške, kurioje nėra medyno, bet gali augti krūmai arba pavieniai medžiai“</p> <p>Siūlome apibrėžti tokios vietos dydžio parametrus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Detalių parametrų netikslinga apibrėžti dėl laukymių įvairovės, ypač kai jos formuojamos pagal gamtotvarkos projektus: laukymė gali būti labai maža – vos kelių arų, gali būti ir 1 ha.</p>
	<p>„28. Miško valda - nuosavybės teise valdomas miškų ūkio paskirties žemės sklypas“</p> <p>Tikrai taisytina sąvoka, nes nuosavybės teise valdomas ne tik sklypas, bet ir jame esantis turtas, ištekliai, infrastruktūra.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miško valdos sąvoka naudojama, kaip miškų ūkio paskirties žemės sklypo sutrumpinimas. Įstatyme ši sąvoka naudojama straipsnyje, kuriame nustatomi privačios miško valdos</p>

		skaidymo atvejai.
	<p>„50. Sengirė – įvairiaamžis miškas, sudarytas iš vietinių rūšių medžių, kurių dalis pasiekę gamtinę brandą, ir kurie susiformavę daugiausia per natūralius procesus, paprastai siejamus su vėlyvojo vystymosi etapais to paties tipo pirmykščiuose miškuose. Buvusios žmogaus veiklos požymiai gali būti matomi, tačiau jie palaipsniui nyksta arba yra per daug riboti, kad sutrikdytų natūralius procesus.“</p> <p>Toks apibrėžimas sengirėms leidžia priskirti daugelį techninę brandą pasiekusių medynų. Siūlome taisyti apibrėžimą, laikantis daugelyje ES šalių naudojamo apibrėžimo, kad tai yra žmogaus veiklos nepaliesiti miškai.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Sąvokos apibrėžimas papildomas, jog didžioji dalis medžių turi būti pasiekę gamtinę brandą, o takoskyrai nuo pirmykščių miškų užtikrinti ir remiantis EK rekomendacijomis yra paliekamos nuostatos, kad žmogaus veiklos požymiai gali būti matomi, tačiau ne tiek, kad sutrikdytų natūralius procesus.</p> <p>EK rekomendacijose pateikta apibrėžtis: Sengirė – medynas arba miško teritorija, sudarytas (-a) iš vietinių rūšių medžių, kurie keisdami, daugiausia dėl natūralių procesų, įgijo struktūras ir dinamiką, kurios paprastai siejamos su vėlyvaisiais to paties tipo pirminių arba neliestų miškų raidos etapais. <u>Gali būti matomi tam tikri ankstesnės žmogaus veiklos požymiai, bet jų palaipsniui nelieta arba jų yra ne tiek, kad jie smarkiai sutrikdytų natūralius procesus.</u></p>
	Papildomai, siūlome apibrėžti daugiatislio (arba daugiafunkcinio) miško naudojimo sąvoką.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Netikslinga apibrėžti kaip atskirą sąvoką. Daugiatislis ar daugiafunkcis naudojimas ir reiškia tai, kad miškas naudojamas įvairiems tikslams ir būtent derinant ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas. Daugiafunkciškumo turinys atskleidžiamas reglamentuojant naują miškų grupių sistemą.</p>
	<p>„3. Vyriausybė:</p> <p>1) tvirtina penkerių metų vidutinę metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose;“</p> <p>Siūlome papildyti formuluotę, pridėdant „siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava suteikiant šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatyme neturėtų būti nurodomas konkretus Vyriausybės sprendimo tikslas. Vyriausybė tvirtindama penkerių metų vidutinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose turi bendrai įvertinti visus konkrečios kirtimų normos poveikio aspektus tiek pačioms miško ekosistemoms, tiek ir visiems su miškais susijusiems sektoriams bei užtikrinti įstatyme įtvirtintą racionalų miško išteklių naudojimą, o ne vien siekti aprūpinti šalies pramonę žaliava. Siekis suteikti šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę vertę yra aiškiai įvardinamas tarpe kitų miško ir miško išteklių naudojimo tikslų.</p>

	<p>Papildomai, siūlome prie Vyriausybės funkcijų pridėti: „5) tvirtina Nacionalinį miškų ūkio sektoriaus valdymo ir plėtros planą ir kitus miškų ūkio strateginius dokumentus.“</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Visi strateginio valdymo sistemos planavimo dokumentai rengiami ir tvirtinami vadovaujantis Strateginio valdymo įstatyme (toliau – SVĮ) nustatyta tvarka. SVĮ 5 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad strateginis valdymas įgyvendinamas tik rengiant šiame įstatyme nustatytus planavimo dokumentus, ir Vyriausybė, tvirtindama strateginio valdymo sistemos planavimo dokumentus, vadovaujasi SVĮ. Miškų įstatymo 3 str. 1 dalyje nurodyta, kad nacionalinė miškų politika formuojama ir įgyvendinama vadovaujantis valstybės strategijų, strateginio, programavimo bei veiklos lygmens planavimo dokumentais, kurių taikymas apibrėžtas Strateginio valdymo įstatyme. 4 dalies 1 punkte akcentuojama, kad Aplinkos ministerija rengia Seimo tvirtinamas nacionalines darbotvarkes ir jas teikia svarstyti Vyriausybei. Rengia <u>Vyriausybės tvirtinamą</u> Nacionalinį miškų sektoriaus plėtros planą ir kitus nacionalinių darbotvarkių planus ir kt.</p>
	<p>Papildomai, Aplinkos ministerijos funkcijoms siūlome priskirti „tvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus;“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekto 3 str. 4 d. 7 p. numatyta, kad Aplinkos ministerija atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas. Atitinkamai 8 str. 8 d. numatyta, kad miškus miškų grupėms priskiria aplinkos ministras vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais. Atsižvelgus į tai, kad nuo 2029 m. sausio 1 d. šią funkciją vykdys Valstybinė miškų tarnyba, netikslinga atskirai prie Aplinkos ministerijos nurodyti šią funkciją.</p>
	<p>5 straipsnis. Nuosavybės teisė į mišką</p> <p><i>„1. Miškas nuosavybės teise gali priklausyti valstybei, savivaldybėms, fiziniams ir juridiniams asmenims, neturintiems juridinio asmens statuso subjektams, tačiau turintiems civilinį teisnumą. Užsieniečiai, užsienio juridiniai asmenys, užsienio valstybėse įsteigtos organizacijos, neturinčios juridinio asmens statuso, tačiau turinčios</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ne Miškų įstatymas reglamentuoja specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įsigaliojimą žemės sklypui. Nėra pagrįsta, kodėl Miškų įstatyme reikėtų nustatyti specialią tvarką specialių žemės naudojimo sąlygų taikymo aspektu išimtinai tik miško žemei ir jos netaikyti visiems žemės sklypams, nepriklausomai ar jame</p>

	<p><i>civilinį teisingumą pagal tų valstybių įstatymus, atitinkantys Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, mišką turi teisę įsigyti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis. Miško nuosavybės teisė neatsiejama nuo žemės sklypo, kuriame yra miškas, nuosavybės teisės.“</i></p> <p>Siūlome papildyti šią formuluotę, nurodant, kad apribojimai konkrečiai miško valdai (ar jos daliai) taikomi nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, remiantis LR Konstitucinio teismo 2023 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. KT60-N7/2023.</p>	<p>yra miško ar ne, o šio įstatymo paketo tikslas nėra pakeisti bendros visų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų tvarkos.</p>
	<p><i>„1. Bendrosioms miško reikmėms ir kitoms valstybės biudžeto reikmėms Vyriausybės nustatyta tvarka valstybinio miško valdytojams nustatomi privalomieji 15 procentų, privačių miškų savininkams – 5 procentų atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką. Bendrosioms miško reikmėms skirtas lėšas administruoja Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, jų naudojimo tvarką nustato aplinkos ministras.“</i></p> <p>Prieštaraujame 5 procentų atskaitymams iš privačių miškų savininkų į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką, kadangi tai prieštarauja tiek Nacionalinio miškų susitarimo NMS pasiektiems susitarimams, tiek ir viešai iki šiol deklaruotai Aplinkos ministerijos pozicijai.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sprendimas likti prie reguliavimo, kai privalomieji atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką taikomi ir valstybinių miškų valdytojams, ir privačių miškų savininkams, priimtas kompleksiskai įvertinus visas projektui pateiktas pastabas ir pasiūlymus, praplečiamą finansuotinių bendrųjų miško reikmių sąrašą, taip pat Seime svarstytus ir priimtus įstatymų projektus, kuriuose kelti klausimai ir apsispręsta dėl dalies privalomųjų atskaitymų skyrimo savivaldai (savivaldybėms, kurių teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 procentų, vietinės reikšmės viešųjų kelių priežiūrai ir remontui) ir kt.</p>

	<p><i>1. Lietuvos miškai ir jų ištekliai naudojami taip, kad būtų užtikrinamas jų tvarumas klimato kaitos kontekste, išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas, sveikumas, galimybė darniai atlikti ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas“</i></p> <p>Siūlome tokią redakciją: “1. Lietuvos miškai ir jų ištekliai naudojami taip, kad mediena bei kiti miško ištekliai būtų nuolat tiekiami ir būtų išlaikyta pusiausvyra tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo, būtų užtikrinamas jų tvarumas klimato kaitos kontekste, išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas, sveikumas, galimybė darniai atlikti ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Šiame straipsnyje įtvirtinami bendri darnaus miškų ir jų išteklių naudojimo principai, kurių pagrindu miškai skirstomi į miškų grupes. Konkrečiai dėl miško išteklių naudojimo pasisakoma 9 str. 1 d., kurioje yra patikslinta, kad „Miško ištekliai turi būti naudojami racionaliai, suteikiant valstybei didžiausią socialinę ir ekonominę naudą, išlaikant pusiausvyrą tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo“.</p>
	<p><i>„1. Kompensacijos už saugomoje teritorijoje esančioje miško žemėje nustatytus veiklos apribojimus išmokamos Saugomų teritorijų įstatyme nustatyta tvarka.“</i></p> <p>Siūlome tokią šios dalies formuluotę: "Viešo intereso tenkinimo ar kitu pagrindu privačiame miške nustačius ūkinės veiklos ribojimus, draudimus ar turto apsunkinimus, dėl to privataus miško savininkui privaloma savalaikiai atlyginti privataus miško vertės skirtumą nuo vertės buvusios iki taikomų ribojimų ir kitus objektyvius finansinius praradimus. Privataus miško savininkui skiriama kompensacija apskaičiuojama ir išmokama Lietuvos Respublikos vyriausybės nustatyta tvarka, įvertinus miško žemės sklype taikomų apribojimų visumą ir jų poveikį galimai ūkinei veiklai, numatomoms gauti pajamos iš ūkinės veiklos, miško vertę prieš ir po taikytų apribojimų.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal Konstitucinio Teismo praktiką nustatant ribojimus turi būti įvertinama būtinybė atlyginti (kompensuoti) žemės savininkams praradimus, kuriuos jie patiria dėl nustatytų ribojimų. Pagal Konstituciją, <i>inter alia</i> konstitucinį socialinės darnos imperatyvą, konstitucinius teisingumo, protingumo, proporcingumo principus, nustatydamas tokį teisinį reguliavimą, įstatymų leidėjas turi užtikrinti Konstitucijos ginamų ir saugomų žemės savininkų teisių ir interesų ir ūkio subjektų, dėl kurių vykdomos ūkinės veiklos žemės savininkams nustatomi ribojimai, teisių ir interesų pusiausvyrą.</p> <p>Miškų įstatymu siekiama nustatyti tik pagrindinių miško kirtimų apribojimus, tačiau nėra apribojama kita miškų ūkio veikla apribotuose miško plotuose. Be to, Konstitucijos 54 straipsnyje numatyta valstybės pareiga rūpintis natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūrėti, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai. Miško savininkas, kaip Lietuvos Respublikos pilietis, turi</p>

		pareigą prisidėti prie valstybės pareigų vykdymo ir siekių įgyvendinimo. Manome, kad nėra teisinga mokėti kompensacijas atsižvelgiant į visą privataus miško vertę, nes nors ir būtų nustatyti tam tikri apribojimai, tačiau jie netrukdo vykdyti neapribotą miškų ūkio veiklą.
	<p><i>2. Už miško žemėje, kuri nepatenka į saugomą teritoriją, nustatytus pagrindinių miško kirtimų apribojimus išmokamos kompensacijos šio straipsnio 3–5 dalyse nustatyta tvarka.</i></p> <p>Nesuprantama, kodėl tam tikrais atvejais privatiems miško savininkams gali būti atlyginama iš lėšų, skirtų bendrosioms miško lėšoms finansuoti. Šių lėšų paskirtis yra visai kita. Siūlome, kad visais atvejais įskaitant ir saugomas teritorijas bei specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką reglamentuotų vienas ir tas pats Miškų įstatymas, atlyginant visą apriboto naudotis turto vertę, ne tik medynams pasiekus brandą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kompensacijos mokamos už miškų ūkio veiklos apribojimus, kurie siejami su gamtos vertybių išsaugojimu miškuose. Konstitucijos 54 straipsnyje numatyta valstybės pareiga rūpintis natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūrėti, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai. Miško savininkas, kaip Lietuvos Respublikos pilietis, turi pareigą prisidėti prie valstybės pareigų vykdymo ir siekių įgyvendinimo.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, manome, kad kompensacijų mokėjimas, kaip finansinė paskata vykdyti šias Konstitucijos nuostatas ir dėl nustatytų apribojimų galimų nuostolių atlyginimas, priskirtinas bendrosioms miško reikmėms.</p>
	<p><i>„2. Miškų kadastro valdytoja yra Aplinkos ministerija, šio kadastro tvarkytoją skiria Vyriausybė.“</i></p> <p>Siūlome įtvirtinti, kad Miškų kadastro valdytoją skirtų Aplinkos ministerija.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miškų valstybės registro valdytojas yra Aplinkos ministerija. Pagal Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatas būtent Vyriausybės funkcija yra skirti kadastro tvarkytoją.</p>
	<p><i>„7. Miškotvarkos projekte projektuojamų miško infrastruktūrai priskirtinų inžinerinių statinių ir įrenginių požymius ir jų sąrašą nustato aplinkos ministras“</i></p> <p>Siūlome formuluotę papildyti: „Miškotvarkos projekte projektuojamų miško infrastruktūrai priskirtinų inžinerinių statinių ir įrenginių požymius ir jų sąrašą, išskyrus nesudėtingų rekreacinės miško infrastruktūros objektų (informacinių ženklų, medžio skulptūrų, miško baldų, suoliukų, lieptų) įrengimą nekertant miško, nustato aplinkos ministras“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miškų įstatymo projekto 14 str. pateiktas sąrašas nesudėtingų rekreacinės miško infrastruktūros įrenginių, kurie gali būti įrengiami be miškotvarkos projekto, todėl Aplinkos ministro tvirtiname sąrašą šių objektų požymių nebus ir atitinkamai siūlomas papildymas netikslingas.</p>

	<p>„3. Kirtavietės turi būti apželdintos arba atžėlusios tikslinėmis medžių rūšimis ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo, žuvę želdiniai ir žėliniai – ne vėliau kaip per dvejus metus, atkurtini žuvę medynai - ne vėliau kaip per trejus metus nuo jų žuvimo nustatymo, išskyrus atvejus, kai saugomų teritorijų nuostatuose ir (ar) saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatyti kitokie kirtaviečių, žuvusių želdinių ir žėlinių ar žuvusių medynų apželdinimo arba atžėlimo terminai.“</p> <p>Trijų metų terminas savaiminiams želdiniams vargu ar gali būti laikomas realistišku</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Savaiminių želdinių nėra. Trys metai – tinkamiausias laiko tarpas atsirasti savaiminukams, kol miško kirtavietė nesuvelėnėja ir nuo medžių nukritusioms sėkloms tinkamiausios sąlygos sudygti. Kad atsirastų savaiminukai, būtinos sąlygos - tinkamas drėgmės, temperatūros, šviesos režimas ir konkuruojančios augalijos nebuvimas. Nukirtus medyną pirmaisiais metais žolinės augalijos konkurencija minimali, dirvožemis - daugiau mineralizuotas, pakanka drėgmės ir maisto medžiagų, nes jų neišnaudoja konkuruojanti augalija, kirtavietė nesuvelėnėjusi. Vėliau tenka atlikti žėlimą skatinančias priemones – mineralizuoti dirvožemį, šalinti stelbiančią augaliją. Atkreiptinas dėmesys, kad po 3 metų, vadovaujantis aplinkos ministro tvirtinamų miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimais, kirtavietėse taikomi minimalūs žėlinių tankio reikalavimai, sudarantys tik 50 proc. būtino miško žėliniams tankio.</p>
	<p>„4. Miško kirtimai draudžiami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais atvejais ir šiais atvejais:“</p> <p>Siūlome išbraukti nuostatas, kad kirtimų ribojimai reglamentuojami dviejuose įstatymuose, jų ribojimus aiškiai išvardinant Miškų įstatyme.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šio įstatymo projekto paketu nesiekama iš esmės pakeisti galiojančios įstatymų struktūros, kai dalis miško kirtimų ribojimų yra nustatyti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų pagrindu. Netikslinga būtų perkėlinėti ir atkartoti iš Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo į Miškų įstatymą visas specialiąsias sąlygas, susijusias su miško kirtimų draudimais.</p>
	<p>„2) IIA ir IIB grupių miškuose - pagrindiniai miško kirtimai;“</p> <p>Siūlome: IIA ir IIB grupių miškuose - <i>plynieji</i> pagrindiniai miško kirtimai;</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nepritariame, kad IIA ir IIB grupių brandžiuose miškuose būtų vykdomi atvejiniai ar atrankiniai pagrindiniai miško kirtimai, nes jie dažniausiai nepadeda formuoti šių miškų grupių tikslams pasiekti tinkamiausių medynų, o tam tikrais atvejais (supaprastinti atvejiniai kirtimai) gali ir pakenkti gamtinių ar socialinių vertybių apsaugai, tačiau sutinkame, kad turėtų būti palikta galimybė IIA ir IIB grupių miškuose taikyti specialiuosius miško kirtimų būdus, siekiant miškų atkūrimo arba šių grupių paskirtį atitinkančių medynų formavimo.</p>

		Manoma, tai galės būti realizuota per specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo ar kraštovaizdžio formavimo miško kirtimus.
	<p>„2) III ir IVA grupės miškuose miškas kertamas neplynaus miško kirtimais savo reikmėms, po kurių liks ne mažesnis kaip 0,7 medyno skalsumas (išskyrus miškus, esančius saugomose teritorijose, „Natura 2000“ teritorijose ar kultūros paveldo teritorijose), jaunuolynų ugdymo, sausuolių ir vėjavartų kirtimas, miško valdos ribinių linijų kirtimas, medžių kirtimas grioviuose ir 5 metrų žemės juostoje nuo griovio šlaito briaunos, kai prie griovio nėra miško kelio, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimas;“</p> <p>Siūlome: III ir IVA grupės miškuose miškas kertamas neplynaus miško kirtimais savo reikmėms, po kurių liks ne mažesnis kaip 0,7 medyno skalsumas (išskyrus miškus, esančius oficialiai įsteigtose ir registruotose saugomose teritorijose, „Natura 2000“ teritorijose ar kultūros paveldo teritorijose), jaunuolynų ugdymo, sausuolių ir vėjavartų kirtimas, miško valdos ribinių linijų kirtimas, medžių kirtimas grioviuose ir 5 metrų žemės juostoje nuo griovio šlaito briaunos, kai prie griovio nėra miško kelio, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimas;</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad siūlomas reglamentavimas dėl leidimų reikalingumo vykdant nurodytus miško kirtimus, siekiant užtikrinti saugomų vertybių apsaugą, turėtų būti taikomas visose tiek įsteigtose, tiek nustatytose saugomose teritorijose Saugomų teritorijų įstatymo reglamentuota tvarka. Taip pat minėtas įstatymas jau nustato, kad saugomos teritorijos registruojamos Saugomų teritorijų valstybės kadastrė.</p>
	<p>„4) elektros perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriai, inžinerinius tinklus, komunikacijas ir kelius prižiūrintys asmenys avariniais atvejais kertant pavojų keliančius medžius. Darbus atlikęs asmuo per 5 darbo dienas privalo informuoti valstybinio miško valdytoją ar privataus miško savininką ir apie jų valdose atliktą kirtimą;“</p> <p>Siūlome: elektros perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriai, inžinerinius tinklus, komunikacijas ir kelius prižiūrintys asmenys avariniais atvejais kertant pavojų keliančius medžius. Darbus atlikęs asmuo per 5 darbo dienas privalo informuoti valstybinio miško valdytoją ar privataus miško savininką ir apie jų valdose atliktą kirtimą, išskyrus atvejus, kai darbai atliekami likviduojant stichinių nelaimių padarinius;</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Mediena, pagaminta elektros perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių, inžinerinius tinklų, komunikacijas ir kelius prižiūrinčių asmenų vykdytų miško kirtimų metu, visais atvejais disponuoja miško valdytojas ar savininkas. Miško valdytojai ir savininkai taip pat privalo užtikrinti pagamintos medienos apsaugą pagal Miško sanitarinės apsaugos taisyklėse nustatytus reikalavimus. Atsižvelgus į tai, manome, kad miško valdytojas ar savininkas, turėtų būti informuotas apie jų valdose atliktą kirtimą ir tais atvejais, kai darbai atliekami likviduojant stichinių nelaimių padarinius.</p>

Lietuvos miškininkų sąjunga	<p>2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal darnaus miškų valdymo principus, derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes miškui, sudarant sąlygas formuoti tvarius, klimato pokyčiams atsparesnius šalies miškus, kurie dabar ir ateityje teiktų daug miško ekosisteminių paslaugų nedarant žalos kitoms ekosistemoms. Veikla miškuose vykdoma taip, kad miškai nebūtų užšlamštinti, juose palaikoma gera estetinė būklė.</p>	<p>Neatsižvelgta. Šiame straipsnyje nustatomi įstatymo tikslai. Veiklą miškuose reglamentuoja kiti įstatymo straipsniai. 18 str. 1 d. nustatyta, kad <i>medynų auginimo priemonėmis turi būti siekiama formuoti ir atkurti aplinkos sąlygoms atsparesnius miškus, atitinkančius jų pagrindinę funkcinę paskirtį ir augavietės sąlygas, pirmenybę teikiant artimos gamtai miškininkystės principais formuojamiems vietinės kilmės mišriems medynams, prisitaikiusiems prie vietinių klimato sąlygų.</i> Atitinkamai 24 str. 1 d. jau įtvirtinama, kad miškas ir jo ištekliai turi būti saugojami nuo miško teršimo ir šiukšlinimo.</p>
	<p>8. Girininkija – miškų urėdijų struktūrinis teritorinis padalinys, kurio veiklos plotas negali viršyti 5000 ha valstybinės reikšmės miškų.</p>	<p>Neatsižvelgta. Nepritariame tam, kad įstatymu būtų įtvirtinama miškų urėdijos vidaus struktūra. Tokio reguliavimo neturi nei viena valstybės įmonė. Girininkija ir šiuo metu yra ir išliks esminiu miškų urėdijos teritoriniu struktūriniu vienetu, kuris vykdys pagrindinius miškininkystės ir miško apsaugos darbus, tačiau keičiantis darbų organizavimo principams, vystantis technologijoms ir siekiant optimalaus darbų krūvio paskirstymo, įmonė turi turėti teisę pati spręsti, kokio dydžio girininkijos geriausiai veiktų ir įgyvendintų įmonės vykdomas funkcijas ir pasiektų įmonei keliamus tikslus.</p>
	<p>9. Kiti miško kirtimai - medžių kirtimas miško valdos ribinėse linijose, grioviuose, proskynose. 11. Laisvasis miško kirtimas – neplynasis miško kirtimas savo reikmėms III ar IV grupės miškuose, po kurio lieka ne mažesnis kaip 0,7 medyno skalsumas, miško valdos ribinių linijų kirtimas, medžių kirtimas grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Šis papildymas skirtas geresnei socialinių ir gamtinių vertybių apsaugai saugomose teritorijose ir kompensuoti medienos gavybą ūkiniuose miškuose, kad intensyvesnis medienos naudojimas vyktų ūkiniuose miškuose.</p>

<p>23. Miško laukymė – atvira vieta natūrali aikštė miške, kurioje nėra medyno, bet gali augti krūmai arba pavieniai medžiai.</p>	<p>Neatsižvelgta. Miško laukymės gali būti formuojamos ir nenatūraliai – pagal gamtotvarkos projektus.</p>
<p>37. Miškų urėdija – valstybės valdoma įmonė, patikėjimo teise valdanti, naudojanti valstybinius miškus ir jais disponuojanti įstatymų nustatyta tvarka, taip pat vykdanči juose kompleksinę miškų ūkio veiklą ir kitą įmonės įstatuose numatytą veiklą. Miškų urėdijos - Vyriausybės nustatytos teisinės formos valstybės valdomos įmonės, patikėjimo teise valdančios, naudojančios valstybinius miškus ir jais disponuojančios įstatymų nustatyta tvarka, taip pat vykdančios juose kompleksinę miškų ūkio veiklą. Miškų urėdijos gali vykdyti bet kokią kitą veiklą, kurios vykdymas neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams. Miškų urėdijos turi struktūrinius padalinius – girininkijas.</p> <p>52. Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“ – Vyriausybės nustatytos teisinės formos valstybės valdoma įmonė, neturinti privataus ar kitų juridinių asmenų kapitalo, įtraukta į pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą. Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“ gali vykdyti bet kokią kitą veiklą, kurios vykdymas neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams.</p> <p>54. Valstybinio miško valdytojas – miškų urėdija urėdijos, saugomų teritorijų direkcijos, savivaldybė ar kitas subjektas, valdantis patikėjimo teise valstybinę miško žemę.</p>	<p>Neatsižvelgta. Nepritariame šiuo metu vienos veikiančios miškų urėdijos skaidymui į atskiras valstybės įmones. Nuo 2018 m. sausio 8 d. vietoj 42 atskirų miškų urėdijų veikia viena valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija. Manome, kad valstybinių miškų valdymo pertvarka buvo sėkminga, pateisinusi jai keltus tikslus bei turėjusi teigiamą įtaką tiek valstybinių miškų valdymui ir įmonės vidaus procesams, tiek ir konkrečiai miškų urėdijų darbuotojams. Nematome rimtų priežasčių, kodėl sėkmingai veikiančią vieną valstybės įmonę reikėtų skaidyti į atskiras valstybės įmones. Prisitaikymo prie klimato kaitos iššūkių, geresnės biologinės įvairovės apsaugos užtikrinimo ir įvairių visuomenės poreikių miškuose tenkinimo kontekste vienos valstybinius miškus valdančios įmonės egzistavimas kaip tik užtikrina racionalesnį ir vienodais metodais pagrįstą įmonės finansinių, technologinių ir žmogiškųjų išteklių panaudojimą valstybės prioritetų įgyvendinimui ir valstybinių miškų tvarkymui pagal darnaus miškų valdymo principus, tarpusavyje suderinant ekologines, ekonomines ir socialines miškų funkcijas.</p>
<p>42. Pagrindinių miško kirtimų norma – nustatyta tvarka apskaičiuotas ir patvirtintas didžiausias leistinas medienos kiekis ar miško plotas, kuris per tam tikrą laiko tarpą gali būti iškertamas atliekant pagrindinius miško kirtimus. Valstybinės svarbos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Papildyta sąvoka „nustatyta tvarka apskaičiuotas ir patvirtintas“. Nepritariame siūlymui, kad į pagrindinių kirtimų normą būtų įtraukiama mediena, kuri iškertama ne pagrindiniais kirtimais, o</p>

	<p>infrastruktūros objektų įrengimui, tokių kaip elektros perdavimo linijų, geležinkelio kelių, karinių poligonų ir pan. reikmėms iškirsta mediena įskaitoma į pagrindinių miško kirtimo normą.</p> <p>44. Pirmykštis miškas — natūraliai atsikūrus vietinių medžių rūšių miškas, kuriame nėra aiškiai matomų žmogaus veiklos požymių ir ekologiniai procesai nesutrikdyti.</p> <p>46. Plynasis Atkuriamasis pagrindinis miško kirtimas – pagrindinis miško kirtimas, kai biržėje iškertami visi medžiai, išskyrus sėklinius, biologinei įvairovei svarbius medžius, saugomo pomiškio grupes, siekiant racionaliai naudoti medienos išteklius. Po kirtimo likę medžiai nesudaro medyno.</p> <p>50. Sengirė — įvairiamžis miškas, sudarytas iš vietinių rūšių medžių, kurių dalis pasiekę gamtinę brandą, ir kurie susiformavę daugiausia per natūralius procesus, paprastai siejamus su vėlyvojo vystymosi etapais to paties tipo pirmykščiuose miškuose. Buvusios žmogaus veiklos požymiai gali būti matomi, tačiau jie palaipsniui nyksta arba yra per daug riboti, kad sutrikdytų natūralius procesus.</p>	<p>iškertama kitais kirtimais, kurių pagrindinis tikslas nėra brandžios medienos paėmimas iš miško.</p> <p>Neatsižvelgta. Nepagrįstas siūlymas atsisakyti šios sąvokos. Pažymėtina, kad ji yra vartojama įstatymo projekto tekste, todėl atitinkamai turėtų būti apibrėžta sąvokos reikšmė Miškų įstatyme.</p> <p>Neatsižvelgta. Atkuriamasis miško kirtimas savo esme labiausiai atitinka neplynuosius miško kirtimus. Kirtimas, kai biržėje iškertami visi medžiai (t. y. plynasis miško kirtimas) negalėtų būti laikomas atkuriamuoju miško kirtimu.</p> <p>Neatsižvelgta. Manome, kad ši sąvoka turėtų būti apibrėžta Miškų įstatyme. Sutinkame, kad ji galėtų būti tobulinama Sąvokos apibrėžimas papildomas, jog didžioji dalis medžių turi būti pasiekę gamtinę brandą, o takoskyrai nuo pirmykščių miškų užtikrinti ir remiantis EK rekomendacijomis yra paliekamos nuostatos, kad žmogaus veiklos požymiai gali būti matomi, tačiau ne tiek, kad sutrikdytų natūralius procesus.</p> <p>EK rekomendacijose pateikta apibrėžtis: Sengirė – medynas arba miško teritorija, sudarytas (-a) iš vietinių rūšių medžių, kurie keisdami, daugiausia dėl natūralių procesų, įgijo struktūras ir dinamiką, kurios paprastai siejamos su vėlyvaisiais to paties tipo pirminių arba neliestų miškų raidos etapais. <u>Gali būti matomi tam tikri ankstesnės žmogaus veiklos požymiai, bet jų palaipsniui nelieta arba jų yra ne tiek, kad jie smarkiai sutrikdytų natūralius procesus.</u></p>
--	---	--

	<p>54. Valstybinių miškų pareigūnas – miškų urėdijos darbuotojas, atliekantis miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų valstybinių miškų apsaugą ir turintis šio įstatymo nustatytus įgaliojimus. Valstybinių miškų pareigūno statusas suteikiamas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Valstybinių miškų apsaugos pareigūnų statusą turi maždaug 250 VĮ Valstybinių miškų urėdijos darbuotojų, tačiau tokia jų veikla užima tik nedidelę dalį tarp kitų jų vykdomų funkcijų. 2022 metais valstybinių miškų apsaugos pareigūnai iš viso nustatė 81 pažeidimo atvejį valstybiniuose miškuose ir nubaudė 63 asmenis. Manytina, kad bendros miškų kontrolės per Aplinkos apsaugos departamentą vykdymas užtikrins vienodų kontrolės standartų taikymą tiek privačiuose, tiek ir valstybiniuose miškuose. Miškų urėdijos darbuotojai ir toliau galės vykdyti miškų apsaugą nuo trečiųjų asmenų neteisėtų veiksmų ir nesant tam atskiro reguliavimo, tačiau administracinių priemonių taikymui turės pasitelkti Aplinkos apsaugos departamentą.</p>
	<p>3 straipsnis. Nacionalinės miškų politikos formavimas, valstybės institucijų ir savivaldybių kompetencija miškų valdymo srityje</p> <p>1. Nacionalinės miškų politikos kryptis nustato Seimas tvirtindamas Valstybės pažangos strategiją ir priimdamas įstatymus. Ilgesnės kaip 10 metų trukmės nacionalinės miškų politikos tikslus ir uždavinius nustato Seimas nacionalinėse darbotvarkėse.</p> <p>Nacionalinės miškų politikos 10 metų strateginius tikslus ir (ar) pažangos uždavinius tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniame pažangos plane. Nacionalinės miškų politikos priemonės Nacionaliniame pažangos plane ir nacionalinėse darbotvarkėse numatytiems uždaviniams įgyvendinti Vyriausybė suplanuoja nacionalinėse plėtros programose ir nacionaliniame miškų sektoriaus plėtros plane. Nacionalinės miškų politikos priemonės ir projektai įgyvendinami rengiant ir įgyvendinant strateginio valdymo sistemos planavimo dokumentus vadovaujantis</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Visi strateginio valdymo sistemos planavimo dokumentai rengiami ir tvirtinami vadovaujantis SVĮ nustatyta tvarka. Miškų įstatymo 3 str. 1 dalyje nurodyta, kad nacionalinė miškų politika formuojama ir įgyvendinama vadovaujantis valstybės strategijų, strateginio, programavimo bei veiklos lygmens planavimo dokumentais, kurių taikymas apibrėžtas Strateginio valdymo įstatyme. 4 dalies 1 punkte akcentuojama, kad Aplinkos ministerija rengia Seimo tvirtinamas nacionalines darbotvarkes ir jas teikia svarstyti Vyriausybei. Rengia Vyriausybės tvirtinamą Nacionalinį miškų sektoriaus plėtros planą ir kitus nacionalinių darbotvarkių planus ir kt.</p>

	Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme nustatyta tvarka.	
	2. Miškų valstybinį valdymą vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Valstybinė miškų tarnyba, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos apsaugos departamentas), Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba), miškų urėdijos , saugomų teritorijų direkcijos ir savivaldybės.	Neatsižvelgta. Miškų urėdija yra valstybinio miško valdytojas, kuris atlieka įstatyme nustatytas funkcijas, bet bendrai tai nelaikytina tokia pat veikla, kurią vykdo straipsnyje nurodytos valstybės institucijos miškų valdymo klausimais.
	3. Vyriausybė: 5) nustato laiku neatkurtų miškų atkūrimo tvarką.	Neatsižvelgta. Šiuo metu galiojanti tvarka, kai valstybės institucijos turi organizuoti per penkerius metus neatkurtų privačių miškų atkūrimą miško savininkų lėšomis yra neveiksminga, neefektyvi ir praktiškai tik pavieniais atvejais taikyta priemonė. Manome, kad pakankami mechanizmai yra jau nustatyti kituose įstatymuose, t. y., per administracinės atsakomybės taikymą už laiku neatkurtą mišką, taip pat ir Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme įtvirtintą privalomojo nurodymo institutą, kurį Aplinkos apsaugos departamentas ir turi taikyti asmenims, kai laiku neatkuriamas miškas. Be to, siūlomais projektais atsakomybė už miškų neatkūrimą yra griežtinama ir skaidoma etapais, kas efektyviau leis užtikrinti kokybiškesnį miškų atkūrimą mažesnėmis valstybės sąnaudomis.

	<p>4. Aplinkos ministerija, formuodama valstybės politiką aplinkos ministrui pavestose gamtos išteklių – miškų valdymo srityje, koordinuodama ir kontroliuodama jos įgyvendinimą, atlieka šias funkcijas:</p> <p>5) Vyriausybės pavedimu įgyvendina miškų urėdijos Valstybės valdomos įmonės „Lietuvos valstybiniai miškai“ savininko arba vienintelio dalyvio teises ir pareigas;</p> <p>6) nustato miškų urėdijai privalomasias miško įveisimo, atkūrimo, apsaugos, ugdymo, tvarkymo darbų ir gamtotvarkos priemonių miškuose įgyvendinimo normas valstybiniuose miškuose ir šių normų nustatymo ir vykdymo tvarką;</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nepritariame kitokiam nei dabar veikiančiam miškų urėdijos modeliui.</p> <p>Privalomosios normos turėtų būti nustatomos tik miškų urėdijai, nes kiti valstybinio miško valdytojai, kaip savivaldybės, saugomų teritorijų direkcijos ir Nacionalinė žemės tarnyba valdo tik nedidelę dalį valstybinių miškų ir jų pagrindinis veiklos tikslas nėra kompleksinės miškų ūkio veiklos vykdymas.</p>
	<p>7. Nacionalinė žemės tarnyba atlieka šias funkcijas:</p> <p>1) patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja Vyriausybės nutarimais ar Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimais kitiems subjektams neperduotą valstybinę miško žemę;</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal Žemės įstatymo 7 straipsnyje nustatytą reglamentavimą kitiems subjektams valstybinę miško žemę gali būti perduodama Žemės įstatymo 7 straipsnyje nustatytiems subjektams patikėjimo teise valdyti ne tik Vyriausybės nutarimais, bet ir Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimais.</p>
	<p>4 straipsnis. Miškų urėdija-urėdijos</p> <p>1. Miškų urėdija vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą jai patikėjimo teise perduotuose valstybiniuose miškuose, kariniuose poligonuose ir karinio mokymo teritorijose esančiuose miškuose, kai juose nevyksta mokymai ar pratybos, atlieka kitas valstybines funkcijas: Miškų urėdijų funkcijos:</p> <p>1) patikėjimo teise valdo, naudoja valstybinius miškus ir jais disponuoja teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat vykdo juose kompleksinę miškų ūkio veiklą; 1-2) rengia ir įgyvendina bendrą valstybinę miško priešgaisrinės saugos sistemą visų nuosavybės formų miškuose;</p> <p>2-3) aplinkos ministro Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka organizuoja ir (ar) įgyvendina bendrą miško kelių priežiūrą ir remontą visų nuosavybės formų miškuose;</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nepritariame kitokiam nei dabar veikiančiam miškų urėdijos modeliui. Nuo 2018 m. sausio 8 d. vietoj 42 atskirų miškų urėdijų veikia viena valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija. Manome, kad valstybinių miškų valdymo pertvarka buvo sėkminga, pateisinusi jai keltus tikslus bei turėjusi teigiamą įtaką tiek valstybinių miškų valdymui ir įmonės vidaus procesams, tiek ir konkrečiai miškų urėdijų darbuotojams. Nematome rimtų priežasčių, kodėl sėkmingai veikiančią vieną valstybės įmonę reikėtų skaidyti į atskiras valstybės įmones. Prisitaikymo prie klimato kaitos iššūkių, geresnės biologinės įvairovės apsaugos užtikrinimo ir įvairių visuomenės poreikių miškuose tenkinimo kontekste vienos valstybinių miškų valdančios įmonės egzistavimas kaip tik užtikrina racialesnį ir vienodais</p>

<p>3)–4) aplinkos ministro Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka vykdo valstybinių miškų vietinės reikšmės kelių tiesimą ir rekonstravimą;</p> <p>4)–5) diegia pažangias miškų įveisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo, miškotvarkos ir miško išteklių naudojimo technologijas;</p> <p>5)–6) vykdo miško medžių selekciją ir vysto sėklinę miško bazę;</p> <p>6)–7) laisvos valstybinės žemės fonde esančiuose miškuose vykdo sanitarinius miško kirtimus, pavojingų medžių kirtimą, atkuria mišką ir įgyvendina profilaktines miško priešgaisrines saugos priemones;</p> <p>7)–8) organizuoja židinių naikinimą visų nuosavybės formų miškuose medžių spyglius ir lapus graužiančių miško kenkėjų masinio išplitimo vietose naudojant aviaciją, kai nėra kitų veiksmingų priemonių likviduoti židinį;</p> <p>2. Šio straipsnio 1 dalies 1–7–8 punktuose nurodytos funkcijos finansuojamos iš Aplinkos ministerijai atitinkamais metais patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.</p> <p>3. Lietuvos Respublikoje veiklą vykdančių miškų urėdijų skaičių nustato Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“. Viena miškų urėdija patikėjimo teise valdo ne daugiau kaip 60 tūkstančių valstybinių miškų. Lietuvos Respublikoje miškų urėdijos veikia pagal jų teisinę formą reglamentuojančius įstatymus, vykdo kompleksinę miškų ūkio ir kitą veiklą valstybiniuose miškuose, Vyriausybės nustatyta tvarka didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje parduoda žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas ir nenukirstą mišką.</p> <p>4. Miškų urėdijoms priskirtų valstybinių miškų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą ir miško išteklių naudojimą organizuoja ir koordinuoja Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“. Atlikdama šias funkcijas, Valstybės</p>	<p>metodais pagrįstą įmonės finansinių, technologinių ir žmogiškųjų išteklių panaudojimą valstybės prioritetų įgyvendinimui ir valstybinių miškų tvarkymui pagal darnaus miškų valdymo principus, tarpusavyje suderinant ekologines, ekonomines ir socialines miškų funkcijas.</p> <p>Taip manome, kad netikslinga nustatyti, jog tam tikras tvarkas tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos, nes vertinant jomis reguliuojamų santykių turinį ir kad jos skirtos iš esmės vienos įmonės miškų urėdijos veiklos reguliavimui, manome, kad jas turėtų tvirtinti aplinkos ministras.</p>
--	--

	<p>valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlieka miškų urėdijų savininko arba vienintelio dalyvio teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos funkcijas ir koordinuoja jų veiklą; 2) nustato miškų urėdijoms privalomasias miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų normas; 3) organizuoja bendrą valstybinę priešgaisrinės ir sanitarinės miško apsaugos sistemą; 4) organizuoja ir koordinuoja miškų atkūrimo, apsaugos, tvarkymo ir miško išteklių naudojimo pažangių technologijų įgyvendinimą. <p>4¹ straipsnis. Girininkijos</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Girininkijos atlieka šias pagrindines funkcijas: <ol style="list-style-type: none"> 1) miško atkūrimo ir įveisimo; 2) medynų ugdymo; 3) sanitarinės, priešgaisrinės ir pažaidų apsaugos; 4) efektyvaus miško naudojimo organizavimo; 5) miško rangovų miškininkavimo kontrolės; 6) gamtosauginių priemonių įgyvendinimo; 7) kitas miškų urėdijų priskirtas funkcijas. 2. Girininkijoje dirba Valstybinių miškų pareigūnai (girininkas ir eiguliai). 	
	<p>5 straipsnis. Nuosavybės teisė į mišką</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek miškų ūkio paskirties žemės Lietuvos Respublikos teritorijoje, kad bendras jiems priklausantis iš valstybės ir kitų asmenų įsigytos miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas nebūtų didesnis kaip 1 500 ha. Asmenys gali įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypą arba daugiau negu 20 procentų juridinio asmens, nuosavybės teise turinčio daugiau negu 400 ha miškų ūkio paskirties žemės Lietuvos Respublikos teritorijoje, akcijų tik gavę Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) sutikimą. Sutikimas įsigyti miškų ūkio paskirties 	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Galiojantys miškų ūkio paskirties žemės įsigijimo ribojimai prieštarauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 63 straipsniui, kuriuo draudžiami visi kapitalo judėjimo tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių bei trečiųjų šalių apribojimai. Aplinkos ministerijos vertinimu, dėl šio pažeidimo Europos Komisija potencialiai galėtų pradėti pažeidimo procedūrą prieš Lietuvą. Galiojantis reguliavimas taip pat yra neproporcingas, daro neigiamą poveikį konkurencijos laisvei bei sukelia perteklinę administracinę naštą.</p>

	<p>žemės sklypą išduodamas Nacionalinei žemės tarnybai valstybės registruose ir (ar) valstybės informacinėse sistemose patikrinus duomenis apie asmenų turimus ir planuojamus įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotus ir (ar) akcijas juridiniuose asmenyse, kurie valdo miškų ūkio paskirties žemę, ir nustačius, kad bendras įsigyto (priklausančio) ir norimo įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas neviršija šiame įstatyme nustatytų didžiausių įsigyjamo miško žemės ploto dydžių. Bendras įsigytas ir įsigijamas miško žemės plotas apskaičiuojamas pagal formulę:</p> <p>S – bendras asmens, kuris siekia įsigyti miško žemės, įsigyto ir norimo įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas (ha);</p> <p>a_i – asmeniui, kuris siekia įsigyti miško žemės, priklausančio miškų ūkio paskirties žemės i-tojo sklypo plotas (ha);</p> <p>b_j – j-ojo juridinio asmens, kuriame asmuo, kuris siekia įsigyti miško žemės, yra akcininkas arba planuoja įsigyti akcijų, bendras priklausančio miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas (ha); s_j – j-ojo juridinio asmens asmeniui, kuris siekia įsigyti miško žemės, priklausančių ar planuojamų įsigyti akcijų skaičius;</p> <p>m_j – bendras j-ojo juridinio asmens, kuriame asmuo, kuris siekia įsigyti miško žemės, yra akcininkas arba planuoja įsigyti akcijų, skaičius;</p> <p>S_i – norimo įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypo plotas (ha).</p> <p>3. Susijusiais asmenimis laikomi sutuoktiniai, taip pat tėvai (įtėviai) ir nepilnamečiai jų vaikai (įvaikiai).</p> <p>4. Susijusiais asmenimis laikomi juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai (per juridinį asmenį, kuriame valdo ne mažiau kaip 25 procentus akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime) valdo daugiau kaip 25 procentus kito juridinio asmens akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti šio juridinio asmens dalyvių susirinkime.</p> <p>5. Susijusiais asmenimis taip pat laikomi juridiniai asmenys,</p>	
--	--	--

kuriuose, kaip ir pageidaujančiame įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypą juridiniame asmenyje, tas pats asmuo arba tie patys asmenys valdo daugiau kaip 25 procentus juridinio asmens akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime.

6. Asmuo, pageidaujantis įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, iki miškų ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandorio sudarymo privalo užpildyti miškų ūkio paskirties žemės sklypo pirkėjo deklaraciją, patvirtinančią, kad sudarius miškų ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandorį asmens ir su juo susijusių asmenų turimo miško žemės plotas neviršys didžiausio ploto dydžio, kurį asmuo ir su juo susiję asmenys kartu gali įsigyti pagal šio straipsnio 2 dalį. Jeigu sudaromas miškų ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandoris atitinka Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 20 straipsnyje apibrėžtus požymius, pirkėjas miškų ūkio paskirties žemės sklypo pirkėjo deklaracijoje nurodo lėšų, už kurias įsigijamas miškų ūkio paskirties žemės sklypas, įsigijimo šaltinius. Miškų ūkio paskirties žemės sklypo pirkėjo deklaracijos formą, jos pildymo ir pateikimo taisyklės tvirtina aplinkos ministras. Asmuo, įsigyjantis miškų ūkio paskirties žemės sklypą, atsako už miškų ūkio paskirties žemės sklypo pirkėjo deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą. Pagal prokuroro, ginančio viešąjį interesą, pareikštą ieškinį teismo sprendimu iš miškų ūkio paskirties žemės sklypo įgijėjo paimamas ir perduodamas valstybės nuosavybės miško žemės plotas, kuris įsigytas pažeidžiant šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. Valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka asmeniui atlygina paimto miškų ūkio paskirties žemės sklypo ploto žemės įsigijimo kainą arba vidutinę rinkos vertę, jeigu vidutinė rinkos vertė yra mažesnė.

7. Kai susiję asmenys Lietuvos Respublikos teritorijoje

	<p>nuosavybės teise valdo didesnę miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotą, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, jie tarpusavyje gali sudaryti miško žemės sklypų perleidimo sandorius, jeigu dėl tokių sandorių sudarymo bendras šių susijusių asmenų įsigyto miško žemės sklypo plotas nepadidėja ir kiekvieno iš susijusių asmenų įsigyto miško žemės sklypo plotas netampa didesnis už nurodytąjį šio straipsnio 2 dalyje.</p> <p>8. Valstybinė miško žemė Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti nuomojama poilsui ar kitiems tikslams, išskyrus miškų ūkio veiklai organizuoti.</p>	
	<p>4.–11. Laisvos valstybinės žemės fonde esantys ir nepanaudoti nuosavybės teisėms atkurti valstybinės miško žemės plotai, kurie yra įsiterpę į valstybinės reikšmės miškus arba su jais ribojasi, arba yra 5 ha ir didesni ir turi privažiavimo kelius, miško žemės plotai, esantys valstybiniuose draustiniuose, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos teritorijose esančiuose draustiniuose, taip pat rekreacinių zonų teritorijose, Vyriausybės nutarimais perduodami Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių miškuose steigimui, patikėjimo teise valdyti miškų urėdijai urėdijoms. Tarp privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų įsiterpę ne didesni kaip 3 ha miško žemės plotai, suformuoti atskirais žemės sklypais, privačion nuosavybėn be aukciono Vyriausybės nustatyta tvarka perduodami tik tos pačios pagrindinės žemės naudojimo paskirties besiribojančių žemės sklypų savininkams, neatsižvelgiant į Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eilę. Kita nuosavybės teisėms atkurti nepanaudota valstybinė miško žemė Vyriausybės nustatyta tvarka perduodama aukcionuose, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Laisvo valstybinio fondo miškai nepanaudoti nuosavybės teisių atkūrimui gali būti perduodami ir kitoms reikmėms ne tik buveinių miškuose steigimui.</p>
	<p>6. Privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė į dalis neskaidoma, jeigu privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esantis vientisas miško žemės plotas yra arba tampa mažesnis kaip 5 ha, išskyrus atvejus, kai:</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nepritariame miško valdų skaidymo ribojimų atsisakymui. Šiuo metu galiojantis reguliavimas užtikrina, kad ir taip šiuo metu mažos privačios miško valdos dar labiau nemažėtų ir jų skaičius nedidėtų. Pažymėtina, kad tuo tikslu įstatyme yra nustatyta ir</p>

	<p>1) atidalijama bendraturčių valdoma privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė, jeigu šie sklypai suformuoti atkuriant nuosavybės teises asmenims bendrosios nuosavybės teise pagal įstatymus, reglamentuojančius piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą. Šiuo atveju privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė gali būti padalyta į ne daugiau dalių, negu sprendime dėl nuosavybės teisių atkūrimo šiame sklype nurodytas bendraturčių skaičius;</p> <p>2) atidalijama privati miško valda, kurioje yra žemės ūkio naudmenos, atidalijant šias žemės ūkio naudmenas. Šiuo atveju formuojami du miškų ūkio paskirties ir žemės ūkio paskirties – žemės sklypai; suformuoto miškų ūkio paskirties žemės sklypo plotas negali būti mažesnis už iki atidalijimo buvusį miško žemės plotą;</p> <p>3) atidalijama privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė, kurioje yra teisėtai pastatytas pastatas arba pastatas su jo priklausiniais; Nekilnojamojo turto registre įregistruotas atskiru nekilnojamojo turto objektu (pagrindiniu daiktu), formuojant atskirus žemės sklypus – miškų ūkio paskirties žemės sklypą ir kitos paskirties žemės sklypą, kuris formuojamas pastatui arba pastatui su jo priklausiniais, Nekilnojamojo turto registre įregistruotam atskiru nekilnojamojo turto objektu (pagrindiniu daiktu), eksploatuoti;</p> <p>4) atidalijama privati miško valda buvusiai sodybai atstatyti;</p> <p>5) žemės sklypą į atskirus žemės sklypus skiria valstybinės reikšmės, vietinės reikšmės viešieji keliai, geležinkeliai ir neprivatizuojami vandens telkiniai, taip pat kelių užimti plotai, neįskaityti į privatizuojamo žemės sklypo bendrą plotą.</p>	<p>pirmumo teisė įsigyti parduodamą bendrasavininko dalį, tiek ir besirojančias valdas. Tais atvejais, kai tikrai būtina miško valdas padalinti, tam įstatyme nustatytos ribojimų išimtys. Pažymėtina, kad šiuo projektu yra dar išplečiamas išimčių sąrašas, papildant naujais atvejais, kai miško valdos gali būti skaidomos – kai žemės sklypą į atskirus žemės sklypus skiria valstybinės reikšmės, vietinės reikšmės viešieji keliai, geležinkeliai ir neprivatizuojami vandens telkiniai, taip pat kelių užimti plotai, neįskaityti į privatizuojamo žemės sklypo bendrą plotą, taip pat kai keičiamos gretimų privačių miško valdų ribos ir privačios miško valdos dalys atidalijamos nesuformavus atskirų žemės sklypų ir sujungiamos su gretimomis privačiomis miško valdomis.</p>
	<p>13. Miško žemė apmokestinama miško žemės mokesčiu. Miško žemės mokestinė vertė apskaičiuojama Vyriausybės nustatyta tvarka.</p>	<p>Neatsižvelgta. Nėra pateikta jokių argumentų, kodėl toks siūlymas teikiamas ir koks tai turėtų būti mokestis. Bet kokio naujo mokesčio įgyvendinimas reikalauja iš esmės keisti šiuo metu galiojančią</p>

	<p>6 straipsnis. Pirmumo teisė pirkti privačią miškų ūkio paskirties žemę</p> <p>1. Pirmumo teisė pirkti privatų miškų ūkio paskirties žemės sklypą ar jo dalį už tokią pačią kainą ir kitomis tokiomis pačiomis sąlygomis, išskyrus atvejus, kai šis žemės sklypas parduodama iš viešųjų varžytynių, pagal šią eilės tvarką turi:</p> <p>1) žemės sklypo bendraturčiai – Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka;</p> <p>2) valstybė, kai parduodamas privatus miškų ūkio paskirties žemės sklypas yra valstybiniuose parkuose, valstybiniuose draustiniuose ir kitose teritorijose, kurioms suteiktas „Natura 2000“ statusas, taip pat „Natura 2000“ teritorijose, kurios nepatenka į nacionalines saugomas teritorijas;</p> <p>3) asmuo, nuosavybės teise turintis miškų ūkio paskirties žemės sklypą, kuris ribojasi su parduodamu miškų ūkio paskirties žemės sklypu.</p> <p>2. Kaina, kurią valstybė gali pasiūlyti mokėti už perkamus privačios žemės sklypus, negali viršyti šių žemės sklypų vidutinės rinkos vertės, apskaičiuotos atliekant vertinimą masiniu būdu Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, arba rinkos vertės, apskaičiuotos taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, jeigu pastaroji vertė yra didesnė.</p> <p>3. Miškų ūkio paskirties žemės sklypo savininkas apie sprendimą parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą praneša pasirinktam notarui arba Nacionalinei žemės tarnybai. Kai parduodama bendrosios nuosavybės teise valdoma žemės sklypo dalis, pranešimas apie sprendimą parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypo dalį Nacionalinei žemės tarnybai teikiamas, kai Civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka pirmumo teise pirkti žemės sklypą nepasinaudoja to žemės sklypo bendraturtis.</p>	<p>gaunamų pajamų apmokestinimo sistemą ir reikalauja platesnės analizės. Manome, kad dabartinė miškų ūkio veiklos apmokestinimo sistema veikia iš esmės tinkamai.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atsisakoma pirmumo teisės besiribojančių miško valdų savininkams, o paliekama tik pirmumo teisė valstybei tais atvejais, kai miško valda patektų į gamtiškai vertingiausias vietas.</p>
--	---	--

Pranešime apie sprendimą parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą žemės savininkas privalo nurodyti pardavimo sąlygas. Miškų ūkio paskirties žemės sklypo savininkui draudžiama nustatyti žemės sklypo pardavimo sąlygą, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pirmumo teisę turintis asmuo gali pirmumo teise įsigyti parduodamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą tik su kitais parduodamais miškų ūkio paskirties žemės sklypais, išskyrus atvejus, kai parduodami miškų ūkio paskirties žemės sklypai ribojasi. Jeigu miškų ūkio paskirties žemės sklypo savininko pranešimas apie sprendimą parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą pateikiamas notarui, šis ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo jo gavimo dienos pranešimą perduoda Nacionalinei žemės tarnybai.

4. Kai pirmumo teisę įsigyti parduodamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą turi valstybė, sprendimą pirkti šį žemės sklypą ar atsisakyti jį pirkti valstybės vardu turi priimti Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas asmuo per 30 dienų nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto pranešimo gavimo dienos. Kitu atveju Nacionalinė žemės tarnyba apie parduodamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą, pardavimo sąlygas ir sąlygas, kuriomis asmenys gali pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemę, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto žemės sklypo savininko pranešimo gavimo dienos praneša per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (toliau — E. pristatymo sistema), kitomis elektroninių ryšių priemonėmis (kai asmens elektroninio pristatymo dėžutė neaktyvi ir elektroninė siunta jam siunčiama per E. pristatymo sistemą, pašto paslaugos teikėjas šią siuntą įteikia kaip pašto siuntą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pašto įstatymu) asmenims, kurių nuosavybės teise turimi žemės sklypai ribojasi su parduodamu miškų ūkio paskirties žemės sklypu. Šie asmenys sutikimą pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą ar atsisakymą jį pirkti turi pateikti Nacionalinei žemės tarnybai.

5. Nacionalinė žemės tarnyba, gavusi šio straipsnio 4 dalyje nurodytą rašytinį sutikimą pirkti žemės sklypą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pasibaigus terminui, per kurį asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, galėjo pateikti sutikimą jį pirkti, išduoda pažymą, kad šis žemės sklypas parduodamas šio straipsnio nustatyta tvarka pirmumo teise turinčiam jį pirkti asmeniui. Kai pirkti parduodamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą pirmumo teise pageidauja keli vienodą pirmumo teisę turintys asmenys, šioje pažymoje išvardijami visi vienodą pirmumo teisę turintys asmenys ir žemės savininkas nusprendžia, kuriam asmeniui arba asmenims, kai parduodama keliems asmenims bendrosios nuosavybės teise, pasiūlytomis sąlygomis parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą.

6. Kai turintys pirmumo teisę asmenys atsisako pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą arba per nustatytą terminą nepateikia sutikimo pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, Nacionalinė žemės tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pasibaigus terminui, per kurį asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, galėjo pateikti sutikimą jį pirkti, išduoda pažymą, kad siūlomo parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypo nepageidavo pirkti asmenys, turintys pirmumo teisę jį pirkti pagal šio straipsnio nuostatas, ir žemės savininkas šį žemės sklypą gali perleisti kitiems asmenims. Kai miškų ūkio paskirties žemės sklypas parduodamas kitiems asmenims už mažesnę kainą ir (ar) kitomis sąlygomis, negu buvo nurodyta pirminiame žemės savininko pranešime, šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka turi būti teikiamas pakartotinis pranešimas.

7. Jei pirmumo teisę turintys asmenys, pareiškę pageidavimą pasinaudoti pirmumo teise pirkti miškų ūkio paskirties žemės ūkio paskirties žemės sklypą, per 3 mėnesius nuo šio straipsnio 5 dalyje nurodytos pažymos išdavimo nesudaro pirkimo-pardavimo sutarties su žemės sklypo savininku, žemės sklypo

	<p>savininkas turi teisę parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą kitiems asmenims už tą pačią kainą ir sąlygomis, nurodytomis žemės savininko pranešime.</p> <p>8. Jeigu žemės sklypas parduotas pažeidžiant pirmumo teisę jį pirkti, šio straipsnio 1 dalyje nurodytas suinteresuotas asmuo per 3 mėnesius nuo sužinojimo apie miškų ūkio paskirties žemės sklypo pardavimą dienos arba momento, kai galėjo apie tai sužinoti, turi teisę per teismą reikalauti, kad jam būtų perkeltos pirkėjo teisės ir pareigos.</p> <p>9. Šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytos pažymos galioja vienus metus nuo jų išdavimo dienos, bet ne ilgiau, kol pasikeis duomenys, pagal kuriuos išduotos šios pažymos, kai šie pasikeitimai turi įtakos pagal šio straipsnio 1 dalį nustatant asmenis, turinčius pirmumo teisę įsigyti privatų miškų ūkio paskirties žemės sklypą.</p>	
	<p>7-6 straipsnis. Privalomieji atskaitymai iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką ir bendrųjų miško reikmių finansavimas-Miškų ūkio finansavimo programos reikmėms skirtos lėšos</p> <p>1. Bendrosioms miško reikmėms ir kitoms valstybės biudžeto reikmėms Vyriausybės nustatyta tvarka valstybinio miško valdytojams nustatomi privalomieji 15 procentų, privačių miškų savininkams — 5 procentų atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką. Bendrosioms miško reikmėms skirtas lėšas administruoja Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, jų naudojimo tvarką nustato aplinkos ministras.</p> <p>2.-1. Bendrosioms miško-Miškų ūkio finansavimo programos reikmėms skirtos tenkinti lėšos skiriamos iš valstybės biudžeto ir kitų šaltinių. Miškų ūkio programos finansavimo reikmėms skirtos lėšos lėšos naudojamos:</p> <p>1) naujų miškų įveisimui skirtai žemei įsigyti valstybės nuosavybės ir naujiems miškams joje įveisti;</p> <p>2) miškų inventorizacijai vykdyti, miškams apskaityti, stebėti;</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Kadangi šiame straipsnyje reglamentuojama privalomųjų atskaitymų iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką tvarka, mokėtojai, surinktų lėšų paskirstymas (<i>o lėšos naudojamos ne tik bendrosioms miško, bet ir kitoms valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų reikmėms</i>), siūlyme teikiamas straipsnio pavadinimas per siauras ir neapima straipsnyje reglamentuojamų dalykų visumos.</p> <p>Sprendimas likti prie reguliavimo, kai privalomieji atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką taikomi ir valstybinių miškų valdytojams, ir privačių miškų savininkams, priimtas kompleksiskai įvertinus visas projektui pateiktas pastabas ir pasiūlymus, praplečiamą finansuotinių bendrųjų miško reikmių sąrašą, taip pat Seime svarstytus ir priimtus įstatymų projektus, kuriuose kelti klausimai ir apsispręsta dėl dalies privalomųjų atskaitymų skyrimo savivaldai (savivaldybėms, kurių teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 procentų, vietinės reikšmės viešųjų kelių priežiūrai ir remontui) ir kt.</p>

<p>3) bendrai valstybinei miško priešgaisrinės saugos sistemai įgyvendinti;</p> <p>4) miškų stichinių nelaimių padariniams, masinių medžių ligų ir miško kenkėjų židiniams likviduoti;</p> <p>5) bendrai miško kelių ir su jais susijusių miško žemės sausinimo sistemų įrenginių priežiūrai ir remontui;</p> <p>privačių miškų savininkams konsultuoti ir mokyti, privačių miškų savininkus ir miškininkus vienijančioms asociacijoms, jaunųjų miško bičiulių sambūriams, miško savininkų kooperatyvams kurtis;</p> <p>7) miškininkystės studijų programų studentų tikslinėms skatinamosioms stipendijoms skirti;</p> <p>8) neformaliojo moksleivių švietimo iniciatyvoms, susijusioms su miško pažinimu, įgyvendinti;</p> <p>9) miškų sektoriaus darbuotojams šviesti ir mokyti;</p> <p>10) miškų taikomiesiems moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai įgyvendinti;</p> <p>11) viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirtiems miško žemės sklypams, taip pat miestų miškams prižiūrėti, apsaugoti ir tvarkyti, viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirtų objektų įrengimui bei priežiūrai finansuoti;</p> <p>12) medynams ar krūmynams pertvarkyti didinant jų produktyvumą ir atsparumą klimato kaitai;</p> <p>13) miškų valstybės informacinėms sistemoms steigti, kurti, tvarkyti, prižiūrėti ir modernizuoti;</p> <p>14) informacijai apie miškus viešinti, šviesti visuomenę miškų tematika, profesiniams žurnalams;</p> <p>15) Aplinkos ministerijai pavaldžių institucijų vykdomoms programoms miškų srityje įgyvendinti;</p> <p>16)-15 genetiniams miško medžių ištekliams išsaugoti ir miško medžių selekcijos plėtrai;</p> <p>17)-16 miško dauginamosios medžiagos išauginimo, miškų įveisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo, miškotvarkos ir miško išteklių naudojimo pažangioms technologijoms diegti;</p>	<p>Jau buvo atsižvelgta ir anksčiau dėl šių siūlomų papildomų reikmių - jaunųjų miško bičiulių sambūriams (<i>projekto 7 str. 2 d. 8 p. (neformaliojo vaikų švietimo iniciatyvoms, susijusioms su miško pažinimu, įgyvendinti)</i>); miškininkystės studijų programų studentų stipendijoms (<i>projekto 7 str. 2 d. 7 p. (miškininkystės studijų programų studentų stipendijoms skirti)</i>); miško sektoriaus darbuotojų švietimui ir mokymui darbo teisės, socialinio dialogo, motyvacijos stiprinimo, sveikatingumo ir kitais socialiniais klausimais (<i>projekto 7 str. 2 d. 9 p. (miškų sektoriaus darbuotojų neformaliajam švietimui ir mokymui)</i>). Neatsižvelgta dėl šių siūlomų reikmių įtraukimo į finansuotinių bendrųjų miško reikmių sąrašą:</p> <p>Miškininkus vienijančioms asociacijoms – projekto 7 str. 2 d. 5 p. numatyta remti privačių miškų savininkus vienijančių asociacijų, miško savininkų kooperatyvų kūrimąsi, nes siekiama, kad miško savininkai (<i>augantis ir ganėtinai naujas dalyvis bendrai miškų sektoriuje</i>) labiau veiktų ne pavieniui, o asocijuotai, o miškininkus remiame per kitas reikmes - mokymus, mokslą ir kt. profesijai plėtoti skiriamus momentus.</p> <p>Viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirtų objektų įrengimui bei priežiūrai finansuoti - projekto 7 str. 2 d. 11 p. numatyta ir siekiama, kad viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirti miško žemės sklypai, taip pat miestų miškai būtų tinkamos būklės, prižiūrėti, apsaugoti ir tvarkomi, bet neremiamie naujos infrastruktūros kūrimo, nes tai jau investicinė veikla,</p> <p>Profesiniams žurnalams - ši reikmė iš dalies patenka po jau esančia reikme (<i>projekto 7 str. 2 d. 14 p. - informacijai apie miškus viešinti, šviesti visuomenę miškų tematika</i>). Manome, kad svarbiausias tikslas - šviesti visuomenę miškų tematika, o tai daryti galima per įvairiausius šaltinius, įvairiomis žiniasklaidos priemonėmis ir instrumentais (tarp jų ir per profesinius žurnalus), siekiant kuo platesnės auditorijos, todėl profesiniai žurnalai neturėtų būti išskiriami iš kitų informacijos</p>
---	---

<p>18) 17) atstovavimui Lietuvai tarptautinėse miškų srities organizacijose;</p> <p>19) kompensacijoms privačių miškų savininkams už nustatytus veiklos apribojimus miško žemėje;</p> <p>20) 18) gamtotvarkos priemonėms miškuose įgyvendinti;</p> <p>21) 19) bendrosioms miško reikmėms skirtoms lėšoms administruoti;</p> <p>20) miškininkystės studijų programų studentų skatinamosios stipendijoms; 21) miško sektoriaus darbuotojų švietimui ir mokymui darbo teisės, socialinio dialogo, motyvacijos stiprinimo, sveikatingumo ir kitais socialiniais klausimais.</p>	<p>sklaidos šaltinių.</p> <p>Neatsižvelgta į siūlymą išbraukti projekto 7 str. 2 d. 15 ir 19 punktus. Kadangi privalomaisiais atskaitymais surenkamos lėšos naudojamos ne tik bendrosioms miško reikmėms, bet ir kitoms valstybės biudžeto reikmėms, todėl ir šiuose punktuose numatytoms reikmėms skiriamos lėšos laikytinos valstybės biudžeto lėšomis. Be to, Aplinkos ministerijai pavaldžių institucijų vykdomomis programomis miškų srityje būtų tenkinamos įvairios bendrosios miško reikmės.</p>
<p>8-7 straipsnis. Darnus miško naudojimas ir miškų grupės</p> <p>1. Lietuvos miškai ir jų ištekliai naudojami taip, kad būtų užtikrinamas jų tvarumas klimato kaitos kontekste, išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas, sveikumas, galimybė darniai atlikti ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas. Miškai tvarkomi siekiant daugiatikslio, subalansuoto miško naudojimo, taikant tolygaus naudojimo principą, išlaikant optimalų medienos prieaugio ir jos naudojimo balansą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiame straipsnyje nustatomi bendrieji darnaus miško naudojimo principai, kurių pagrindu miškai suskirstomi į miškų grupes, todėl ne visų miškų grupių tikslas yra siekti daugiatikslio ir tolygaus naudojimo. Apie subalansuotą konkrečiai miško išteklių naudojimą atskirai reguliuojama 9 straipsnyje.</p>
<p>3. I grupė – rezervatiniai miškai: valstybinių gamtinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos teritorijose esančių gamtinių rezervatų ir rezervatinių apyubių miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – leisti vykti natūraliems procesams miškuose; formuoti sėngirėms.</p> <p>4. II grupė – specialios paskirties miškai. Joje skiriami:</p> <p>1) A – ekosistemų apsaugos miškai. Kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių–zoologinių draustinių miškai ar jų dalys, priešeroziniai miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – išsaugoti arba atkurti gyvybingas miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus su įvairiaamžiais įvairiarūšiais arba gamtinę brandą pasiekusiais medynais, sėngirėmis.</p> <p>2) B – rekreaciniai miškai: miško parkai, miestų miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai, rekreaciniai miško sklypai ir kiti poilsiui ar kitoms socialinėms, kultūrinėms ir</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nepateikti argumentai, kodėl reikia atsisakyti galimybės rūpintis sėngirėmis I ir II A miškų grupėje. Manome, kad galimybė plėsti saugomas teritorijas, užtikrinant sėngirių išsaugojimą prisideda prie geresnės gamtosaugos bei Europos Sąjungos biologinės įvairovės strategijos tikslo išplėsti griežtai saugomų teritorijų plotus įgyvendinimo.</p> <p>Pagal siūlomą reguliavimą visi IV grupės miškai, kurie yra saugomose teritorijose, įsigaliojus naujos redakcijos įstatymui turėtų būti perkelti į aukštesnės/griežtesnės apsaugos miškų grupę. Nepritariame šiam siūlymui. Pagal naująsias miškų grupes, kurios įsigaliojė nuo 2029 m. sausio 1 d., ne visi, o tik tam tikra dalis IV gr. (ūkinių miškų), esančių saugomose teritorijose, bus perkelti į 2 miškų grupę, nes kompleksinėse saugomose teritorijose siekiant užtikrinti tų teritorijų tikslų</p>

<p>dvasinėms vertybėms puoselėti skirti miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – formuoti ir išsaugoti rekreacinius ar kitus socialinius, kultūrinius ir dvasinius visuomenės poreikius geriausiai tenkinančius miškus ir miško aplinką.</p> <p>5. III grupė – apsauginiai miškai: genetinių, geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, kultūrinių draustinių ar jų dalių, kultūrinių rezervatų miškai, atkuriamųjų ir genetinių sklypų medynų, miško sėklinių medynų, laukų apsauginiai, apsaugos zonų miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – formuoti aplinkos sąlygoms atsparius medynus, galinčius geriausiai atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas.</p> <p>6. IV grupė – ūkiniai miškai: miškai, nepriskirti I, II, III grupėms, juose nėra saugomų teritorijų. Šioje miškų grupėje skiriami:</p> <p>1) A – normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – laikantis aplinkosaugos reikalavimų, formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną ir (ar) teikti kitas pajamas generuojančias miško ekosistemas paslaugas.</p> <p>2) B – trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – greičiau išauginti kuo daugiau medienos. Tai miškai, kuriuose taikant spartaus auginimo technologijas auginami greitai augančių medžių rūšių medynai. Šiems miškams gali būti priskiriami tik tos pačios amžiaus klasės medynai.</p>	<p>įvairovę dalis miškų galės ir toliau likti ūkiniais.</p>
<p>9-8 straipsnis. Miško išteklių naudojimas</p> <p>1. Miško ištekliai turi būti naudojami, kad mediena ir kiti miško ištekliai būtų nuolat tiekiami ir būtų išlaikyta pusiausvyra tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo. Visais miško kirtimais per metus iškertamas žalių medžių stiebų medienos tūris III ir IVA grupių miškuose negali viršyti 90 proc. metinio medienos tūrio prieaugio tuose pačiuose miškuose vertinant pagal Nacionalinės miškų inventORIZACIJOS duomenis.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nėra pateikta argumentų, kodėl šios nuostatos reikėtų atsisakyti. Miškų įstatyme turi būti įvirtinta nuostata dėl miško išteklių naudojimo. Be to, siekis išlaikyti pusiausvyrą tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo yra vienas iš kertinių darnaus miškų valdymo ir naudojimo principų.</p>

	<p>3.—2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Ūkinės veiklos ribojimai miškuose taikomi nuo jų į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ne Miškų įstatymas reglamentuoja specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įsigaliojimą žemės sklypui. Nėra pagrįsta kodėl Miškų įstatyme reikėtų nustatyti specialią tvarką specialių žemės naudojimo sąlygų taikymo aspektu išimtinai tik miško žemei ir jos netaikyti visiems žemės sklypams, nepriklausomai ar jame yra miško ar ne, o šio įstatymo paketo tikslas nėra pakeisti bendros visų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo tvarkos.</p>
	<p>5.—4. Aplinkos ministras nustato metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose, kuri atskirais metais penkerių metų laikotarpiu gali kisti ne daugiau kaip 20–10 procentų nuo Vyriausybės patvirtintos vidutinės metinės pagrindinių miško kirtimų normos, tačiau negali viršyti penkerių metų vidutinių normų sumos.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu poįstatyminiuose teisės aktuose nustatytas 20 proc. svyravimas yra reikalingas siekiant palikti galimybę tinkamai trumpuoju laikotarpiu reaguoti į situaciją miškuose (pvz., stichinių nelaimių atveju esant dideliems būtinųjų sanitarinių miško kirtimų mastams atitinkamai mažinti pagrindinių kirtimų normą), situaciją medienos rinkoje (pvz., sankcijos medienos importui) ir pan.</p>
	<p>10-9 straipsnis. Asmenų lankymasis miške</p> <p>1. Asmenys, prisiimdami atsakomybę už savo ir asmeninio turto saugumą, turi teisę lankytis visų nuosavybės formų miškuose, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis. Lankymosi miške tvarką nustato aplinkos ministras Vyriausybė.</p> <p>2. Lankymosi reikalavimai valstybės sienos apsaugos zonoje, pasienio ruože, pasienio juostoje esančiuose miškuose nustatomi Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme, karinėse teritorijose esančiuose miškuose lankymosi reikalavimai nustatomi Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Vyriausybės tvirtinamuose Lietuvos kariuomenės karinių poligonų ir karinio mokymo teritorijų valdymo ir naudojimo nuostatuose, Lankymosi kariniuose poligonuose ir karinio mokymo, taip pat pavojingose teritorijose taisyklėse.</p> <p>3. Asmenys, lankydami miškuose rekreaciniais, pažintiniais, kultūriniais, dvasiniais, aplinkosauginiais, mokslo tiriamaisiais</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad asmenų lankymasis miške yra viešasis interesas, susijęs su nuosavybės teisės ribojimu, siekiant išlaikyti tęstinumą, pagrindinius lankymosi miške reikalavimus numatoma įtvirtinti Miškų įstatyme, o detalesnius reikalavimus nustatyti poįstatyminiuose teisės aktuose.</p>

tikslais, rinkdami vaisius, vaistažoles, vaistinę žaliavą, dekoratyvines miško medžiagas, miško augaliją, grybaudami, išskyrus saugomas augalų ir grybų rūšis, riešutaudami, leisdami sulą turi vadovautis šiame įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatyme, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme nustatytais reikalavimais.

4. Lankymosi reikalavimai saugomose teritorijose esančiuose miškuose nustatyti Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamuose saugomų teritorijų nuostatuose.

5. Savivaldybių vykdomosios institucijos, saugomų teritorijų direkcijų, miško savininko ar valstybinio miško valdytojo teikimu, miestų miškuose — be šio teikimo, kai yra svarbių priežasčių (miškų stichinės nelaimės, didelis miško gaisrų pavojus, miško sanitarinė apsauga, naudojant augalų apsaugos produktus, laukinių gyvūnų laikymas nelaisvėje) gali uždrausti ar apriboti asmenų lankymąsi miškuose (visoje ar teritorijos dalyje). Savivaldybių vykdomosios institucijos, priimdamos sprendimą riboti asmenų lankymąsi miškuose, privalo nurodyti šių ribojimų sąlygas ir terminus.

6. Privačiuose miškuose besilankantys asmenys gali naudotis privataus miško savininko sukurta ar įrengta rekreacine miško infrastruktūra, pažymėta informaciniais ženklais, tik sutikus privataus miško savininkui.

7. Miškuose važinėti motorinėmis transporto priemonėmis, kinkomuoju transportu galima tik miško keliais, išskyrus Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytas išimtis ir specialiąsias transporto priemones bei transportą, skirtą miškų ūkio veiklai, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbams, paieškos ir gelbėjimo, krašto apsaugos tikslams, miškų stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbams, priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų transportą, kurie miške

	<p>gali važiuoti proskynomis, takais, miško kvartalinėmis ar priešgaisrinėmis juostomis. Nemotorinėmis transporto priemonėmis galima važiuoti, arkliais jodinėti miško keliais ir tam pritaikytais takais netrukdam pėstiems miško lankytojams, negadinant kelių ir takų dangos.</p> <p>8. Miškuose gali būti įrengiamos specialios motorinėms transporto priemonėms skirtos bekelelės trasos, kurių įrengimas numatytas miškotvarkos projekte ir suderintas su privataus miško savininku ar valstybinio miško valdytoju.</p> <p>9. Rengti kultūros, sporto ir kitus renginius miškuose galima gavus miško savininko ar valstybinio miško valdytojo sutikimą, vadovaujantis aplinkos ministro nustatytais reikalavimais, išskyrus renginius karinėse teritorijose esančiuose miškuose. Rengiant kultūros, sporto ir kitus renginius valstybiniuose parkuose esančiuose miškuose, vadovaujamasi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamuose saugomų teritorijų nuostatuose nustatyta tvarka. Saugomose teritorijose ar „Natura 2000“ tinklo teritorijose esančiuose miškuose planuojamas renginys turi būti suderintas su atitinkamos saugomos teritorijos direkcija, išskyrus renginius karinėse teritorijose.</p>	
	<p>44-10 straipsnis. Kompensacijos privačių miškų savininkams ir valstybinių miškų valdytojams už nustatytus veiklos apribojimus</p> <p>1. Kompensacijos už saugomoje teritorijoje esančioje miško žemėje nustatytus veiklos apribojimus išmokamos Saugomų teritorijų Miškų įstatymo nustatyta tvarka. 2. Už miško žemėje, kuri nepatenka į saugomą teritoriją, nustatytus pagrindinių miško kirtimų apribojimus išmokamos kompensacijos šio straipsnio 3-5 dalyse nustatyta tvarka. 3. 2. Kompensacijos išmokamos privačių miškų savininkams ir valstybinių miškų valdytojams, kurių miško žemėje pakeičiama miškų grupė ir dėl kurios pakeitimo visam laikui uždraudžiamas dalies brandžių medžių iškirtimas yra nustatyti valdymo,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Valstybinių miškų valdytojai valdo patikėjimo teise valstybinę miško žemę, kurios savininkas yra valstybė. Valstybė įstatymu siūlo apriboti ūkinę veiklą miškuose, tokiu būdu išsaugant gamtos vertybes. Kompensacijos būtų mokamos iš valstybės biudžeto. Atsižvelgiant į tai, nėra logiška valstybei pačiai išmokėti ir tuo pat metu gauti kompensacijas už nustatytus veiklos apribojimus. Valstybinių miškų valdytojai, vykdydami kompleksinę miškų ūkio veiklą jiems patikėjimo teise valdomoje valstybinėje miško žemėje, prisideda prie valstybės siekių.</p> <p>Manome, kad siūlomos nuostatos dėl apribojimų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą ir Nekilnojamojo turto kadastrą yra</p>

<p>naudojimo, bei disponavimo apribojimai, dėl kurių privačių miškų savininkai ir valstybinių miškų valdytojai patiria nuostolius. Nuostoliai dėl miško valdymo, naudojimo bei disponavimo apribojimų kompensuojami teisingai, laiku ir pilna apimtimi. Kompensacijos turi padengti visus nuostolius dėl ūkinės veiklos ir miško naudojimo apribojimų. Kompensuojamos pajamos, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, atimant iš jų vidutinės medienos ruošos sąnaudas. Kompensacija apskaičiuojama taikant vidutinės medienos rinkos kainas ir vidutinės medienos ruošos sąnaudas tais metais, kai privataus miško savininkas pateikia prašymą apskaičiuoti ir išmokėti kompensaciją. Prašymą privataus miško savininkas gali pateikti ne anksčiau kaip tais metais, kai medynas pasiekia pagrindinių miško kirtimų amžių, taikytą iki miškų grupės pakeitimo.</p> <p>4. Pasikeitus privataus miško savininkui, miškui nustatyti pagrindinių miško kirtimų apribojimai ir teisė į taikomas kompensacijas pereina teisių ir pareigų perėmėjui.</p> <p>5. 3. Šio straipsnio 3-2 dalyje nustatytų kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Prašymus skirti kompensaciją nagrinėja, sprendimą dėl kompensacijos išmokėjimo priima ir tvirtina, kompensacijas išmoka Vyriausybės įgaliota institucija. Kompensacijos išmokamos per vienerius metus nuo sprendimo skirti kompensaciją patvirtinimo, kuris priimamas išnagrinėjus prašymą gauti kompensaciją.</p> <p>6. 4. Šio straipsnio 3-2 dalyje nustatytos kompensacijos mokamos iš valstybės biudžeto lėšų bendrosiems miško reikmėms finansuoti arba iš savivaldybės biudžeto lėšų, jei miškų grupės pakeitimą inicijuoja savivaldybė.</p> <p>5. Vienkartinės kompensacijos išmokamos privačių, miškų, savininkams ir valstybinių miškų valytojams, kurių miško valdose arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose esančioje miško žemėje po nuosavybės teisių įgijimo į Nekilnojamojo turto</p>	<p>perteklinės.</p> <p>Įstatymo projektu siūloma reglamentuoti naują kompensavimo tvarką, kuri nustatytų tik vienkartinės kompensacijas, kurios būtų mokamos už nustatytus apribojimus visam laikui uždraudžiant dalies brandžių medžių iškirtimą.</p> <p>Pagal Konstitucinio Teismo praktiką nustatant ribojimus turi būti įvertinama būtinybė atlyginti (kompensuoti) žemės savininkams praradimus, kuriuos jie patiria dėl nustatytų ribojimų. Pagal Konstituciją, <i>inter alia</i> konstitucinį socialinės darnos imperatyvą, konstitucinius teisingumo, protingumo, proporcingumo principus, nustatydamas tokį teisinį reguliavimą, įstatymų leidėjas turi užtikrinti Konstitucijos ginamų ir saugomų žemės savininkų teisių ir interesų ir ūkio subjektų, dėl kurių vykdomos ūkinės veiklos žemės savininkams nustatomi ribojimai, teisių ir interesų pusiausvyrą.</p> <p>Miškų įstatymu siekiama nustatyti tik pagrindinių miško kirtimų apribojimus, tačiau nėra apribojama kita miškų ūkio veikla apribotuose miško plotuose. Be to, Konstitucijos 54 straipsnyje numatyta valstybės pareiga rūpintis natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūrėti, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai. Miško savininkas, kaip Lietuvos Respublikos pilietis, turi pareigą prisidėti prie valstybės pareigų vykdymo ir siekių įgyvendinimo.</p> <p>Manome, kad nėra teisinga mokėti kompensacijas atsižvelgiant į visą privataus miško vertę, nes nors ir būtų nustatyti tam tikri apribojimai, tačiau jie netrukdo vykdyti neapribotą miškų ūkio veiklą.</p>
--	--

	<p>kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomi apribojimai uždraudžiantys pagrindinį miškų naudojimą. Kompensuojamos pajamos, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, atimant iš jų vidutines medienos ruošos sąnaudas, pridedant medienos prieaugio,</p> <p>kuris galėtų būtų užaugintas miško valdoje po pagrindinio miško naudojimo ir miško atkūrimo per 25 metus, vertę. Kompensacija apskaičiuojama taikant vidutines medienos rinkos kainas ir vidutines medienos ruošos sąnaudas tais metais, kai privataus miško savininkas pateikia prašymą apskaičiuoti ir išmokėti kompensaciją. Privataus miško savininkas prašymą dėl kompensacijos gali teikti nuo apribojimų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos, bet ne anksčiau kaip tais metais, kai miškas pasiekia pagrindinių kirtimų amžių, taikytą po apribojimo nustatymo. Apribojimai taikomi tik jei jie įregistruoti Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registre. Jeigu nuosavybės teisės į miško žemę buvo įgytos vėliau, negu Nekilnojamojo turto kadastre ir Nekilnojamojo turto registre buvo nustatyti apribojimai, kompensacijos už nustatytus apribojimus nemokamos.</p> <p>6. Kasmetinės kompensacijos išmokamos privačių miškų savininkams ir valstybinių miškų valdytojams, kurių miško valdose arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose esančioje miško žemėje po nuosavybės teisių įgijimo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomi apribojimai atidedantys vėlesniam laikui pagrindinį miško naudojimą arba reikalaujantys dalį kirstinų medžių palikti neiškirstų kirtimų atidėjimo laikotarpiui. Kompensuojamos negautos pajamos einamaisiais metais, kurios skaičiuojamos nuo negautų pajamų, kurios galėjo būti gautos iškirtus kirstinus medžius ir pardavus medieną rinkoje, atimant iš jų vidutines medienos ruošos sąnaudas. Negautos pajamos apskaičiuojamos taikant vidutines medienos rinkos kainas ir vidutines medienos</p>	
--	--	--

	<p>ruošos sąnaudas tais metais, kai privataus miško savininkas pateikia prašymą apskaičiuoti ir išmokėti kompensaciją. Privataus miško savininkas prašymą dėl kompensacijos gali teikti nuo apribojimų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos, bet ne anksčiau kaip tais metais, kai miškas pasiekia pagrindinių kirtimų amžių, taikytą po apribojimų įrašymo dienos. Apribojimai taikomi tik jei jie įregistruoti Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registre. Jeigu nuosavybės teisės į miško žemę buvo įgytos vėliau, negu Nekilnojamojo turto kadastre ir Nekilnojamojo turto registre buvo nustatyti apribojimai, kompensacijos už nustatytus apribojimus nemokamos.</p>	
	<p>12-11 straipsnis. Miškų inventorizacija 2. Miškų inventorizacijos specialistai turi teisę įeiti į visus miškus, atlikti inventorizacijos darbus ir gauti reikiamą informaciją, privačių miškų savininkai ir valstybinio miško valdytojai privalo sudaryti sąlygas pateikti į jų mišką ir suteikti miškų inventorizacijai atlikti reikiamą informaciją.</p>	<p>Neatsižvelgta. Miškų inventorizacijos specialistas privalo gauti informaciją, reikalingą tinkamai atlikti miškų inventorizaciją, todėl įstatyme turi būti atitinkamai nustatoma ir tokia miško savininkų ir valdytojų pareiga įgyvendinti šią teisę.</p>
	<p>13-12 straipsnis. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastras 4. Miškų kadastro tvarkymą, Miškų kadastre tvarkomų duomenų apimtį, duomenų teikėjus, objektų registravimo, duomenų teikimo sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė. 5. Medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė inventorizuojama ir registruojama Miškų kadastre kaip miškas aplinkos ministro nustatyta tvarka, kai valstybinėje ne miško žemėje medžių savaiminukų vidutinis amžius – ne mažesnis kaip 10-20 metų, privačioje ne miško žemėje – kai to prašo žemės savininkas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Siekiant miškingumo didinimo tikslų, ypač sąsajoje su miškų potencialo absorbuoti anglies dvideginį ir kaupti anglį didinimu, kartu sudarant teisinės prielaidas medžių savaiminukais apaugusių žemės plotų išsaugojimui ir transformavimui į mišką, Įstatymo projektu valstybinėje žemėje siūloma sumažinti pačių savaiminukų amžiaus ribą, kurią pasiekę jie traukiami į miško žemės apskaitą, nuo 20 iki 10 metų.</p>
	<p>14-13 straipsnis. Miškotvarkos projektas 3. Miškotvarkos projektai pripažįstami netekusiais galios Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytais atvejais arba miško savininko prašymu, jei miškotvarkos projektas patvirtintas anksčiau nei prieš 10 metų. 4. Miškotvarkos projektai galioja dešimt metų. Miškotvarkos</p>	<p>Neatsižvelgta. Įstatyme turi būti nustatyti tokie esminiai reikalavimai kaip miškotvarkos projekto galiojimo trukmė, atvejai, kuriais gali būti pratęsiamas miškotvarkos projekto galiojimas, miškotvarkos projektų viešinimo ir pripažinimo negaliojančiais pagrindai, taip pat atvejai, kada miškotvarkos projektus</p>

	<p>projektų galiojimo trukmė miško savininko ar valstybinio miško valdytojo prašymu vieną kartą pratęsiamą iki penkerių metų, jeigu yra suprojektuotų, bet neįvykdytų priemonių.</p> <p>5. Nuasmeninti miškotvarkos projektai skelbiami tvirtinančios institucijos interneto svetainėje, išskyrus miškotvarkos projektus miškams, esantiems kariniuose poligonuose, karinio mokymo teritorijose ar valstybės sienos apsaugos zonoje.</p> <p>7. Miškotvarkos projekte projektuojamų miško infrastruktūrai priskirtinų inžinerinių statinių ir įrenginių požymius ir jų sąrašą nustato aplinkos ministras.</p>	<p>privaloma rengti.</p>
	<p>15-14 straipsnis. Genetiniai miško medžių ištekliai, sėklinė miško bazė ir miško dauginamoji medžiaga</p> <p>3. Genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo ir selekcijos plėtos priemonės tvirtina aplinkos ministras. Genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo, atkūrimo ir naudojimo, sėklinės miško bazės plėtos, tvarkymo ir naudojimo, miško atkūrimo rekomendacijas Aplinkos ministerijai ir Valstybinei miškų tarnybai teikia genetinių miško medžių išteklių, sėklininkystės ir miško atkūrimo ekspertų komisija, sudaryta iš mokslo, studijų ir kitose institucijose dirbančių miško medžių genetikos ir selekcijos, miško atkūrimo sričių mokslininkų ir specialistų. Komisijos nuostatus ir sudėtį tvirtina Valstybinės miškų tarnybos direktorius.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Genetiniai miško medžių ištekliai – viena didžiausių miško vertybių, sėklinės miško bazės, kuri kuriama genetiniu ekologiniu pagrindu, pagrindas. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta Europos Tarybos 1999/105/EB dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga reikalavimuose, tik miško medžių genetinių išteklių pagrindu kuriama sėklinė miško bazė (miško dauginamosios medžiagos kategorijos „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“, „išbandyta“). Šių kilmės kategorijų sėklinėje miško bazėje (medynuose, sėklinėse miško medžių plantacijose) surinkta miško dauginamąja medžiaga atkuriami ir veisiami visi Lietuvos miškai. Be to, Lietuva nuo 1993 m. dalyvauja Europos miško genetinių išteklių išsaugojimo programoje ir yra įsipareigojusi saugoti vietinės kilmės miško medžių genetinius išteklius ir kt. Genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo, sėklininkystės ir miško atkūrimo komisija veikia nuo 1994 m. ir būtina kaip patariamoji sudėtingiems ir didelės kompetencijos reikalaujantiems specifiniams miško medžių genetikos, selekcijos ir miško atkūrimo klausimams spręsti.</p>
	<p>3. Miško dauginamoji medžiaga auginama, laikoma, naudojama ir ja prekiaujama laikantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimų. Lietuvos Respublikos teritorijoje draudžiama prekiauti ir želdinti mišką miško dauginamąja medžiaga, kurios kilmė ir kokybė</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ateityje numatoma atsisakyti leidimų įvežti ir naudoti miško dauginamąją medžiagą, bet nustatyti aiškias iš kitų šalių gautos miško dauginamosios medžiagos platinimo ribas ir galimybes, atsižvelgiant į mokslinius tyrimus ir Lietuvos agrarinių ir miškų</p>

<p>neatitinka šių nuostatų reikalavimų, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje numatytą išimtį, kai išduotas leidimas naudoti miško dauginamąją medžiagą (toliau šiame straipsnyje – leidimas).</p> <p>4. Leidimas išduodamas fiziniams ir juridiniams asmenims, įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis ir kitas organizacijas ar jų padalinius, želdinančius mišką, miško dauginamosios medžiagos tiekėjams, prekiaujantiems miško dauginamąją medžiagą, jeigu ji neatitinka medžių rūšių kilmės rajonų ar jų perkėlimo reikalavimų, nustatytų Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose.</p> <p>5. Leidime nurodomas atitinkamos medžių rūšies ir kilmės miško dauginamosios medžiagos kiekis ir kilmės rajonai, kuriuose ją leidžiama želdinti mišką. Leidimą išduoda ir sprendimą dėl jo galiojimo panaikinimo priima Valstybinė miškų tarnyba Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu miško dauginamoji medžiaga įvežama iš kitos Europos Sąjungos šalies, su prašymu reikia pateikti dokumento, patvirtinančio miško dauginamosios medžiagos kilmę, patvirtintą kopiją; jei įvežamos sėklos, papildomai reikia pateikti jų kokybę patvirtinančio dokumento patvirtintą kopiją.</p> <p>6. Leidimas išduodamas arba sprendimas jo neišduoti priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo Valstybinėje miškų tarnyboje dienos. Jeigu leidimui išduoti reikia papildomų dokumentų ir informacijos, Valstybinė miškų tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo praneša jį pateikusiam asmeniui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ir informaciją. Terminas išduoti leidimą arba priimti sprendimą jo neišduoti skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos pateikimo Valstybinei miškų tarnybai dienos. Sprendimas neišduoti leidimo priimamas ir prašymą pateikęs asmuo apie tai informuojamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta</p>	<p>mokslų centro mokslininkų rekomendacijas, taip pat į naujojo rengiamo ES reglamento dėl prekybos miško dauginamąją medžiagą reikalavimus.</p>
---	--

	<p>tvarka. Jeigu leidimas neišduodamas per nustatytą terminą ir asmuo neinformuojamas apie sprendimą jo neišduoti, laikoma, kad leidimas išduotas. Pasikeitus juridinio asmens pavadinimui, leidimas pakeičiamas per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo Valstybinėje miškų tarnyboje dienos.</p> <p>7. Leidimas išduodamas, jeigu miško dauginamoji medžiaga atitinka abi šioje dalyje nurodytas sąlygas:</p> <p>1) jos kilmė ir kokybė atitinka Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimus;</p> <p>2) moksliniais arba selekciniais tyrimais įrodyta, jog ji yra prisitaikiusi prie medžių rūšies kilmės rajono, kuriame būtų naudojama miškui želdinti, ekologinių sąlygų, atsižvelgiant į aukštį virš jūros lygio.</p> <p>8. Leidimas galioja ne ilgiau kaip vienus metus, atsižvelgiant į miško dauginamosios medžiagos naudojimo miškui želdinti galimybes – amžių ir kokybės reikalavimus, nustatytus Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose. Leidimas panaikinamas, jeigu nustatoma, kad jam gauti asmuo pateikė suklastotus dokumentus arba jų kopijas, arba melagingus duomenis.</p>	
	<p>17-16 straipsnis. Miško įveisimas ir atkūrimas</p> <p>3. Kirtavietės turi būti apželdintos arba atžėlusios tikslinėmis medžių rūšimis ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo, žuvę želdiniai ir žėliniai – ne vėliau kaip per dvejus metus, atkurtini žuvę medynai – ne vėliau kaip per trejus metus nuo jų žuvimo nustatymo, išskyrus atvejus, kai saugomų teritorijų nuostatuose ir (ar) saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatyti kitokie kirtaviečių, žuvusių želdinių ir žėlinių ar žuvusių medynų apželdinimo arba atžėlimo terminai.</p> <p>4. Veisiant mišką, apželdinus kirtavietes, žuvusius medynus, želdinius ir žėlinius arba jiems atžėlus tikslinėmis medžių rūšimis, miško želdiniai ir žėliniai turi būti prižiūrimi ir saugomi, kol susiformuos medynas. Miškas laikomas atkurtu ir įveistu, kai susiformuoja medynas ir jo kokybė atitinka aplinkos ministro tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Saugomose teritorijose būtinybė atkurti mišką per nustatytus terminus išlieka, tačiau dėl jų specifikos, tam tikrų tvarkymo reikalavimų miško atsodinimo ir atžėlimo terminas nenustatomas. Atkreiptinas dėmesys, kad tik pasodintas ar atžėlęs miškas negali būti laikomas atkurtu, kol po būtinųjų jo priežiūros, apsaugos ir atsodinimo darbų nesusiformuoja jaunuolynas. Ši nuostata nėra nauja – ji Miškų įstatyme nurodyta nuo 1994 m., tik nebuvo aiškiai nurodytas terminas, per kiek laiko miškas turi būti atkurtas, t. y. susiformuoti medynas.</p>

<p>4)-3) nacionaliniuose parkuose – plynieji atkuriamieji pagrindiniai miško kirtimai ir didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai; 5)-4) regioniniuose parkuose, biosferos rezervatuose ir draustiniuose – plynieji ir atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis; 6)-5) IVA grupės miškuose – plynieji atkuriamieji pagrindiniai miško kirtimai didesnėmis kaip 8-4 hektarai biržėmis. Valstybiniuose parkuose ir draustiniuose atkuriamieji ir atvejinių pagrindinių miško kirtimų biržės plotas negali būti didesnis kaip 3 hektarai.</p>	<p>Neatsižvelgta Nepritariame siūlymui plynuosius miško kirtimus, t. y. kirtimus, kai biržėje iškertami visi medžiai, laikyti atkuriamuoju miško kirtimus, kadangi atkuriamasis miško kirtimas savo esme labiausiai atitinka neplynuosius miško kirtimus. Siūloma nemažinti maksimalaus biržės, kad nenustatyti papildomų veiklos apribojimų ūkiniuose miškuose.</p>
<p>5.-4. Miško lydimio kirtimai gali būti vykdomi, kai miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis arba šioms technologinėms ir gamybinėms miškų ūkio reikmėms – medelynams įrengti (išskyrus I, IIA ir IIB grupių miškus), vidaus (miško) keliams tiesti (išskyrus I ir IIA grupių miškus), technologiniams proskiebiams (išskyrus I ir IIA grupių miškus), iki 0,03 ha ploto poilsio aikštelėms įrengti (išskyrus I ir IIA grupių miškus), medienos sandėliams įrengti (išskyrus I ir IIA grupių miškus), priešgaisrinėms juostoms įrengti.</p>	<p>Neatsižvelgta Kadangi visi pagrindiniai draudimai turėtų būti nustatyti įstatyminiu lygmeniu, manome, kad maksimalus lydimio kirtimo plotas, siekiant įrengti poilsio aikštelę turėtų būti nustatytas Miškų įstatyme ir kad turėtų likti galimybė įrengti poilsio aikšteles medynuose. Nepritariame siūlymui nedrausti įrenginėti poilsio aikštelių I ir IIA miškų grupėse, nes tai draudžiama ir pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą, be to tai neatitiktų šių miškų pagrindinės funkcinės paskirties.</p>
<p>2. Leidimas kirsti mišką servituto turėtojų išduodamas, kai mišką kirsti būtina įgyvendinant servituto suteikiamas teises pagal teritorijų planavimo dokumentų sprendinius. Leidimų kirsti mišką išdavimo, leidimų galiojimo pratęsimo ir panaikinimo tvarką nustato Vyriausybė. 3. Leidimas kirsti mišką turi būti išduodamas per 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų tinkamų dokumentų, reikalingų gauti leidimą, pateikimo dienos. Jei prašymas pateiktas nesilaikant aplinkos ministro nustatytos leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos, Valstybinė miškų tarnyba per 5 darbo dienas nuo tokio prašymo ir dokumentų gavimo praneša prašymą pateikusiam asmeniui patikslinti prašymą ir (ar) pateikti trūkstamus dokumentus ir nustato terminą, ne trumpesnę kaip 14 kalendorinių dienų ir ne ilgesnę kaip 2 mėnesiai, patikslinti</p>	<p>Neatsižvelgta. Leidimų kirsti mišką išdavimo, leidimų galiojimo, pratęsimo ir panaikinimo tvarkos esminiai reikalavimai turi būti nustatyti įstatyme, nes tai tiesiogiai susiję su asmenų teisių realizavimo galimybe.</p>

	<p>prašymą ir (ar) pateikti trūkstančius dokumentus. Terminas išduoti leidimą kirsti mišką skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų pateikimo dienos. Leidimo kirsti mišką neišdavimas per šio įstatymo nustatytą terminą nelaikomas leidimo išdavimu.</p> <p>4. Leidimas kirsti mišką neišduodamas, jei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prašymas paduotas nesilaikant aplinkos ministro nustatytos leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos ir per Valstybinės miškų tarnybos nurodytą terminą, kuris gali būti ne trumpesnis kaip 14 kalendorinių dienų ir ne ilgesnis kaip 2 mėnesiai, prašymą padavęs asmuo neištaiso nurodytų trūkumų; 2) teisėtomis priemonėmis įrodyta, kad pateiktame prašyme ar dokumentuose nurodyti melagingi ir (ar) suklastoti duomenys; 3) Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre esantys atitinkamo miško, kuriame planuojama vykdyti kirtimus, miško sklypų inventorizacijos duomenys senesni kaip 10 metų (išskyrus leidimą kirsti mišką sanitariniams miško kirtimams); 4) prašyme nurodytas miško kirtimas negali būti vykdomas pagal šio įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų miško kirtimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. <p>5. Leidimo kirsti mišką duomenys tikslinami atsižvelgus į asmens prašymą, jei pasikeičia miško savininkas ar valstybinio miško valdytojas ir leidime nurodyti miško kirtimai neįvykdyti. Leidimas kirsti mišką su patikslintais duomenis išduodamas asmeniui, kuriam perėjo leidime nurodyto miško nuosavybės ar patikėjimo teisė, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo.</p> <p>6. Leidimas kirti mišką panaikinamas šiais atvejais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Viešojo administravimo įstatyme nustatytais atvejais; 2) pakeitus miškų grupę ar įvykus kitiems pasikeitimams, dėl kurių keičiasi miško apsaugos ir naudojimo reikalavimai ir miškas leidime nurodytomis sąlygomis negali būti kertamas; 3) pagal miško savininko, valstybinio miško valdytojo servituto 	
--	---	--

<p>turėtojo prašymą. 7. Leidime kirsti mišką nurodytus miško kirtimus galima vykdyti 24 mėnesius nuo leidimo kirsti mišką išdavimo dienos.</p> <p>8.–3. Laisvos valstybinės žemės fonde esančiuose miškuose leidimai kirsti mišką sanitariniams miško kirtimams ir pavojų keliančius medžius kirsti išduodami miškų urėdijai urėdijoms.</p> <p>9. Leidimų kirsti mišką išdavimo, tikslinimo ir panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras.</p> <p>10. Draudžiama ištraukti ar išvežti savavališkai miško žemėje iškirstus medžius ir krūmus negavus ikiteisminį ar administracinio nusizengimo tyrimą atliekančios institucijos rašytinio sutikimo.</p>	
<p>20-19 straipsnis. Prekyba valstybiniuose miškuose pagaminta mediena</p> <p>3. Mažmeninėje prekyboje miškų urėdija urėdijos gali parduoti iki 7–20 procentų metinės pagrindinių miško kirtimų normos apimties. Mažmeninėje prekyboje parduodama žaliavinė mediena, miško kirtimo liekanos, nenukirstas miškas ir biokuras, prioritetą teikiant malkinės medienos pardavimui gyventojams ir kitiems juridiniams ar fiziniams asmenims.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nėra argumentų kodėl reikėtų didinti miškų urėdijos mažmeninės prekybos apimtį. Miškų urėdija 2021 ir 2022 m. mažmeninėje rinkoje pardavė apie 5-6% pagrindinių miško kirtimų normos apimties. Manome, kad mažmeninėje prekyboje, kaip ir šiuo metu, turėtų būti parduodama tik žaliavinė mediena, miško kirtimo liekanos ir nenukirstas miškas, o biokuras jau yra produktas, jis neįeina į pagrindinių miško kirtimų normą, ir jis turėtų būti parduodamas energijos išteklių biržoje Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme nustatyta tvarka, kaip tai numato šio straipsnio 4 dalis.</p>
<p>23-22 straipsnis. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis</p> <p>1. Miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais:</p> <p>1) gamtinėms buveinėms miškuose atkurti;</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miško žemės pavertimo atvejis gamtinių buveinių atkūrimui reikalingas atkuriant gamtines buveines, kuriose miškas nebus auginamas.</p>
<p>10) atliekų tvarkymo teritorijoms formuoti, kai nėra galimybės tokių teritorijų formuoti ne miško žemėje. Šis atvejis netaikomas I ir II grupės miškuose, III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose miškuose, miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, valstybinių parkų ir valstybinių rezervatų buferinės apsaugos zonų miškuose, valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šis išimtinis atvejis galioja ir šiuo metu. Išimtinis miško žemės pavertimo atvejis atliekų tvarkymo teritorijoms formuoti taikomas tik tais atvejais, kai nėra galimybės tokių teritorijų formuoti ne miško žemėje. Miškingos savivaldybės gali susidurti su trūkumu tokių teritorijų.</p>

	biosferos poligonuose;	
	12) kultūros paveldo objektų teritorijų sklypams formuoti ir naudoti, kai tai numatyta šių objektų nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose ar individualiuose apsaugos reglamentuose.	Neatsižvelgta. Išimtinis miško žemės pavertimo atvejis kultūros paveldo objektų teritorijų sklypams formuoti reikalingas, kultūros paveldo objektams eksponuoti, pvz. piliakalniams. Pažymėtina, kad šis atvejis būtų taikomas tik tada, kai kultūros paveldo objektų teritorijos būtų nesuderinamos su miško auginimu, nes pagal siūlomą reguliavimą miškas gali būti tokiose teritorijose.
	24-23 straipsnis. Miško apsauga 1. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai privalo saugoti mišką ir jo išteklius nuo neteisėtų veiksmų: savavališko miško kirtimo, miško naudojimo tvarkos pažeidimų, miško išteklių grobstymo, miško teršimo, šiukšlinimo, miško padegimo, ūkinių gyvūnų daromos žalos; saugoti mišką nuo laukinių gyvūnų daromos žalos, gaisrų, medžių ligų, miško kenkėjų ir miškų stichinių nelaimių, miško dirvožemio ir medžių mechaninių pažeidimų. Šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymas vykdomas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nustatyta tvarka.	Neatsižvelgta. Detalių reikalavimų atliekų tvarkymui nustatymas nėra Miškų įstatymo objektas, todėl, manytina, kad nuoroda į Atliekų tvarkymo įstatymą būtų naudinga, kaip ir nuorodos į kitus teisės aktus.
	6. Medžiojamų žvėrių skaičius miško žemėje turi būti palaikomas toks, kad būtų garantuotas miško atkūrimas ir miško ekosistemos stabilumas, nebūtų daroma žala miškui, miško atkūrimui ir miško ekosistemos stabilumui.	Atsižvelgta iš dalies: Siūloma išdėstyti taip: „6. Medžiojamų gyvūnų skaičius miško žemėje turi būti palaikomas toks, kad neviršytų aplinkos ministro nustatyto didžiausio leistino elninių žvėrių tankumo, <u>nedarytu ženklios žalos miško želdiniams, žėliniams ir medynams</u> , ir būtų garantuotas miško ekosistemos stabilumas.“
	8. Visuose miškuose turi būti sukurta ir palaikoma bendra valstybinė miško priešgaisrinės saugos sistema. Miško priešgaisrinės saugos sistema apima stebėjimo, profilaktines, organizacines, socialines ir priešgaisrines saugos priemones, skirtas miško gaisrų prevencijai ir gesinimui. Šią sistemą rengia ir jos įgyvendinimą organizuoja miškų urėdija Valstybės	Neatsižvelgta. Pagal šiuo metu galiojančią reguliavimą valstybinę miško priešgaisrinės saugos sistemą rengia ir jos įgyvendinimą organizuoja miškų urėdija, kartu su išvardintomis institucijomis. Manome, kad tokia sistema veikia tinkamai ir nėra jokio pagrindo, kodėl kitos institucijos neturėtų dalyvauti šiame

	<p>valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“ su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomene, savivaldybėmis, saugomų teritorijų direkcijomis. Miško savininkai, valstybinio miško valdytojai ir miško lankytojai privalo laikytis aplinkos ministro patvirtintose Miškų priešgaisrinės saugos taisyklėse nustatytų miškų priešgaisrinės saugos reikalavimų.</p>	<p>procese.</p>
	<p>Atsisakyti įstatyme nuo 2028 m. sausio 1 d. siūlomos naujos miškų grupių sistemos.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Vienas iš Miškų įstatymo projekto rengimo tikslų yra pertvarkyti esamą miškų grupių sistemą, kad ji labiau prisidėtų prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, kintančių visuomenės poreikių miškams tenkinimo bei klimato kaitos iššūkių. Taip pat, siekiama supaprastinti ir pagreitinti miškų priskyrimo miškų grupėms procesą, kuris šiuo metu nepakankamai lankstus ir sudėtingas, apimantis besidubliuojančius ir ilgai trunkančius procesus, todėl miškų grupės nustatymas konkrečiam miškui užtrunka ilgai, o nustatyta grupė peržiūrima rečiau kaip kas dešimt metų.</p> <p>Pagal siūlomą reguliavimą nuo 2029 m. sausio 1 d. įsigaliojūt pertvarkyta miškų grupių sistema, labiau prisidedanti prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos iššūkių valdymo ir visuomenės poreikių miškuose tenkinimo. Siūlomas suskirstymas į penkias miškų grupes, kurių trys yra konkretaus prioriteto daugiafunkciai miškai, sudarys prielaidas labiau subalansuotam miškų funkcijų užtikrinimui, taip pat, galimybes tarpusavyje derinti ekologines, socialines ir ekonomines reikmes miškui, atliepti klimato kaitos iššūkius ir kintančius visuomenės poreikius. Atskirai skiriami griežtos apsaugos (rezervatiniai) miškai, sudarytų prielaidas įgyvendinti ES lygmens siekį, o kartu ir NMS vieną iš susitarimų – siekti turėti 10 procentų griežtos apsaugos miškų.</p> <p>Nuo 2029 m. sausio 1 d. miškus miškų grupėms priskirtų Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės</p>

		<p>nustatyta tvarka ir normatyvais, pagal parengtus miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Numatoma, kad pereinamuoju laikotarpiu, atsižvelgiant į nuo 2029 m. sausio 1 d. įsigaliosiančias naujas miškų grupes, Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės patvirtintais miškų grupių normatyvais ir nustatyta miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka, pagal įstatyme nustatytą grafiką parengtų ir patvirtintų miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Visi nauji miškų priskyrimo miškų grupėms planai įsigaliotų 2029 m. sausio 1 d. Tokiu būdu būtų užtikrintas tinkamas pasiruošimas ir sklandus perėjimas prie naujosios miškų grupių sistemos.</p> <p>Manome, kad nauja miškų grupių sistema, su paprastesniu ir greitesniu miškų priskyrimo miškų grupėms procesu, padės geriau atliepti kintančius ir įvairėjančius visuomenės poreikius miškams, išgrynins ir sustiprins miškų daugiafunkcinį valdymą ir naudojimą, kartu leis įgyvendinti ir NMS proceso metu pasiektų sutarimų nuostatas.</p>
Aplinkosaugos koalicija	<p>Peržiūrėję naują Miškų įstatymo projektą, matome, kad atlikta daug smulkių pakeitimų. Sutinkame su perrašyta įstatymo tikslo formuluote bei patikslintu darnumo apibrėžimu. Visgi išlieka pagrindinė problema, kad pokyčiai tik simboliniai. Nors tikslo formuluotė ir tvarumo apibrėžimas patikslinti, pridėtos papildomos žign sąvokos, tačiau įstatymu ir toliau įtvirtinamas dominuojantis medienos gavybos prioritetas kitų interesų sąskaita. Mūsų vertinimu, pateiktu derinti Miškų įstatymo projektu medienos gavyba intensyvinama, nesprendžiama ekosistemų degradacijos problema, toliau tęsiama intensyvi į medienos gavybą orientuota miškininkystė saugomose teritorijose, bendruomenės ir toliau nėra įgalintos dalyvauti sprendimuose dėl šalia esančių miškų naudojimo, atsiranda papildomų ribojimų lankymuisi miške, nesudaromos prielaidos vystyti nemedieninei ekonomikai. Apibendrinant, Įstatymo projektas ir toliau nesprendžia įsisenėjusių netvarios</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Manome, kad reikalingi kompleksiniai įstatymo pakeitimai ir pagrindinis siektinas pokytis gali būti įgyvendinamas iš esmės peržiūrint miškų grupes ir priskyrimo joms procesą.</p> <p>Pereinamuoju laikotarpiu sudaroma galimybė didinti IIA miškų grupės miškų plotus, kadangi bus siūloma papildyti įstatymo projektą numatant galimybę IIA grupės miškams priskirti ne tik nurodytų draustinių rūšių ir priešerozinius miškus, tačiau ir „kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus“. Taip pat sudaromos prielaidos didėti ekosistemų apsaugos miškų plotams. Todėl rengiant saugomų teritorijų planavimo dokumentus II A miškų grupei bus galima priskirti ir kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus.</p> <p>Miškų įstatymo projekte numatomas pagrindinių miško kirtimų uždraudimas IIA ir IIB miškų grupių miškuose.</p> <p>Dėl išreikšto susirūpinimo, kad miškotvarkos projektai iki šiol</p>

<p>miškininkystės problemų. Surengti susitikimą, kuriame Aplinkos ministerija pristatytų, kaip Seime pristatyti Įstatymo projekto teiginiai atspindi Įstatymo projekto normose, atsakytų į kitus iškilusius klausimus. Derinimas tik raštu duodant trumpiausią įmanomą terminą pasiūlymams pateikti nėra efektyvus ir tinkamas būdas tokio masto ir reikšmės teisės aktų pakeitimams derinti, todėl raginame ieškoti kitų konsultavimosi su visuomene būdų.</p> <p>Miškų įstatymo projektą ir su juo susijusių įstatymų projektus taisyti iš esmės, užtikrinant, kad jis reglamentuotų ir apibrėžtų miškininkystės praktikas taip, kad jos lygiavertiškai užtikrintų ekologinius, socialinius, ekonominius nemedieninius ir medieninius interesus, atlieptų ES miškų strategijoje nurodytas kryptis, įgyvendintų Nacionaliniame miškų susitarime pasiektus susitarimus, nebūtų vienpusiškai orientuotas į miškų ūkį ir medienos gavybą.</p> <p>Žinodami, kad Miškų politikoje yra įsisenėjusių problemų, kurių sprendimo negalima atidėlioti, prašome jas spręsti nedelsiant parengiant mažesnės apimties į šias problemas orientuotus Įstatymo pakeitimus. Mūsų matomų neatidėliotinai sprendinų problemų sąrašą pateikėme kartu su pirmo derinimo pastabomis 2023 m. liepos 27 d. rašte Nr. ANVOK-219</p>	<p>nėra viešai skelbiami, informuojame, kad projekte numatyta, kad nuasmeninti miškotvarkos projektai skelbiami Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje, išskyrus miškotvarkos projektus miškams, esantiems kariniuose poligonuose, karinio mokymo teritorijose ar valstybės sienos apsaugos zonoje.</p>
<p>Įstatymo projektas iki 2028 metų nestabdo II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreacinių) miškų ploto mažėjimo problemos.</p> <p>Dėl 2015 m. priimtų Miškų įstatymo 3 str. pakeitimų, o taip pat ir dėl poįstatyminių teisės aktų, kasmet mažėja II grupės miškų plotas. Nuo 2016 metų IIA (ekosistemų apsaugos) miškų plotas sumažėjo 6,8 tūkst. ha, o IIB (rekreacinių) – 9,9 tūkst. ha.</p> <p><u>Prašome</u> nedelsiant stabdyti šią priešingą nei numatyta strategijose ir Vyriausybės programoje tendenciją. Reikiamus teisės aktų pakeitimus reikėtų inicijuoti nelaukiant viso Įstatymo projekto suderinimo.</p> <p><u>Siūlome:</u></p> <p>Miškų įstatyme reikiama pakeitimai, stabdantys II grupės miškų ploto mažėjimą, turėtų įsigalioti iš karto nelaukiant 2028 m. Tikslinga juos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Šiuo metu miškų tvarkymo schemų rengimas, kurių vienas iš rengimo tikslų esamo miškų priskyrimo miškų grupėms įvertinimas, siūlymų dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tobulinimo pateikimas, nevykdomas. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nerengiamos miškų tvarkymo schemas, todėl nevykdomi miškų priskyrimo miškų grupėms planų, tvirtinamų aplinkos ministro įsakymais, keitimai.</p> <p>Pereinamuoju laikotarpiu sudaroma galimybė didinti IIA miškų grupės miškų plotus, kadangi siūloma papildyti įstatymo projektą numatant galimybę II A grupės miškams priskirti ne tik nurodytų draustinių rūšių ir priešerozinius miškus, tačiau ir</p>

	<p>atlikti atskiru mažesniu pakeitimu, kartu nedelsiant tikslinant ir poįstatyminius teisės aktus.</p> <p>Miškų įstatyme įdėti apribojimus ir kompensavimo mechanizmus, kad planavimo metu nebūtų mažinamas ne ūkinių miškų plotas.</p>	<p>“Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalis, svarbias jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti, kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus”. Taip sudaromos prielaidos didėti ekosistemų apsaugos miškų plotams.</p>
	<p>Įstatymo projektas neįpareigoja institucijų ir valstybinių miškų valdytojo vystyti ir įgyvendinti kompleksinę tvarią – ekologinį, socialinį, ekonominį nemedieninį ekonominį medieninį interesus integruojančią – miškininkystę.</p> <p>Plynų sanitarinių kirtimų II grupės miškuose problema ir valstybės institucijų negebėjimas komunikuoti ir reakcija į piliečių pateikiamą informaciją dar labiau sumažino pasitikėjimą, kad už miškų valdymą atsakingos institucijos ir valstybinių miškų valdytojas tinkamai atstovauja ekologinę, socialinę ir ekonominę nemedieninę miškų funkcijas.</p> <p>Nors Įstatymo projekto 1 straipsnyje, apibrėžiant įstatymo tikslą, teigiama, jog „miškai būtų tvarkomi pagal darnaus miškų valdymo principus, derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes miškui“, tačiau 3 ir 4 straipsniuose, kuriuose apibrėžiamos institucijų ir Miškų urėdijos funkcijos, dominuoja funkcijos, nukreiptos į ūkinio prioriteto miškų tvarkymą.</p> <p>Įstatymo 4 straipsnyje nurodoma, kad „Miškų urėdija vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą“. 2 straipsnyje 10 d. pateikta „Kompleksinės miškų ūkio veiklos“ sąvoka vienpusiškai, nelygiavertiškai integruoja ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes miškui.</p> <p><u>Siūlome:</u></p> <p>Tikslinti 3 ir 4 straipsnius, kad juose valstybės institucijos ir valstybinių miškų valdytojas būtų įpareigoti lygiavertiškai ir integruotai įgyvendinti visus visuomenės interesus integruojančią miškininkystę. Pavyzdžiui, į funkcijų sąrašus išreikštinai turėtų būti įrašytos funkcijos, susijusios su miško ekosistemų stebėseną, ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslų įgyvendinimu, su rekreacinės</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projekte įtvirtinamos naujos funkcijos miškų urėdijai, kad įmonė užtikrina valstybinių miškų ekosistemų atliekamų funkcijų įvairovę ir plėtrą. Pažymėtina, kad taip pat siūloma išplėsti pačios pagrindinės miškų urėdijos vykdomos funkcijos – kompleksinės miškų ūkio veiklos sąvoką, joje įtvirtinant, kad į tokią veiklą patenka ir gamtos vertybių apsauga, gamtotvarkos priemonių miškuose įgyvendinimas, rekreacinės miško infrastruktūros įrengimas ir priežiūra.</p> <p>Valstybės institucijų funkcijos nurodomos, kaip bendrinės funkcijos, ir dalis siūlymų patenka jau po kitomis funkcijomis ir atskiras išskyrimas netikslingas.</p> <p>Kompleksinė miškų ūkio veikla taip pat bendrai nurodo kokia veikla yra vykdoma valstybiniuose miškuose, tačiau konkretesni reikalavimai miško priežiūrai, miško išteklių naudojimui, nustatomi kituose įstatymo straipsniuose.</p>

	<p>infrastruktūros valstybiniuose miškuose planavimu, formavimu ir priežiūra, su bendruomenėms svarbių miškų prie gyvenviečių išskyrimu ir tvarkymu, su miško savininkų konsultavimu diegiant artimos gamtai miškininkystės principus ir t.t.</p> <p>Tikslinti 2 straipsnio 10 d. pateiktą „Kompleksinės miškų ūkio veiklos“ sąvoką. Kompleksinė veikla turėtų būti tokia, kad nurodytos veiklos atitiktų 8 straipsnyje grupių apibrėžtyse nurodytas funkcines paskirtis, atitiktų saugomų teritorijų apsaugos režimus, užtikrintų, kad miško išteklių naudojimas nepažeistų tvarumo ribų.</p>	
	<p>Miškų grupių sistemos pertvarka yra simbolinė ir neatliepia keliamų tikslų, kad užtikrintų tinkamą biologinės įvairovės apsaugą, klimato kaitos iššūkių valdymą ir visuomenės poreikius atitinkantį miškų valdymą</p> <p>Pertvarkyta Miškų grupių sistema įsigaliojūt nuo 2028 metų. Iki to laiko galiotų dabartinė sistema su patikslintomis pagrindinėmis funkcinėmis paskirtimis (ūkininkavimo tikslais).</p> <p>Iš Įstatymo projekto ir jo priedo neįmanoma tiksliai nustatyti, kaip keisis skirtingų funkcinių paskirčių miškų santykis. Iš Įstatymo projekto priede pateiktų apibrėžimų būtų galima tikėtis nežymaus griežtos apsaugos (dabar I grupė), ekologinio prioriteto (dabar IIA grupė) ir socialinio prioriteto (dabar IIB grupė) miškų ploto padidėjimo, beveik visa dabartinė III grupė būtų priskirta ūkininkams miškams.</p> <p>2023 m. lapkričio 15 d. Seimo Aplinkos apsaugos komiteto diskusijoje „Dėl miškų saugojimo ir naudojimo Lietuvoje. Kokių kelių einame?“ buvo pristatytas numatomas grupių pasiskirstymas, tačiau nematome, kad tokį pasiskirstymą įpareigotų Įstatymo projektas. Pastarojo meto patirtis rodo, kad ekologinius, socialinius ir nemedieninės ekonomikos prioritetus linkstama įgyvendinti mažiausia teisės aktais įpareigojančia apimtimi.</p> <p>Visa tai reiškia, kad miškų grupių pertvarka yra simbolinė, nesprendžia įsisenėjusių problemų, toliau išlaikys į plynus kirtimus orientuotą ūkininkavimą didžiojoje saugomų teritorijų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vyriausybės tvirtinamuose miškų prikyrimo miškų grupėms normatyvuose bus patvirtinti principai pagal kuriuos miškai priskiriami konkrečiai miškų grupei.</p> <p>Miškų grupių santykis – ne įstatyminio reguliavimo dalykas. Tai atspindės įstatymo stebėsenos rodikliuose, kurie bus pateikiami įstatymo projekto lydimajame medžiagoje. Planuojama, kad pagal pertvarkytą miškų grupių sistemą, kuri įsigaliojūt nuo 2029 metų, miškai atskirose miškų grupėse pasiskirstytų:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 grupės griežtos apsaugos miškų - 10 proc. 2 grupės ekologinio prioriteto daugiafunkčių miškų – 16 proc. 3 grupės socialinio prioriteto daugiafunkčių miškų – 7 proc. 4 grupės ekonominio prioriteto daugiafunkčių miškų – 67 proc. <p>Tokia miškų grupių pertvarka galėtų pasiekti tikslą turėti 10 proc. griežtai saugomų miškų.</p> <p>Paminėtina, kad nauja Saugomų teritorijų įstatymo redakcija sudarys teises galimybes nustatyti saugomas teritorijas privačioje žemėje, paspartins apsaugos sutarčių sudarymą su žemės savininkais ir valdytojais. Tai leis įgyvendinti privačias pilietines iniciatyvas saugomų rūšių, natūralių gamtinių buveinių, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugai užtikrinti, o kartu – Lietuvos prisiimtus įsipareigojimus, susijusius su Buveinių direktyvos reikalavimais.</p> <p>Gamtiškosios miškininkystės principai, kuriuos siekiama</p>

dalyje ir priemiesčių miškuose, didžiojoje dalyje dabartinės III grupės miškų ūkininkavimo režimas intensyvės.

Miškų grupių apibrėžtys yra tokios, kad ir po 2028 metų išlaikys dabartinį biologinės įvairovės apsaugos modelį, kai saugomose teritorijose vyrauja taškinė pripažintų vertybių apsauga, neužtikrinant gamtiškai vertingų plotų formavimosi ar jų būklės gerėjimo visoje saugomoje teritorijoje, o už saugomų teritorijų ribų apsauga labai ribota. Toks režimas neleidžia artėti prie biologinės įvairovės krizei spręsti būtinų proporcijų, kad 30 % šalies teritorijos turi būti apsaugota, o trečdalis to – griežtai.

Miškų grupių perskirstymas, tolimesnis jų planavimas ir nustatymas paliekamas išskirtinai VMT atsakomybei, o tai neramina, nes ši institucija kol kas neparodo gebėjimo tolygiai atstovauti visus interesus.

Siūlome:

Surengti susitikimą, kuriame Aplinkos ministerija pristatytų, kaip Seime pristatyti Įstatymo projekto teiginiai atsispindi Įstatymo projekto tekste, atsakytų į kitus iškilusius klausimus.

Peržiūrėti grupių apibrėžimus, kad jie leistų visose saugomose teritorijose, ekologiniuose koridoriuose ir išlikusiose sengirėse nustatyti ekologinį arba socialinį prioritetą. Grupių sistemoje numatyti papildomą grupę, kuri įpareigotų ūkininkauti remiantis artimos gamtai miškininkystės principais, nors vertybės dar nėra susiformavusios.

Neatidėti grupių pertvarkos iki 2028 metų, o numatyti ženkliai mažesnę terminą, pradedant grupių keitimą valstybiniuose miškuose, palaipsniui pereinant ir prie privačių savininkų valdomų miškų.

Įstatymo pakeitimo priede nustatyti grupių perskirstymo principus, grafiką ir koks grupių santykis turės būti pabaigus perskirstymą iki įstatyme numatytos datos, t.y. 2028 metų.

Užtikrinti, kad miškų priskyrimo miškų grupėms procesas būtų atviras ir ne vienašalis, paremtas integruoto teritorijų planavimo principais, kuomet į procesą įtraukiami skirtingų suinteresuotų sričių specialistai, atstovaujantys ekologinį, socialinį bei ūkinį interesus.

įtvirtinti projekte, remiasi EK rekomendacijomis dėl artimesnės gamtai miškininkystės ir formuluojami taip, kad juos būtų galima pritaikyti visuose daugiafunkciuose miškuose. Todėl manome, kad netikslinta grupių sistemoje numatyti atskirtos miškų grupės, kuri įpareigotų ūkininkauti remiantis artimos gamtai miškininkystės principais. Tuo pačiu suprantame, kad artimos gamtai miškininkystės principai negalės būti pritaikomi griežtos apsaugos ar plantaciniuose miškuose.

Pereinamuoju laikotarpiu sudaroma galimybė didinti IIA miškų grupės miškų plotus, kadangi siūloma papildyti įstatymo projektą numatant galimybę II A grupės miškams priskirti ne tik nurodytų draustinių rūšių ir priešerozinius miškus, tačiau ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalis, svarbias jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti, kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus. Taip sudaromos prielaidos didėti ekosistemų apsaugos miškų plotams.

Vyriausybės tvirtinamuose miškų prikyrimo miškų grupėms normatyvuose bus įtvirtinti principai pagal kuriuos miškai priskiriami miškų grupėms. Įstatymo projekte numatyta kokiais metais parengiami atitinkamos savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms planai pagal pertvarkytą miškų grupių sistemą, o miškų grupių santykis – ne įstatyminio reguliavimo dalykas. Miškų grupių santykis atsispindės įstatymo stebėsenos rodikliuose, kurie bus pateikiami įstatymo projekto lydimajame medžiagoje.

Įstatymo projekte numatyta, kad Miškų priskyrimo miškų grupėms planai rengiami savivaldybės lygmeniu atitinkamos savivaldybės teritorijoje esantiems miškams. Parengtas savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms plano projektas, skelbiamas Valstybinės miškų tarnybos, savivaldybės interneto tinklapyje, informuojant, iki kada ir koku adresu galima teikti pasiūlymus dėl miškų priskyrimo miškų grupėms. Jei dėl miško

		<p>grupės pasikeitimo atsirastų papildomi veiklos ribojimai miške, apie tai privačių miškų savininkai informuojami individualiai. Valstybinė miškų tarnyba, praėjus susipažinimo su miškų priskyrimo miškų grupėms plano projektu laikui, organizuoja viešą svarstymą.</p> <p>Valstybinė miškų tarnyba, rengdama miškų priskyrimo miškų grupėms planus, vadovaujasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais. Miškų priskyrimo miškų grupėms planai nerengiami, jei saugomose teritorijose esančiuose miškuose miškų grupės nustatytos saugomų teritorijų specialiųjų teritorijų planavimo dokumentais. Miškų grupės ir jų pakeitimai registruojami Lietuvos Respublikos miškų valstybės registro informacinėje sistemoje. Vyriausybė tvirtins Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašą, kuriame bus numatyta visa miškų priskyrimo miškų grupėms planų rengimo tvarka (rengimas, derinimas, tvirtinimas ir keitimas).</p> <p>Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkoje bus numatyta, kad parengtas miškų priskyrimo miškų grupėms plano projektas, paskelbiamas Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje, bus įtaukiami įvairių sričių specialistai derinant parengtus miškų priskyrimo planus (Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos, Kultūros paveldo departamento, savivaldybės administracija).</p>
	<p>Išstatymo projektas sudaro prielaidas intensyvinti medienos gavybą kitų interesų – ekologinio, socialinio, nemedieninės ekonomikos – sąskaita.</p> <p>9 straipsnio „Miško naudojimas“ 1 d. nurodoma, kad „Miško ištekliai turi būti naudojami, kad mediena ir kiti miško ištekliai būtų nuolat tiekiami ir būtų išlaikyta pusiausvyra tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo. Visais miško kirtimais per metus iškertamas žalių medžių stiebų medienos tūris III ir IVA grupių miškuose negali viršyti 90 proc. metinio medienos tūrio prieaugio tuose pačiuose miškuose vertinant pagal Nacionalinės miškų inventorizacijos duomenis.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atsisakyta metinio medienos tūrio prieaugio procento nustatymo išstatymo projekte. Taip pat projekte aiškiai įvardinamas siekis miško išteklius naudoti racionaliai, suteikiant valstybei didžiausią socialinę ir ekonominę naudą, išlaikant pusiausvyrą tarp medienos prieaugio ir naudojimo, kartu užtikrinant gamtinių vertybių apsaugą, ypač saugomose teritorijose.</p> <p>Prisiimti įsipareigojimo įvesti tokį reglamentavimą, kad medienos gavyba <i>nebūtų didinama lyginant su dabartinėmis apimtis ir būtų palaipsniui mažinama</i>, nematome pagrindo, kadangi mediena, viena iš svarbiausių bioekonomikos žaliavų,</p>

	<p>Valstybės miškų tarnybos (VMT) parengtoje ataskaitoje „Miško išteklių ir jų kaitos aprašymas 2021.07.26“, nurodoma kad „pagal medienos prieaugio panaudojimą įvertintas miško kirtimų ir grynojo prieaugio santykis šalies miškuose – jis yra apie 63 proc., o III-IV grupės miškuose, kuriuose labiau išreikšta medienos auginimo funkcija, šis rodiklis skirtingais metais kito 55–90 proc. intervale“. Nacionalinio pažangos plano 1 priede nurodyta, kad atitinkamo rodiklio „Miško kirtimų ir medienos grynojo prieaugio santykis medienai tiekti naudojamuose miškuose“ reikšmė 2014–2018 metais buvo 69 proc.</p> <p>Kaip minėta aukščiau, įstatymu nėra sudaromos prielaidos, kad ūkinių miškų (III-IV grupės miškų) dalis ženkliai mažėtų, todėl ženklus šio rodiklio didinimas iš esmės reiškia numatomą medienos gamybos intensyvinimą. Tai yra nepriimtina žinant, kad II grupės miškų mažėja, o daugiau kaip $\frac{2}{3}$ saugomų teritorijų miškų ir daug priemiesčių miškų yra priskirti III-IV grupėms.</p> <p>Mus konsultuojantys specialistai įspėja, kad jei bus pasiekta 90 proc. (medžių stiebų prieaugio) kirtimų normos reikšmė, tai realybėje greičiausiai reikš, kad kirtimų apimtys viršys metinį medienos tūrio prieaugį, t.y. bus virš 100 proc.</p> <p><u>Siūlome:</u></p> <p>9 straipsnyje įvesti tokį reglamentavimą, kad medienos gavyba nebūtų didinama lyginant su dabartinėmis apimtis ir būtų palaipsniui mažinama, kol nebus išspręstos tvarumo problemos: biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos iššūkių valdymo ir visuomenės poreikių miškams tenkinimo.</p> <p><u>Prašome paaiškinti:</u></p> <p>Įstatymo projekte 19 straipsnyje išvardijami atvejai, kada nereikalaujama kirtimų leidimų. Kokiu būdu šių kirtimų apimtys įskaičiuojamos į statistiką, pagal kurią skaičiuojamas 19 straipsnyje nurodytas rodiklis?</p>	<p>kuri neišvengiamai reikalinga ir ateityje, vystant tvarią, žiedinę ekonomiką. Pagerinę saugomų teritorijų miškų apsaugą ir sumažinę juose medienos gavybą, matome potencialą už saugomų teritorijų ribų (t.y. ne ekologinio ir socialinio prioriteto miškuose) padidinti medienos naudojimo intensyvumą (ekonominio prioriteto miškuose) medienos prieaugio ribose.</p> <p>Miško kirtimų, vykdomų be leidimo kirsti mišką, apimtis bus įvertinta vykdant Nacionalinę miškų inventorizaciją, visų kirtimų statistiką seka Valstybinė miškų tarnyba.</p>
	<p>Įstatymo projektas neužtikrina ekosistemų degradacijos stabdymo, kad nebūtų skurdinama augalija ir gyvūnija.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projekte numatyta, kad IIA ir IIB grupių miškuose uždraudžiami pagrindiniai miško kirtimai, kurių uždraudimas</p>

<p>Ekosistemų apsauga Įstatymo projekte yra minima tik tiksluose ir grupių apibrėžimuose, įstatymo turinyje nėra numatyta, kaip bus įgyvendinama ekosistemų apsauga, o tam tikri numatomi veiksmai gali bloginti ekosistemų būklę</p> <p>Ūkininkavimas miškuose turi būti toks, kad užtikrintų gerėjančią natūralių miško buveinių apsaugos būklę ir gerėjančią miško rūšių apsaugos būklę. Vienas iš palankios būklės kriterijų yra nemažėjantys arealai ir pakankami plotai. Šis aspektas miškų valdyje yra ignoruojamas, nors 2019 metų vertinimo duomenimis iš 13 EB svarbos miškų buveinių tipų, tik vieno būklė buvo palanki, 6 – nepalanki ir 6 – bloga. Pagrindinės būklės blogėjimo priežastys yra plyni kirtimai, brandžių miškų ir medžių kirtimas, miškų vertimas į kultūrinės kilmės pusiau plantacinius miškus, paliktos negyvos medienos stoka, sausinimas ir su tuo susiję hidrologinio režimo pokyčiai, neganymas ir gaisrų stoka.</p> <p>Įstatymo 5 straipsnio 6 dalies projektu sudaromos teisinės prielaidos (pateikiamos išimtys padengia daugiau nei $\frac{2}{3}$ visų galimų atvejų) miško valdų dalinimui į smulkesnes nei 5 ha. Tai savo ruožtu didina miško ekosistemų fragmentaciją ir sukuria naudojimo intensyvumo didinimo prielaidas.</p> <p>14 straipsnio 6 dalyje sudaroma supaprastinta miško kirtimo leidimų išdavimo ir eksploatavimo galimybė miško valdose, ne didesnė kaip 10 ha, tuo pačiu atsisakant miškotvarkos projekto rengimo, kuris nustato, kokia buvo medyno būklė iki pradedant vykdyti ūkinės priemonės, ir esant poreikiui konstatuoti, ar vykdamas ūkinę veiklą nebuvo padaryta žala aplinkai.</p> <p><u>Siūlome:</u></p> <p>Neatidėlioti grupių pertvarkos, numatyti ženkliai ankstesnį terminą gamtiškai vertingus miškus priskirti ne ūkinėms grupėms, pradedant nuo valstybinių miškų.</p> <p>Įstatyme įdėti straipsnį, kuriame, pasitarus su Gamtos apsaugos politikos grupės ir Saugomų teritorijų tarnybos specialistais, būtų reglamentuojama ekosistemų apsauga, galbūt pateikiant ir nuorodas į kitus tai reglamentuojančius įstatymus.</p>	<p>prisidės prie natūralių miško buveinių ir miško rūšių būklės gerėjimo.</p> <p>Aplinkos ministerija yra parengusi atskirai nuo šio paketo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 16, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 37, 40, 42, 43, 46, 48, 49, 53, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 84, 85, 86, 87, 88, 92, 93, 94, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 106, 108, 110, 123, 134, 139, 143 straipsnių ir V skyriaus šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektą, kuriame siūloma patikslinti draudimus miško kirtimams gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose ir biosferos poligonuose, tokiais pačiais miškų kirtimų draudimais papildyti valstybinių parkų, biosferos rezervatų ir saugomų teritorijų buferinės apsaugos zonas.</p> <p>Taip pat pereinamuoju laikotarpiu sudaroma galimybė didinti IIA miškų grupės miškų plotus, kadangi siūloma papildyti įstatymo projektą, numatant galimybę IIA grupės miškams priskirti ne tik nurodytų draustinių rūšių ir priešerozinius miškus, tačiau ir „kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus“. Taip sudaromos prielaidos didėti ekosistemų apsaugos miškų plotams. Todėl rengiant saugomų teritorijų planavimo dokumentus IIA miškų grupei bus galima priskirti ir kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus.</p> <p>Be to, 2023-12-14 priimta nauja Saugomų teritorijų įstatymo redakcija (Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2350) sudarys teisines galimybes nustatyti saugomas teritorijas privačioje žemėje, paspartins apsaugos sutarčių sudarymą su žemės savininkais ir valdytojais. Tai leis įgyvendinti privačias pilietines iniciatyvas saugomų rūšių, natūralių gamtinių buveinių, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugai užtikrinti.</p> <p>Draudimai, skirti užtikrinti miško ekosistemų apsaugą, ir nuorodas į kitus tai reglamentuojančius įstatymus, jau nustatytos Miškų įstatymo projekto 18 straipsnyje. Kaip minėta, tuo tikslu</p>
--	---

	<p>Istatyme numatyti, kaip bus įgyvendinamas ES miškų strategijos prioritetas užtikrinti likusių pirmųjų miškų ir sengirių suregistravimą ir apsaugą.</p> <p>Užtikrinti, kad draudimo skaidyti miško valdas į dalis, mažesnes kaip 5 ha, išimtys būtų tik išimtys (namų valdos atidalinimo nuo miško atvejais), o ne leidimas beveik visais reikiamais atvejais smulkinti miško valdas, dirbtinai didinti miškų fragmentaciją ir skatinti jų eksploatuoti.</p> <p>Nepriklausomai nuo to, kokio ploto miško valda, būtina užtikrinti miškotvarkos planų rengimą, kaip racionalios, pagrįstos ir esant poreikiui pamatuojamos ūkinės veiklos apimtį įvertinimo pagrindą. Sudaryti teisinės galimybės pirmumo teise išpirkti gamtiškai vertingus miškus saugojimui (6 straipsnis).</p>	<p>šiuo metu yra ir atskiras Specialių žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas.</p> <p>Pirmųjų miškų ir sengirių suregistravimas tai ne Miškų įstatymo reglamentavimo dalykas. Vadovaujantis projektu siūlomomis nuostatomis sengirės priskiriamos I arba IIA miškų grupės miškams. Manome, kad veiklos šiose miškų grupėse reglamentavimas pakankamas, kad užtikrinti jų apsaugą.</p> <p>Visos galiojančios ir naujai siūlomos ribojimų skaidyti miško valdą į dalis išimtys nepaneigia šio ribojimo esmės, kad nebūtų didinama ir taip itin didelė privačių miškų fragmentacija. Tam tikrais objektyviais atvejais yra reikalinga miško valda suskaidyti į dalis, nes taip būtų užtikrinamas efektyvesnis jos valdymas.</p> <p>Istatyme siūloma nustatyti, kad valstybė turėtų pirmenybę įsigyti privačius miškų ūkio paskirties žemės sklypus, kai jie yra valstybiniuose parkuose, valstybiniuose draustiniuose ir kitose teritorijose, kurioms suteiktas „Natura 2000“ statusas, taip pat „Natura 2000“ teritorijose, kurios nepatenka į nacionalines saugomas teritorijas.</p>
	<p>Istatymo projektas neužtikrina saugomų teritorijų tinkamos apsaugos.</p> <p>Šiuo metu net du trečdaliai saugomų teritorijų miškų yra ūkiniai (t.y. priskirti III arba IV grupėms. Šis santykis didėja, nes saugomų teritorijų tinklas plečiamas, o II grupės miškų mažėja. Ūkiniuose saugomų teritorijų miškuose apsaugą turi tik EB svarbos natūralios buveinės, rūšių radavietės, o visur kitur nėra esminių apribojimų ūkinei veiklai. Tokiu būdu neužtikrinama neidentifikuotų vertybių apsauga, nesudaromos sąlygos saugomose teritorijose išlaikyti įvairiaamžių įvairiarūšių miškų masyvus, formuoti sengirėms. Miškų grupių pertvarka šią problemą greičiausiai kiek sušvelnins, tačiau jos neišspręs.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pereinamuoju laikotarpiu sudaroma galimybė didinti IIA miškų grupės miškų plotus, kadangi siūloma papildyti įstatymo projektą numatant galimybę IIA grupės miškams priskirti ne tik nurodytų draustinių rūšių ir priešerozinius miškus, tačiau ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalis, svarbias jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti, kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus. Taip sudaromos prielaidos didėti ekosistemų apsaugos miškų plotams, nes rengiant saugomų teritorijų planavimo dokumentus IIA miškų grupei bus galima priskirti ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalis, svarbias jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti, kitus didelės gamtinės vertės saugomų</p>

	<p><u>Siūlome:</u> Neatidėlioti grupių pertvarkos, numatyti ženkliai ankstesnį terminą saugomų teritorijų miškus priskirti ne ūkinėms grupėms, pradedant nuo valstybinių miškų. Grupių sistemoje numatyti grupę, kuri įpareigotų ūkininkauti remiantis gamtai artimos miškininkystės principais, nors vertybės dar nėra susiformavusios. Sudaryti teisinės galimybes pirmumo teise išpirkti saugomų teritorijų miškus saugojimui (6 straipsnis).</p>	<p>teritorijų miškus. Gamtiškosios miškininkystės principai, kuriuos siekiama įtvirtinti projekte, remiasi EK rekomendacijomis dėl artimesnės gamtai miškininkystės ir formuluojami taip, kad juos būtų galima pritaikyti visuose daugiafunkčiuose miškuose. Todėl manome, kad netikslinta grupių sistemoje numatyti atskirtos miškų grupės, kuri įpareigotų ūkininkauti remiantis artimos gamtai miškininkystės principais. Tuo pačiu suprantame, kad artimos gamtai miškininkystės principai negalės būti pritaikomi griežtos apsaugos ar plantaciniuose miškuose. Įstatyme siūloma nustatyti, kad valstybė turėtų pirmenybę įsigyti privačius miškų ūkio paskirties žemės sklypus, kai jie yra valstybiniuose parkuose, valstybiniuose draustiniuose ir kitose teritorijose, kurioms suteiktas „Natura 2000“ statusas, taip pat „Natura 2000“ teritorijose, kurios nepatenka į nacionalines saugomas teritorijas.</p>
	<p>Įstatymo projektas neužtikrina vietos gyventojams ir bendruomenėms svarbių miškų apsaugos. Priemiesčių ir bendruomenėms svarbių miškų apsauga įstatymo projekte yra nenumatyta. Tai ir toliau atveria kelią gyvenamosios erdvės psichofiziologinės kokybės blogėjimui. Miškų grupių pertvarka šią problemą greičiausiai kiek sušvelnins, tačiau jos neišspręs. Tikėtina, kad dėl kompensacijų poreikio didesnių sunkumų bus apsaugant privačius miškus. Nacionaliniame miškų susitarime buvo sutarta, kad bus sukurti mechanizmai suinteresuotoms bendruomenėms bei asmenims prioritetine tvarka išpirkti mišką iš privačių savininkų ar sudaryti sutartis dėl tam tikros veiklos nevykdymo. Šis sutarimas 6 straipsnyje nėra atlieptas. <u>Siūlome:</u> Neatidėlioti grupių pertvarkos, numatyti ženkliai ankstesnį terminą priemiesčių miškus priskirti ne ūkinėms grupėms, pradedant nuo valstybinių miškų.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarką ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvus tvirtins Vyriausybė. Į minėtų dokumentų rengimo procesą bus įtrauktos ir galės teikti siūlymus suinteresuotos institucijos ir visuomenė. Įstatymo projekte numatyta, kad parengtas savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms plano projektas būtų skelbiamas Valstybinės miškų tarnybos, savivaldybės interneto tinklapyje, informuojant, iki kada ir koku adresu galima teikti pasiūlymus dėl miškų priskyrimo miškų grupėms. Jei dėl miško grupės pasikeitimo atsirastų papildomi veiklos ribojimai miške, apie tai privačių miškų savininkai informuojami individualiai. Praėjus susipažinimo su miškų priskyrimo miškų grupėms plano projektu laikui bus organizuojama viešas svarstymas. Iš Konstitucijos nuostatų išplaukia, kad Lietuvos Respublikos piliečiai sudaro valstybinę bendruomenę arba pilietinę Tautą, kuri turi teisę kurti Lietuvos valstybę, t. y. piliečiai turi teisę spręsti, kokia turi būti Lietuvos valstybė, nustatyti Lietuvos</p>

	<p>Užtikrinti, kad visuomenės dalyvavimas priimant sprendimus dėl miškų tvarkymo (priskyrimas miškų grupėms, miškotvarkos projektai) atitiktų Orhuso konvencijos reikalavimus. Svarbu, kad visuomenės dalyvavimas būtų užtikrintas jau pradiniam etape, kai yra visos galimybės svarstyti įvairius variantus.</p> <p>Įstatyme įdėti straipsnį, kuriame būtų reglamentuojama prie miškų gyvenančių asmenų ir bendruomenių teisės ir pareigos.</p> <p>Sudaryti sąlygas mišką ir jo aplinką saugoti norinčioms bendruomenėms ir jų nariams turėti pirmumo teisę įsigyti šalia gyvenamosios vietos esantį mišką (6 straipsnis).</p> <p>Miškų ūkio paskirties žemės prioritetinio įsigijimo tvarką sieti ne su tikslu žemės naudojimo paskirtimi, bet su miško naudmenos buvimo faktu. 6 straipsnyje numatyta tvarka vietos gyventojams, kurie turi miško (dažniausiai jis yra žemės ūkio paskirtį turinčiame sklype), nesudaro galimybės prioriteto tvarka jo įsigyti.</p>	<p>valstybės konstitucinę santvarką, valstybės valdžią įgyvendinančių institucijų sąrangą, asmens ir valstybės teisinių santykių pagrindus, šalies ūkio sistemą ir pan. Taigi, bendruomenės, kurias sudaro piliečiai, gyvenantys prie miško ar miške, turi teisę ir pareigą naudotis mišku, jį saugoti ir gerbti, jame lankytis kaip ir visi piliečiai. Piliečių pareiga gerbti miško savininko nuosavybę. Bendruomenės, turinčios asociacijos ir kitos organizacijos statusą, atstovauja savo narių, kurie yra piliečiai, interesams ir juos gina ar tenkina kitus viešuosius interesus. Jų pareigos ir teisės yra tos pačios, kaip ir piliečių. Atsižvelgiant į tai, netikslinga reglamentuoti piliečių ar bendruomenių kaip organizacijų, kurių statusas gali būti įvairus, teisių ir pareigų, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai yra reglamentuotos Konstitucijoje, Miškų įstatyme ir kituose teisės aktuose.</p> <p>Įstatymo projektu taip pat atsisakoma pirmumo teisės privatiems asmenims įsigyti besiribojančias miško valdas, todėl tiek bendruomenių nariai, tiek kiti asmenys turės vienodas sąlygas įsigyti miško valdas.</p> <p>Pažymėtina, kad žemės ūkio paskirties žemei galioja atskiri pirmumo reikalavimai ir vien tai, kad dalis to sklypo yra miško naudmenos neturėtų būti pagrindas taikyti jau būtent miško valdoms nustatytus pirmumo kriterijus.</p>
	<p>Įstatymo projektas įveda papildomų vienpusiškų ribojimų lankymuisi miškuose.</p> <p>10 straipsnyje įvedami nauji apribojimai asmenų lankymuisi miške, kurie sudaro sąlygas piktnaudžiauti ribojant lankymąsi arba įveda perteklinius ribojimus. Su šiais pakeitimais dar labiau tolstama nuo dalyje Europos šalių įstatymais įtvirtintos teisės klajoti, t.y. leidimo žmonėms vaikščioti ar stovyklauti praktiškai bet kur, jei tik jie gerbia aplinką, laukinę gamtą ir vietinius gyventojus. Panašios teisės Lietuvoje buvo nepriklausomybės pradžioje, tačiau su kiekvienais metais yra vis labiau ribojamos.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p><u>Galimybė laukinių gyvūnų laikytojams apsitverti miško žemėje nustatyta Laukinės gyvūnijos įstatyme.</u> Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklės (2023 m. rugpjūčio 1 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-262) nustato laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje (aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose) sąlygas ir priežiūros reikalavimus.</p> <p>Tam, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo, kai neproporcingai dideliame aptvertame miško žemės plote laikomas vienas individas ar labai mažas gyvūnų skaičius, <u>Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėse</u> nustatytas maksimalaus leidžiamo aptverti</p>

	<p>Išbraukti iš 10 straipsnio 5 dalyje numatytų svarbių priežasčių sąrašo „Laukinių gyvūnų laikymas nelaisvėje“. Kitos šiame straipsnyje numatytos svarbios priežastys yra laikinos, tęsiasi tiek, kiek trunka nepalanki situacija. Laukinių gyvūnų laikymas nelaisvėje dažniausiai bus ilgalaikis apribojimas. Tokie aptvarai sąlygoja didelių plotų aptvėrimą, miškas panašėja į fermą, perėjimas negalimas, todėl reglamentavimas turėtų būti peržiūrėtas atidžiau, užkertant kelią piktnaudžiavimams.</p> <p>Papildomai reglamentuoti 10 straipsnio 6 dalyje įvedamą draudimą be savininko sutikimo naudotis privataus miško savininko sukurta ar įrengta rekreacine miško infrastruktūra. Tokie apribojimai turėtų būti taškiniai, nedraudžiantys lankytis ar pereiti mišku, kitaip bus sudaromos sąlygos nepagrįstai riboti lankymąsi.</p> <p>Aiškiai reglamentuoti, kas yra 10 straipsnio 9 dalyje minimas renginys. Kitaip miško gido vedama ekskursija, miško terapijos užsiėmimai gali būti traktuojami kaip renginiai, o tai būtų ženklus apribojimas nemedieninės ekonomikos veiklų vystymuisi.</p> <p>Inicijuoti diskusiją, ar neturėtų Lietuvoje būti įstatymais įtvirtinta „teisė klajoti“, sekant Skandinavijos šalių pavyzdžiu.</p>	<p><u>miško žemės plotas vienam gyvūnui</u> (Taisyklių 6 priedas) ir nustatyta, kad asmenys per 18 mėnesių nuo aplinkos ministro įsakymo įsigaliojimo dienos privalo pagal nustatytus reikalavimus sumažinti aptvėto miško žemės plotą arba padidinti laikomų laukinių gyvūnų skaičių aptvėto miško žemės ploto vienetu (jeigu aptvertame miško žemės plote laikoma per mažai gyvūnų). Taisyklėse taip pat nustatyti terminai per kiek dienų (per 15) turi būti užtikrintas asmenų laisvas lankymasis miške, per kiek laiko turi būti pašalinti aptvarai (be kelių išimčių – per 1 metus), kai juose metus ar ilgiau nelaikomi laukiniai gyvūnai. Miškų įstatymo projekto 10 str. 8 dalyje nurodoma, kad privačiuose miškuose besilankantys asmenys <u>gali naudotis</u> privataus miško savininko sukurta ar įrengta rekreacine miško infrastruktūra, pažymėta informaciniais ženklais, <u>tik sutikus</u> privataus miško savininkui.</p> <p>Rekreacinės infrastruktūros įrengimas ir teisės ja naudotis suteikimas neapriboja teisės lankytis miške.</p> <p>Paminėtina, kad Miškotvarkos projekte projektuojamų miško infrastruktūrai priskirtinų inžinerinių statinių ir įrenginių požymius ir jų sąrašą nustato aplinkos ministras.</p> <p>Miškų įstatymo projekto 9 str. 10 d. nurodoma, kad reikalavimus renginių organizavimui nustato aplinkos ministras – atsižvelgiant į tai, detalesni reikalavimai dėl renginių bus nustatyti poįstatyminiuose teisės aktuose.</p> <p>Šiuo metu lankymasis miške yra kiekvieno žmogaus teisė. Būtina platesnė diskusija ateityje, siekiant įvertinti nacionalinius, kultūrinius, gamtosauginius ir kt. aspektus „teisės klajoti“ aprėptyje.</p>
	<p>Nemedieninė ekonomika ir toliau ignoruojama – išlieka teisinio reglamentavimo spraga.</p> <p>Nemedieninė ekonomika miškų Įstatymo projekte yra ignoruojama, nors ES miškų strategijoje ji nurodyta kaip viena iš prioritetinių vystymo krypčių.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Nauja sąvoka „miško ekosisteminės paslaugos“ nenustatoma, kadangi vadovaujantis Paslaugų įstatymo 2 straipsnio 10 dalimi ir pagal Europos bendrijos steigimo sutartį paslauga laikoma už užmokestį atliekama ūkinė komercinė veikla, kurią galėtų teikti</p>

<p>Nemedieninė ekonomika Įstatymo projekte minima tik grupių apibrėžimuose (IVA grupės iki 2028 m. ir 4 grupės po 2028) kaip kitas pajamas generuojančios paslaugos arba nemedieninės miško ekosisteminės paslaugos. Ši veikla įvardijama kaip gretutinė šalia tikslo nepertraukiamai tiekti medieną. Taip pat kiti ištekliai minimi 9 straipsnio 1 dalyje, nurodant, kad „Miško ištekliai turi būti naudojami, kad mediena ir kiti miško ištekliai būtų nuolat tiekami <...>“. Skirtingai nuo medienos, kitų miško išteklių nuolatinis tiekimas daugiau nėra reglamentuojamas.</p> <p>Toks ribotas nemedieninių miško teikiamų paslaugų reglamentavimas sudaro teisinio reglamentavimo spragą, kuri trukdo siekti persiorientuoti į darnesnę miško teikiamų naudų vartojimą bei tapti aukštos nemedieninių ekonominių veiklų pridėtinės vertės šalimi.</p> <p>Nemedieninė miško ekonomika tai platus spektras veiklų, kurios Lietuvoje jau yra vykdomos. Tai ir bitininkystė miškuose, ir vaistinių žaliavų rinkimas, ekologinis turizmas, saugomų teritorijų ženkleliais pažymėtos produkcijos kūrimas, geriatrinės terapijos vis didesnei senstančiai visuomenės daliai (sidabrinės ekonomikos augimas Lietuvoje). Tai taip pat apima antrinius apiterapinius, fitoterapinius bei sveikatinančius produktus, pagamintus iš miške veikiančių integralių ekosistemų sukuriamų žaliavų.</p> <p>Nemedieninė miško ekonomika yra puiki jau besiformuojanti ekonominės veiklos alternatyva, skatinanti ekonominį augimą išlaikant nedidėjančius ir netgi mažėjančius medieninius poreikius bei leidžianti formotis kitokioms ūkininkavimo praktikoms ūkiniuose miškuose. Šiai veiklai vystytis būtinas valstybės institucijų dėmesys ir teisinis reglamentavimas.</p> <p><u>Siūlome:</u> Tikslinti 2 straipsnyje 18 dalyje pateikiamą miško ekosisteminių paslaugų sąvoką, atsižvelgiant į mokslinėje literatūroje pateikiamas apibrėžtis. Pvz., Miško ekosisteminės paslaugos – miško gėrybės ir paslaugos, teikiančios žmonėms tiesioginį ar netiesioginį ekonominį, materialinį,</p>	<p>asmenys, bet ne miško ekosistemos. Miškų įstatymo projekte naudojamas išsireiškimas “miško ekosistemų atliekamos funkcijos”, kuris detalizuojamas 8 str. 1 dalyje, taip pat Miškų įstatymo projekte dedama nuoroda į Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatymą, kuriame nurodoma, kad sąvoka Ekosisteminės paslaugos atitinka Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 3 straipsnio 6 punkte apibrėžtą sąvoką „ekosistemų funkcijos“ (t.y. tiesioginis ir netiesioginis ekosistemų indėlis į žmonių gerovę).</p> <p>Siūloma apibrėžti naują sąvoką ”Miško ekosistema”.</p> <p>Projektas taip pat papildytas miškų urėdijos funkcija, jog įmonė užtikrina valstybinių miškų ekosistemų atliekamų funkcijų įvairovę ir plėtrą.</p> <p>Artimos gamtai miškininkystės principai, kuriuos siekiama įtvirtinti projekte, remiasi EK rekomendacijomis dėl artimesnės gamtai miškininkystės ir formuluojami taip, kad juos būtų galima pritaikyti visuose daugiafunkčiuose miškuose. Todėl manome, kad netikslinta grupių sistemoje numatyti atskirtos miškų grupės, kuri įpareigotų ūkininkauti remiantis artimos gamtai miškininkystės principais ir kuri tuo pačiu būtų skirta nemedieninės ekonomikos poreikių tenkinimui.</p> <p>Nemedieninės ekonomikos klausimai negali būti reglamentuojami tik viename straipsnyje, jie yra išdėstyti per daugelį įstatymo straipsnių, taip pat ir kituose įstatymuose (Laukinių augalų ir grybų, Medžioklės, Klimato kaitos valdymo ir kt.) ir poįstatyminiuose teisės aktuose (kurie taip pat yra ir bus keičiami). Įstatyme reguliuojama tai, kas turi didžiausią poveikį miškui ir kuriai veiklai yra būtina valstybės įsikišimas.</p>
---	--

	<p>fiziologinį, psichologinį, emocinį ar socialinį pranašumą (SINCERE, 2022)</p> <p>arba Miško ekosisteminės paslaugos – miško ekosistemos teikiamos apčiuopiamos gėrybės ir kitos juntamos bei nejuntamos paslaugos, suteikiančios žmonėms tiesiogines ar netiesiogines ekonomines, materialines, fiziologines, psichologines, emocines ar socialines naudas.</p> <p>Peržiūrėti miško grupių apibrėžtis, kad būtų užtikrinti nemedieninės ekonomikos poreikiai. Nemedieninė ekonomika dažnu atveju reikalaus kitokio ūkininkavimo režimo nei funkcinė paskirtis nepertraukiamai tiekti medieną. Nemedieninei ekonomikai geriau tiktų mūsų naujai siūloma miškų grupė, kurioje būtų įpareigojimas taikyti gamtai artimos miškininkystės principus.</p> <p>Įstatyme įdėti straipsnį, kuriame būtų reglamentuojama nemedieninė ekonomika, nepertraukiamas jai reikalingų miško funkcijų užtikrinimas.</p> <p>Įstatyme į 4 straipsnyje numatytas Miškų urėdijos veiklos kryptis įtraukti miško ekosisteminių paslaugų vystymą ir plėtrą. Praktikoje tai galėtų būti, kad VMU kartu su Lietuvos mokslo ir studijų institucijomis vykdo Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatyme numatytų gydymo praktikų centrų, skirtų mokymui ir terapijai miškuose, kūrimą ir priežiūrą.</p>	
	<p>Įstatymo projekte ignoruojama bendra visoms sritims taikoma teritorijų planavimo logika, mažinamos teisinės galimybės kitų sričių specialistams ir visuomenei įsitraukti į sprendimų priėmimą.</p> <p>Svarbu, kad miškų plėtra, naudojimas ir apsauga būtų planuojama ir derinama visuose lygmenyse. Ūkinių ir kitų veiklų miškuose planavimas turi atliepti integruotą požiūrį ir derėti su kitų sričių poreikiais bei teritoriniais sprendiniais. Tuo tarpu Įstatymo projektu ignoruojama bendra visoms šalies sritims taikoma teritorijų planavimo logika, mažinamos teisinės galimybės kitų sričių specialistams ir visuomenei įsitraukti į sprendimų priėmimą. Nesuprantama, kodėl</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Esama miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka yra nelanksti, sudėtinga, apimanti besidubliuojančius ir ilgai trunkančius procesus, todėl miškų grupės nustatymas konkrečiam miškui užtrunka ilgai, o nustatyta grupė peržiūrima rečiau kaip kas dešimt metų. Įstatymo pakeitimais siekiama pagreitinti ir supaprastinti miškų priskyrimo miškų grupėms procedūras. Projekte siūloma, kad Valstybinė miškų tarnyba priskirtų miškus miškų grupėms, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais, pagal parengtus miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Įtvirtinus šią nuostatą miškų priskyrimo miškų grupėms</p>

	<p>Istatymo projektu eliminuojamos galiojančios nuostatos, susijusios su specialiuoju miškų planavimu, atsisakoma platesnio miškų planavimo dokumentų sistemos ir atskirų planavimo dokumentų tipų pristatymo, koncentruojantis tik į vidinės miškotvarkos projektus.</p> <p>Nepritariame siūlomai idėjai, kad miškų grupių priskyrimas vyktų vien tiesmuku teisės aktų įgyvendinimu. Teritorijų planavimo sistema žymiai labiau užtikrina tarpdisciplininių komandų bendradarbiavimą ir įvairių sričių kompetencijų taikymą, kvalifikacijos kėlimą, reikalauja atsižvelgti į vietos socialinius, kultūrinius ir ekologinius poreikius, laikmečio specifiką, suinteresuotų grupių nuomonę, politinę valią, turi įtvirtintus bendruosius kontrolės mechanizmus.</p> <p><u>Siūlome:</u></p> <p>Surengti susitikimą, kurio metu būtų galima išsamiau aptarti, kas ir kaip turėtų būti keičiama, kad miškų plėtros, naudojimo ir apsaugos planavimas atitiktų visoms šalies sritims taikomą teritorijų planavimo logiką, užtikrintų tarpdiscipliniškumą ir visuomenės įtraukimą. Papildyti Istatymo projektą, kad jame būtų aiškiai pristatyta miškų planavimo dokumentų sistema ir atskirų planavimo dokumentų tipai.</p>	<p>procedūros, įskaitant ir miškų priskyrimo miškų grupėms keitimo procedūrą, būtų pagreitinotos. Miškų priskyrimo miškų grupėms procedūra supaprastėtų atsisakius miškų tvarkymo schemų rengimo, kuriose buvo tik projektuojamas miškų priskyrimas miškų grupėms, bet dėl užsitęsusių procedūrų dažnai tapdavo neaktualus ir apsunkindavo suplanuotų aplinkosauginių ir miškų ūkio priemonių vykdymą. Taip pat numatoma, kad miškų priskyrimo miškų grupėms planų nereikėtų rengti, jei saugomose teritorijose esančiuose miškuose miškų grupės nustatytos saugomų teritorijų specialiųjų teritorijų planavimo dokumentais. Miškų grupės ir jų pakeitimai būtų registruojami Miškų kadastre. Įstatyme įtvirtinami pagrindiniai reikalavimai šių planų rengimo procesui.</p> <p>Vyriausybės tvirtinamoje miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkoje bus nustatyta detali miškų grupėms planų rengimo tvarka, apimanti jų rengimo, derinimo, tvirtinimo ir keitimo procedūras.</p>
Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų profesinių sąjungų federacija	<p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p><i>Miško sektoriaus darbuotojai – fiziniai asmenys, dirbantys miško sektoriaus įmonėse, įstaigose ir institucijose.</i></p> <p>Vienas iš deklaruojamų Projekto tikslų – sudaryti prielaidas valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdiją pertvarkyti į akcinę bendrovę, be to nuolat vykdomos struktūrinės ir kitokios pertvarkos tiek miškų urėdijoje, tiek kitose miškų sektoriaus įmonėse ir įstaigose. Tai labai siejasi su Miškų sektoriaus darbuotojų socialiniais interesais. Primename, kad visos Nacionalinio susitarimo dėl miškų rengimo procese dalyvavusios suinteresuotos grupės vieningai pritarė pasiektiems sutarimams dėl darbuotojų socialinių garantijų ir apsaugos, tačiau rengiant Projektą į šiuos sutarimus visiškai neatsižvelgta. Kadangi nėra jokio kito vieningo dokumento, į kurį būtų galima įtraukti pasiektus susitarimus dėl miško sektoriaus darbuotojų interesų ir socialinių garantijų apsaugos, primygtinai</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miškų įstatymo projekte įtvirtinti sąvoką „Miško sektoriaus darbuotojai“ netikslinga, kadangi Miškų įstatyme neplanuojama nustatyti atskirų reikalavimų miško sektoriaus darbuotojams. Paminėtina, kad siūlomo 26 straipsnio 1, 2, 4 dalys labiau priskirtinos darbo santykių, o ne socialinių garantijų klausimams.</p> <p>Darbuotojų atstovavimas šiuo metu jau reglamentuotas kituose teisės aktuose - LR darbo kodekse (165 str. 3 dalis), LR profesinių sąjungų įstatyme (11 str.). Juose nustatytos bendrosios taisyklės, todėl išskirti darbuotojų atstovavimą specialiajame Miškų įstatyme - netikslinga. Specialiame Miškų įstatyme išskyrus miško sektoriaus darbuotojų atstovavimą galimai atsirastų prieštaravimas LR darbo kodeksui, LR profesinių sąjungų įstatymui, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamai praktikai.</p>

	<p>reikalaujame įtraukti į Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo pakeitimo įstatymą papildomą 26 straipsnį, parengtą Nacionalinio susitarimo dėl miškų pagrindu:</p> <p>26 straipsnis. Miško sektoriaus darbuotojų socialinės garantijos</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miško sektoriaus darbuotojų kolektyvinis socialinių reikalų atstovavimas organizuojamas per profesines sąjungas; 2. Miško sektoriaus įmonių, įstaigų ir institucijų valdymo formos keitimas, reorganizavimas ir struktūros ar veiklos optimizavimas vykdomas dalyvaujant profesinėms sąjungoms visose proceso stadijose; 3. Valstybės valdomose miško sektoriaus įmonėse, įstaigose ir institucijose nustatomos subalansuotos atlygio sistemos, kuriose atlyginimų skirtumai ne didesni kaip 3-4 kartai, vidutinis darbo užmokestis ne mažiau 110 proc. vidutinio šalies darbo užmokesčio, kasmet indeksuojamas ne mažiau kaip infliacijos lygiu; 4. Valstybės valdomose miško sektoriaus įmonėse, įstaigose ir institucijose profesinių sąjungų nariams suteikiama pirmumo teisė pasilikti dalies darbuotojų atleidimo atveju, jų nuobaudai ar atleidimui reikalingas profesinės sąjungos valdymo organo sutikimas; 5. Miško sektoriaus darbuotojams vakcinavimas nuo erkinio encefalito ir kraujo tyrimai dėl Laimo ligos atliekami įmonių, įstaigų ir institucijų lėšomis; 5. Miško sektoriaus darbuotojams vakcinavimas nuo erkinio encefalito ir kraujo tyrimai dėl Laimo ligos atliekami įmonių, įstaigų ir institucijų lėšomis; 6. Miško sektoriaus darbuotojams Laimo liga pripažįstama profesine liga. 	<p>Miško sektoriaus įmonių, įstaigų ir institucijų valdymo formos keitimas, reorganizavimas ir struktūros ar veiklos optimizavimas šiuo metu vykdomas dalyvaujant profesinėms sąjungoms visose proceso stadijose vadovaujantis kituose teisės aktuose įtvirtintais reikalavimais:</p> <p>LR darbo kodekso 208 str. numato bendrą taisyklę apie darbuotojų atstovų informavimą ir konsultavimą reorganizavimo atveju. Išskirti miškų sektorių atskirai – nelogiška. LR darbo kodekso 208 straipsnio 1 dalis numato, kad prieš priimdamas sprendimą dėl įmonės reorganizavimo, restruktūrizavimo, verslo ar jo dalies perdavimo ir kitus sprendimus, galinčius turėti esminės įtakos darbo organizavimui įmonėje ir darbuotojų teisinei padėčiai, darbdavys privalo informuoti darbo tarybas ir konsultuotis su jomis dėl tokio sprendimo priežasčių bei teisinių, ekonominių ir socialinių padarinių darbuotojams ir dėl numatytų priemonių galimiems neigiamiems padariniams išvengti arba jiems sušvelninti.</p> <p>Pažymėtina, kad atskiri įstatymai nereguliuoja atskirų sektorių, įskaitant miškų sektorių, sprendimų dėl darbo užmokesčio. Tai yra susitarimo klausimas tarp darbuotojų ir darbdavių ar jų atstovų.</p> <p>Profesinių sąjungų narių ir profesinių sąjungų valdymo organų garantijos, atleidimai, nuobaudų skyrimas numatyti LR profesinių sąjungų įstatyme ir LR Darbo kodekse (168 str.), todėl išskirti miško sektoriaus profesinių sąjungų narių garantijas, nuobaudų skyrimą ir pan. į atskirą įstatymą netikslinga.</p> <p>Pažymėtina, kad darbuotojų apsauga (vakcinavimas) nuo biologinių profesinės rizikos veiksnių, profesinių ligų tyrimo tvarka nepatenka į Miškų įstatymo reguliavimo sritį. Minėti klausimai yra reglamentuojami Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu ir poįstatyminiais teisės aktais (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 487 „Dėl profesinių ligų tyrimo ir apskaitos</p>
--	---	---

		<p>nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. 80/353 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo biologinių profesinės rizikos veiksnių poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos 2004 m. spalio 14 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-716 „Dėl darbuotojų, kurie skiepijami darbdavio lėšomis, profesijų ir pareigybių sąrašo patvirtinimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1198 „Dėl profesinių ligų sąrašo ir Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro nuostatų patvirtinimo“).</p> <p>Laimo liga įtraukta į profesinių ligų sąrašą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1198 „Dėl profesinių ligų sąrašo ir Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro nuostatų patvirtinimo“.</p>
	<p>Miškų urėdija – didžiausia šalies miškų valdytoja, tačiau Projekte visiškai nėra apibrėžta jos struktūra, neminima pagrindinė jos funkcija – valstybės turto apsauga bei nekalbama apie pajamų šaltinių diversifikavimą, apsisaugant nuo priklausomybės tik nuo medienos kainos, todėl siūlome papildyti Projekto 4 str. 1 d. bei įtraukti papildomus šios dalies punktus:</p> <p>4 straipsnis. Miškų urėdija</p> <p>1. Valstybės valdoma įmonė miškų urėdija <i>yra valstybinės reikšmės įmonė, turi teritorinę struktūrą (teritorinius padalinius ir girininkijas) ir</i> vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą jai patikėjimo teise perduotuose valstybiniuose miškuose ir atlieka kitas valstybines funkcijas:</p> <p><i>vykdo jai patikėjimo teise perduoto valstybės turto (valstybinių miškų, jų infrastruktūros ir kito turto) apsaugą nuo neteisėtų veiksmų, žvėrių daromos žalos, medžių ligų bei kenkėjų ir gamtinių bei stichinių nelaimių padarinių;</i></p> <p><i>diversifikuojant pajamų šaltinius vykdo kitas miškų urėdijos įstatuose numatytas pelningas veiklas.</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Nepritariame tam, kad įstatymu būtų įtvirtinama miškų urėdijos vidaus struktūra. Tokio reguliavimo neturi nei viena valstybės valdoma įmonė. Girininkija ir šiuo metu yra ir išliks esminiu miškų urėdijos teritoriniu struktūriniu vienetu, kuris vykdys pagrindinius miškininkystės ir miško apsaugos darbus, tačiau keičiantis darbų organizavimo principams, vystantis technologijoms ir siekiant optimalaus darbų krūvio paskirstymo, įmonė turi turėti teisę pati spręsti kokio dydžio girininkijos geriausiai veiktų ir įgyvendintų įmonės vykdomas funkcijas ir pasiektų įmonei keliamus tikslus.</p> <p>Siūlomos papildomos valstybinės funkcijos yra netikslingos išskirti, nes miškų apsaugą miškų urėdija privalo vykdyti pagal projekto 24 str. 1 d., taip pat tai yra kompleksinės miškų ūkio veiklos dalis.</p> <p>Dėl pajamų šaltinių diversifikavimo Įstatymo projektas papildytas reguliavimu, kad miškų urėdija savo veikla turi siekti miško išteklių kuriamos pridėtinės vertės didinimo, taip pat ji</p>

		turi teisę inicijuoti ir (ar) dalyvauti miško išteklių panaudojimo inovacijų klasteriuose ar verslo inkubatoriuose, kurie skatina aukštesnės pridėtinės vertės biomasę naudojančių produktų inovacijas. Taip pat pažymėtina, kad Įstatymo projekte nustatoma, kad miškų urėdija gali vykdyti kitą miškų urėdijos įstatuose nurodytą veiklą, o siekis, kad įmonės pajamos būtų diversifikuojamos, įtvirtinamas ir per kitus instrumentus – toks tikslas nurodytas ir Aplinkos ministerijos 2022 m. rugsėjo 21 d. lūkesčių rašte bei atitinkamai tą planuojant per įmonės veiklos strategiją.
Atsižvelgiant į išplėstą bendrųjų lėšų panaudojimo priemonių skaičių bei siekiant išlaikyti ilgametės tradicijas turinčio miškininkų žurnalo „Mūsų girios“ leidybą, siūlome sukonkretinti 7 str. 2 d. 9 punktą ir papildyti 14 punktą: 7 straipsnis. Privalomieji atskaitymai iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką 2. Bendrosioms miško reikmėms skirtos lėšos naudojamos: 9) miško sektoriaus darbuotojams šviesti ir mokyti <i>darbo teisės, socialinio dialogo, motyvacijos stiprinimo, sveikatingumo ir kitais socialiniais klausimais</i> ; 14) informacijai apie miškus viešinti, šviesti visuomenę miškų tematika, <i>specializuotiems miškininkystės periodiniams leidiniams remti</i> ;		Neatsižvelgta. Netikslinga įstatyme nurodyti, kokiomis konkrečiomis temomis turėtų būti mokomi miško sektoriaus darbuotojai, nes mokymų temų aktualumas gali kisti labai greitai ir būti įtakojamas įvairiausių veiksnių. Dėl specializuotų miškininkystės periodinių leidinių rėmimo - siūloma reikmė iš dalies patenka po jau esančia reikme (informacijai apie miškus viešinti, šviesti visuomenę miškų tematika). Manome, kad svarbiausias tikslas - šviesti visuomenę miškų tematika, o tai daryti galima per įvairiausius šaltinius, įvairiomis žiniasklaidos priemonėmis ir instrumentais (tarp jų ir per miškininkystės leidinius), siekiant kuo platesnės auditorijos, todėl specializuoti miškininkystės periodiniai leidiniai neturėtų būti išskiriami iš kitų informacijos sklaidos šaltinių.
Taip pat atkreipiame dėmesį, kad įstatymo projekto autoriams numatant detalius ir išsamius reikalavimus Miškotvarkos projektų rengėjams (14 str.), Miško dauginamosios medžiagos tiekėjams (16 str.) ir Nepriklausomiems medienos matuotojams (21 str.), turi būti detalios ir patikėjimo teise perduotuose valstybiniuose miškuose kompleksinę miškų ūkio veiklą bei kitas valstybines funkcijas atliekančių miškų urėdijos pagrindinių (turėtų būti įstatyme įvardinti) struktūrinių padalinių funkcijos .		Neatsižvelgta. Nepritariame tam, kad įstatymu būtų įtvirtinama miškų urėdijos vidaus struktūra. Tokio reguliavimo neturi nei viena valstybės valdoma įmonė. Miškų urėdijai nustatomos valstybinės funkcijos, kurių tinkamam įgyvendinimui įmonė pati nusprendžia dėl optimaliausios vidaus struktūros ir atitinkamų padalinių funkcijų.

	Valstybinių miškų urėdijai įstatymo projekte pavedama vykdyti nemažai valstybinių bei socialinių funkcijų. Nacionalinio susitarimo dėl miškų proceso metu pasiektas sutarimas, kad valstybė neturėtų siekti iš Valstybinių miškų urėdijos maksimalios finansinės gražos , todėl šiame įstatyme būtų tikslinga jai numatyti ne tik privalomųjų atskaitymų iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką dydį, bet ir, atsižvelgiant į atliekamas valstybines ir socialines funkcijas, specifinę dividendų nustatymo tvarką .	Neatsižvelgta. Šis procesas reguliuojamas per kitus instrumentus, t. y. per Aplinkos ministerijos 2022 m. rugsėjo 21 d. lūkesčių raštą, kuriame nurodyta, kad Įmonė siekia valstybės nustatyto tikslo – valstybinių funkcijų įgyvendinimo valstybinių miškų valdymo srityje, todėl pelnas iš ūkinės komercinės veiklos nėra svarbiausias Įmonės siekis. Atitinkamai šis principas įgyvendinimas per įmonės veiklos strategiją ir nustatant įmonei konkrečius finansinius rodiklius.
Šimonių girios bendruomenė	Lietuvos saugomų teritorijų miškai, įskaitant biosferos poligonų ir kitų draustinio statuso neturinčių saugomų teritorijų miškus ir į draustinius nepatenkančių „Natura 2000“ teritorijų miškus, šiuo metu neturi teisinės apsaugos, užtikrinančios jų ekosistemų apsaugą nuo žalingos intensyvios ūkinės veiklos. Ekosistemų apsaugos miškų grupė turi apimti ne tik draustinių, bet ir kitų saugomų teritorijų ir „Natura 2000“ teritorijų miškus. Todėl siūlome papildyti 8 str. 4 d. 1 p. ir jį išdėstyti taip: „A – ekosistemų apsaugos miškai. Kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių–zoologinių draustinių miškai ar jų dalys, priešeroziniai miškai, miškai, esantys kitose saugomose teritorijose ir „Natura 2000“ teritorijose. <...>“.	Atsižvelgta iš dalies. Pereinamuoju laikotarpiu sudaroma galimybė didinti IIA miškų grupės miškų plotus, kadangi siūloma papildyti įstatymo projektą numatant galimybę IIA grupės miškams priskirti ne tik nurodytų draustinių rūšių ir priešerozinius miškus, tačiau ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalis, svarbias jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti, kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus. Taip sudaromos prielaidos didėti ekosistemų apsaugos miškų plotams.
	Saugomose teritorijose prioritetas turi būti teikiamas biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių bei kraštovaizdžio išsaugojimui, o ne medienos gavybai, bet didelė dalis saugomų teritorijų miškų yra priskirti ūkinės paskirties miškų grupėms (III ir IV grupės, kurios sudaro apie du trečdalius saugomų teritorijų miškų ir tie miškai nėra apsaugoti nuo neigiamo intensyvių kirtimų poveikio). Miškų įstatymo projektas nenumato pakankamų kirtimų apribojimų šiuose miškuose, o iškertant saugomų teritorijų miškus, parandame gamtos ir kultūros vertybes. NMS procese	Neatsižvelgta. Kompleksinėse saugomose teritorijose pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą sujungiamos įvairių apsaugos kryptų prioriteto, taip pat rekreacinės ir ūkinės zonos. Nemažą dalį regioniniuose parkuose, draustiniuose ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esančių miškų sudaro pušynai ir kitų šviesiamėgių medžių rūšių medynai, todėl juose turėtų būti palikta galimybė taikyti pagrindinių miško kirtimų plynąjį ir atvejinį būdą, kadangi jais siekiama sudaryti geresnes sąlygas šviesai reiklesnėms medžių rūšims. Šie kirtimuose būdai pirmiausiai taikomi medynuose su perspektyviu šviesinių

	<p>buvo pasiektas sutarimas didinti anglies sankaupas saugomuose senėjančiuose miškuose bei saugomų teritorijų miškuose formuoti daugiarūšius ir įvairiaamžius medynus, atsisakant daugumos plynųjų kirtimų ir harmonizuojant miškininkystę su bioįvairovės apsauga. Todėl siūlome 18 str. 4d. 4 p. pakeisti ir išdėstyti taip: “4) plynieji ir atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai valstybiniuose parkuose, draustiniuose ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose;”. Taip pat siūlome išbraukti 18 str. 4d. 5 p, o 18 str. 7d. papildyti taip: Miško kirtimai, medynų auginimo priemonės ir kiti miško darbai turi būti vykdomi laikantis aplinkos ministro nustatytų miško darbų saugos ir gamtos vertybių apsaugos reikalavimų.</p>	<p>tikslinių medžių rūšių pomiškiu. Šviesinių medžių rūšių pomiškis medynuose išsilaiko trumpą laiką, todėl po kelių metų jį galima prarasti. Palikus galimybę taikyti tik atrankinį būdą, dažnu atveju jį bus neprasminga vykdyti šviesinių medžių rūšių (pušies, beržo) medynuose, kai nėra unksminių medžių rūšių (pirmiausia eglės) želimo galimybių, nes šviesai reikloms medžių rūšims po tokių kirtimų trūksta apšvietimo ir jos neželia arba atsiradęs jų pomiškis greitai žūna. Siekiant vienamžius šviesinių medžių rūšių medynus paversti įvairiaamžiaus tokių medžių rūšių medynais (įmanomas tik grupinis įvariaamžiškumas), turi būti taikomi grupiniai atvejiniais miško kirtimai ir iškertamos didesnės medžių grupės, nes mažose aikštelėse šviesinės medžių rūšys auga blogai arba visai neauga). Be to, pagrindiniai atvejiniai miško kirtimai saugomose teritorijose gali būti projektuojami ir vykdomi, kai jie atitinka saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos tikslus.</p>
	<p>Siekiant išsaugoti retas ir nykstančias rūšis siūlome 18 str. 4 d. papildyti nauju punktu: “Europos Bendrijos svarbos ir Lietuvos Respublikos saugomų rūšių radavietėse, jei tai gali jas pabloginti ar sunaikinti;“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Galimą veiklą Europos Bendrijos svarbos ir Lietuvos Respublikos saugomų rūšių augavietėse ir radavietėse reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas. Atsižvelgiant į tai, miško kirtimai Europos Bendrijos svarbos ir Lietuvos Respublikos saugomų rūšių augavietėse ir radavietėse gali būti vykdomi tik nepažeidžiant Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo nuostatų.</p>
	<p>Siekiant užtikrinti Europos Bendrijos svarbos gamtos vertybių apsaugą, siūlome 18 str. 4 d. papildyti nauju punktu: “Europos ekologinio tinklo "Natura 2000" teritorijose, išskyrus kirtimus, skirtus gerai gamtinių buveinių apsaugos būklei išlaikyti arba atkurti ir biologinei įvairovei palaikyti.”.</p>	<p>Neatsižvelgta. Manome, kad veiklos reglamentavimas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose saugomose Europos Bendrijos svarbos miškų buveinėse, jų apsaugos ir tvarkymo reikalavimai turi atitikti saugotinių objektų ekologinius poreikius ir būti pritaikyti prie regiono ir konkrečios vietovės sąlygų ir ypatumų, atsižvelgiant į vietovės dydį, saugomų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir gyvūnų ar augalų rūšių įvairovę, jų paplitimą, šių objektų apsaugos būklę ir vietovės svarbą šalies</p>

		<p>mastu užtikrinant palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, gyvūnų ir augalų rūšių apsaugos būklę ir užtikrinant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ tinklo vientisumą, kitas gamtines ypatybes, taip pat į ekonominius, socialinius ir kultūrinius reikalavimus. Pritaikant apsaugos ir tvarkymo reikalavimus prie regiono ir konkrečios vietovės sąlygų ir ypatumų, gali būti numatyta tam tikrų bendrųjų reikalavimų nuostatas taikyti tik tam tikrose jos dalyse ar nustatyti kitokius veiklos terminus ir sąlygas. Mūsų nuomone, siūlomas nustatyti reglamentavimas apribotų šias galimybes. Be to, Aplinkos ministerija šiuo metu rengia Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pakeitimą, kuris turėtų užtikrinti tinkamą EB buveinių apsaugą.</p>
	<p>Atsižvelgiant į NMS procese pasiektą susitarimą greta gyvenamųjų teritorijų esančius miškus skirti šių teritorijų mikroklimato ir rekreacinės aplinkos kokybės gerinimui, įtraukiant vietos bendruomenes į sprendimų priėmimo procesą bei atsižvelgiant į biologinės įvairovės apsaugą, vykdyti ten ekologinę ir/ar rekreacinę miškininkystę, siūlome 18str. 4d. papildyti nauju punktu:</p> <p>“Urbanizuotose teritorijose ir greta urbanizuotų teritorijų esančiuose miškuose – pagrindiniai miško kirtimai;”.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Urbanizuotose teritorijose ir greta urbanizuotų teritorijų esančiuose miškuose miškų ūkinę veiklą gali būti siekiama skirtingų tikslų, todėl būtina palikti galimybę vykdyti pagrindinius miško kirtimus, kadangi šie miško kirtimai ne tik siekiant racionaliai naudoti medieną, bet ir siekiant išlaikyti arba sukurti įvairiaamžį medyną arba atkurti medynus savaiminiu žėlimu, išvengti nebrandžių medžių kirtimo.</p> <p>Pagrindiniai atvejiniai ir atrankiniai miško kirtimai saugomose teritorijose gali būti projektuojami ir vykdomi, kai jie atitinka saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos tikslus.</p> <p>Nemažą dalį urbanizuotose teritorijose esančių miškų sudaro pušynai ir kitų šviesiamiegių medžių rūšių medynai, todėl juose turėtų būti palikta galimybė taikyti pagrindinių miško kirtimų plynąjį ir atvejinį būdą, kadangi jasis siekiama sudaryti geresnes sąlygas šviesai reiklesnėms medžių rūšims. Šie kirtimų būdai pirmiausiai taikomi medynuose su perspektyviu šviesinių tikslinių medžių rūšių pomiškiu. Šviesinių medžių rūšių pomiškis medynuose išsilaiko trumpą laiką, todėl po kelių metų jį galima prarasti. Palikus galimybę taikyti tik atrankinį būdą, dažnu atveju jį bus neprasminga vykdyti šviesinių medžių rūšių</p>

		(pušies, beržo) medynuose, kai nėra unksminių medžių rūšių (pirmiausia eglės) žėlimo galimybių, nes šviesai reikloms medžių rūšims po tokių kirtimų trūksta apšvietimo ir jos neželia arba atsiradęs jų pomiškis greitai žūna. Siekiant vienamžius šviesinių medžių rūšių medynus paversti įvairiaamžiais tokių medžių rūšių medynais (įmanomas tik grupinis įvariaamžiškumas), turi būti taikomi grupiniai atvejiniai arba atrankiniai miško kirtimai ir iškertamos didesnės medžių grupės, nes mažose aikštelėse šviesinės medžių rūšys auga blogai arba visai neauga).
Atsižvelgiant į NMS susitarimą sudaryti sąlygas tenkinti visuomenės ir vietinių bendruomenių kultūrinius ir dvasinius poreikius saugomuose ir senėjančioje miškuose ir geresnės gamtinių, kultūrinių ir dvasinių vertybių apsaugos siūlome suteikti vietos bendruomenėms veikiančioms aplinkosaugos ir kultūrinės ar dvasinės srityse pirmenybę įgyti miško sklypus jų veiklos teritorijoje papildant 6 str. 1 d. nauju tam skirtu punktu.		Neatsižvelgta. Įstatymo projektu atsisakoma pirmumo teisės įsigyti miškų ūkio paskirties žemę besiribojančių miško valdų savininkams, taip pat užtikrinant lygias teises įsigyti miško valdas visiems asmenims, įskaitant bendruomenių narius.
Miškų urėdijos funkcijos įstatymo projekte apibrėžiamos per siaurai. Miškų urėdija, valdanti vykdo valstybinius miškus turėtų būti įgaliota juose užtikrinti visuomenės ekologinių ir socialinių poreikių tenkinimą, ir tos funkcijos turėtų būti gerai apgalvotos ir suformuluotos. Miškų urėdijos funkcijos išvardinamos 4 str, yra nepakankamai išplėtos. Miškų urėdija turėtų vykdyti kompleksinę miškų veiklą į kurią pagal kompleksinės miškų veiklos savokos apibrėžimą taip pat įeina gamtos apsaugos, gamtotvarkos priemonių miškuose įgyvendinimas, rekreacinės miško infrastruktūros įrengimas ir priežiūra. Siūlome papildyti 4 str. 1 d. dalį naujais punktais“ 8) planuoja ir (ar) įgyvendina gamtos apsaugos ir gamtotvarkos priemones.”. 9) įrengia ir prižiūri rekreacinę miško infrastruktūrą. Atitinkamai siūlome pakeisti 4 str. 2 d. taip: „Šio straipsnio 1 dalies 1–9 punktuose nurodytos funkcijos finansuojamos iš Aplinkos ministerijai atitinkamais metais patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės		Atsižvelgta iš dalies. Siūlomos papildomos funkcijos patenka į įstatymo projektu siūlomą išplėsti kompleksinės miškų ūkio veiklos sąvoką, kuri apimtų ir gamtos vertybių apsaugą ir gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą, taip pat rekreacinės miško infrastruktūros įrengimą ir priežiūrą. Kompleksinės miškų ūkio veiklos vykdymas ir yra pagrindinė miškų urėdijos funkcija.

	biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.	
	<p>Miškų įstatymas turi užtikrinti visuomenės teisę lankytis miške ir leisti ten laiką, kuri gali būti ribojama tik retomis aplinkybėmis, aiškiai apibrėžtoms šiuo įstatymu. Todėl siūlome pakeisti 10 str. 1 d. taip: „ Asmenys, prisiimdami atsakomybę už savo ir asmeninio turto saugumą, turi teisę laisvai lankytis visų nuosavybės formų miškuose, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis. Lankymosi miške tvarką nustato aplinkos ministras.</p>	<p>Neatsižvelgta. Asmenys turi teisę lankytis miškuose, tačiau ypatingais atvejais taikomi lankymosi apribojimai siekiant užtikrinti pačių besilankančių asmenų, miško ekosistemų saugumą ir tvarką. Detalesnius lankymosi miške reikalavimus planuojama nustatyti poįstatyminiuose teisės aktuose.</p>
	<p>Manome, kad įstatymo projekte neapibrėžiant renginio savokos ji gali būti interpretuojama per plačiai. Jei pėsčiųjų žygis, ekskursija, miško maudynės, sutartinių ratas ar kitoks nedidelio masto susibūrimas yra laikomas renginiu, kuriam įgyvendinti reikalingas miško savininko sutikimas, tai toks ribojimas nepagrįstai apsunkina ir sukelia kliūtis visuomenei nevaržomai naudotis rekreaciniais miško ištekliais, nedarant žalos aplinkiniams, ekosistemoms ir infrastruktūrai. Todėl siūlome išbraukti 10.str. 9 dalį arba reformuluoti ją taip, kad visuomenės teisės lankytis miške nedarant žalos nebūtų nepagrįstai varžomos.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Miškų įstatymo projekte nuostatos dėl renginių organizavimo patikslintos. Detalius reikalavimus renginiams planuojama nustatyti poįstatyminiuose teisės aktuose.</p>
	<p>Visuomenės teisė laisvai lankytis miškuose ir naudotis miškų rekreaciniais ištekliais nekeliant žalos aplinkiniams, ekosistemoms ir kitoms vertybėms ar infrastruktūrai susiduria su didesniais ir abejotino pagrįstumo apribojimais kylančiais tiek iš kai kurių privačių miško savininkų iniciatyvos, tiek iš valstybinių miškų urėdijos įgyvendinamų miško atkūrimo metodų (kai atkuriami miško plotai yra apjuosiami tvoromis). Kad visuomenės teisė lankytis miške nebūtų be pakankamai svarbios priežasties apribota, siūlome pakeisti ir papildyti 10 str. 5.dalį taip:“ Miško savininkas ar valstybinio miško valdytojas negali kliūtimis ar kitokiu būdu trukdyti asmenims lankytis</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Pažymėtina, kad miško savininkų ar valdytojų įstatymų nustatyta tvarka įgyvendinamos privalomos miškininkystės priemonės (kurias jie privalo įgyvendinti pagal želdinimo nuostatus ir želdinimo projektą), pvz., miško želdinių apsauga naudojant aptvėrimus/tvoras, yra skirtos apsaugoti miško želdinius nuo gyvūnų, o ne riboti asmenų lankymąsi miške. Esant tokioms tvoroms patekimas (lankymasis) į želdinių teritoriją nėra draudžiamas – minėtose tvorose įrengtos vietos, kur galima perlipti tvorą. Miško atkūrimo, apsaugos, priežiūros, gamtotvarkos priemonės ir jų užtikrinimas miške yra</p>

	<p>miške. Savivaldybių vykdomosios institucijos, saugomų teritorijų direkcijų, miško savininko ar valstybinio miško valdytojo teikimu, miestų miškuose – be šio teikimo, kai yra svarbių priežasčių (miškų stichinės nelaimės, didelis miško gaisrų pavojus, miško sanitarinė apsauga, naudojant augalų apsaugos produktus, laukinių gyvūnų laikymas nelaisvėje) gali uždrausti ar apriboti asmenų lankymąsi miškuose (visoje ar teritorijos dalyje). Savivaldybių vykdomosios institucijos, priimdamos sprendimą riboti asmenų lankymąsi miškuose, privalo nurodyti šių ribojimų sąlygas ir terminus.”.</p>	<p>reglamentuojamos teisės aktais ir turi būti įgyvendinamos. Galimybė laikantiems laukinius gyvūnus apsitverti miško žemę numatyta Laukinės gyvūnijos įstatyme. Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklės (2023 m. rugpjūčio 1 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-262) nustato laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje (aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose) sąlygas ir priežiūros reikalavimus. Tam, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo, kai neproporcingai dideliame aptvertame miško žemės plote laikomas vienas individas ar labai mažas gyvūnų skaičius, Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėse nustatytas maksimalaus leidžiamo aptverti miško žemės plotas vienam gyvūnui (Taisyklių 6 priedas) ir nustatyta, kad asmenys per 18 mėnesių nuo aplinkos ministro įsakymo įsigaliojimo dienos privalo pagal nustatytus reikalavimus sumažinti aptvorto miško žemės plotą arba padidinti laikomų laukinių gyvūnų skaičių aptvorto miško žemės ploto vienetu (jeigu aptvertame miško žemės plote laikoma per mažai gyvūnų).</p>
	<p>Siekiant apsaugoti visuomenės teisę lankytis miškuose, siūlome papildyti 10 str. nauja dalimi: „Joks asmuo be svarbiomis priežastimis pagrįsto savivaldybės vykdomosios institucijos išduoto specialaus leidimo negali statyti ženklo ar kitaip skelbti, kad miške, kuriame pagal šį įstatymą lankytis leidžiama, draudžiama lankytis. Statiniai, tvoros ar kiti įrenginiai, ženklai ar užrašai, pastatyti pažeidžiant šį draudimą, turi būti pašalinti ji pastačiusio asmens lėšomis.“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūloma nuostata būtų perteklinė. Siekiant besilankančių asmenų saugumo bei atsižvelgiant į kitų teisės aktų nuostatas, Miškų įstatymo projekte įtvirtinami atvejai, kuriems esant lankymasis miške gali būti ribojamas, tačiau tai nesuteikia teisės <u>miško savininkui ar valdytojui be teisės aktuose nustatytos priežasties neteisėtomis kliūtimis (tvoromis, ženklais, užrašais ar kt.) riboti asmenų lankymąsi miške</u>. Pažymėtina, kad be reikalavimų, siūlomų nustatyti Miškų įstatyme, detalesni lankymosi miške reikalavimai nustatyti Lankymosi miške taisyklėse. Teisės aktuose nustatytų reikalavimų laikymąsi kontroliuoja atitinkamos kontrolės institucijos ir fiksuojant pažeidimus (nepagrįstus/neteisėtus lankymosi miške ribojimus) taikomi įspėjimai/baudos: lankymąsi miške reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimas užtraukia baudą Administracinių teisės pažeidimų kodekse nustatyta tvarka.</p>

	<p>Lankymasis miške ir stovyklavimas pastaraisiais dešimtmečiais buvo nepagrįstai apribotas, nepasitarus su visuomene, kuri iki tol naudojos miško rekreaciniais ištekliais su žymiai mažesniais suvaržymais. Siekiant sugrąžinti teisę visuomenei netrukdomai lankytis ir stovyklauti miškuose, išskyrus tuos atvejus, kai tai trikdo miške gyvenančių žmonių privatumą, kelia žalą aplinkiniams, gamtai, kultūros ir dvasinėms vertybėms. Todėl siekiant įteisinti iškylavimą ir stovyklavimą miške, siūlome papildyti 10 straipsnį nauju punktu: „teisė lankytis miške suteikia teisę stovyklauti miške, išskyrus šalia gyvenamųjų namų, dirbamos žemės ir kitas šiame straipsnyje numatytas išimtis. Miškuose besilankantys, stovyklaujantys ir iškylaujantys asmenys turi netrikdyti šalia esančių gyvenamųjų valdų gyventojų privatumo ir nesukelti jiems nepatogumų ar grėsmės jų saugumui. Palapinės negalima statyti arčiau kaip 150 metrų nuo gyvenamųjų pastatų, išskyrus tuos atvejus, kai šalia gyvenamųjų pastatų yra įrengtos viešos stovyklavietės. Stovyklavimas ar kitokia viešnagės forma miške be miško savininko ar valdytojo leidimo vienu metu leidžiama ne ilgiau nei dvi dienas. Po viešnagės miške privaloma sutvarkyti teritoriją, išvežant visas atliekas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Iš dalies patikslintas Miškų įstatymo projektas. Detalesnius reikalavimai dėl stovyklavimo planuojama nustatyti Lankymosi miške taisyklėse.</p>
	<p>Atitinkamai, siekiant užtikrinant gamtos ir kitų vertybių apsaugą saugomose teritorijose, stovyklavimas tokiose vietose turėtų būti ribojamas gamtosaugos tikslais. Todėl siūlome papildyti 10 str. nauja dalimi, kuri užtikrintų, kad saugomų teritorijų miškuose asmenys galėtų stovyklauti tik tam tikslui įrengtuose viešojo naudojimo poilsio objektuose (poilsiavietėse, atokvėpio vietose, stovyklavietėse, kempinguose, kituose rekreacinės paskirties inžineriniuose statiniuose) arba tik miško savininkui ar valdytojui leidus, jei tai neprieštarauja saugomos teritorijos nuostatams ir nekelia pavojaus gamtai.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Iš dalies patikslintas Miškų įstatymo projektas. Detalesnius reikalavimai dėl stovyklavimo planuojama nustatyti Lankymosi miške taisyklėse.</p>

	<p>Valstybinių miškų valdytojai privalo ne tik užtikrinti medienos tiekimą, bet ir tenkinti gamtosauginius ir rekreacinius visuomenės poreikius. Todėl siūlome papildyti ir patikslinti 9 str. 2 d. ir ją išdėstyti taip: “Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai privalo laikytis nustatytos pagrindinių miško kirtimų normos, racionaliai naudoti miško išteklius tam pasirinkdami būdus, kurie mažina neigiamą poveikį aplinkai, palaiko dirvožemio našumą, saugo biologinę įvairovę, tenkina rekreacines, dvasines ir kitas miško socialines funkcijas, užtikrina miško žemės sausinimo sistemų, miško kelių priežiūrą ir remontą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šioje dalyje numatomos bendros pareigos miško savininkams ir valstybinio miško valdytojams, o rekreacinių, dvasinių ir socialinių funkcijų tenkinimas nėra visų miškų funkcinė paskirtis (pvz., tai neaktualu rezervatiniuose ar plantaciniuose miškuose). To paties straipsnio 1 dalyje taip pat įtvirtinama, kad miško ištekliai turi būti naudojami pagal pagrindinę funkcinę paskirtį.</p>
	<p>Atsižvelgiant į visuomenės lūkestį saugomose teritorijose saugoti gamtą ir ten sudaryti sąlygas naujoms gamtinėms vertybėms formuotis, bei į NMS susitarimą įgyvendinti ES bioįvairovės strategiją, nuo 2028 m. sausio 1 d. įsigaliosiančioje Miškų įstatymo 8 straipsnio redakcijoje siūlome 2 dalį pakeisti taip: „2 grupė – ekologinio prioriteto daugiavertiniai miškai. Gamtinių draustinių miškai ar jų dalys, kompleksinių draustinių miškai ar jų dalys, atkuriamųjų ir genetinių sklypų miškai, priešeroziniai miškai, miškai, esantys kitose saugomose teritorijose ir “Natura 2000” teritorijose. Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalys, kuriose nustatyti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių plotai, kiti didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – išsaugoti, formuoti arba atkurti gamtiškai vertingas miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus, gerinti saugomų gamtinių vertybių būklę, formuoti sengires, įvairiaamžius, įvairiarūšius medynus su gamtinę brandą pasiekusiais medžiais.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Į Miškų įstatymo projekte siūlomą formuluotę „kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus“ pateks didelė dalis „miškų, esančių saugomose teritorijose ir „Natura 2000“ teritorijose“. Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvuose, tvirtinamuose Vyriausybės, bus nustatyta konkrečiai, kokie miškai priskiriami kiekvienai miškų grupei.</p>
Lietuvos verslo konfederacija	<p>Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) kreipiasi į Aplinkos ministeriją norėdama atkreipti dėmesį į mūsų vertinimu nesąžiningą ir verslui bei valstybei nenaudingą pajamų iš miško apmokestinimo sistemą.</p> <p>Pažymime, kad LVK palaikė Aplinkos ministerijos parodytą iniciatyvą, rengiant naują Miškų įstatymo redakciją, spręsti labai</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sprendimas likti prie reguliavimo, kai privalomieji atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką taikomi ir valstybinių miškų valdytojams, ir privačių miškų savininkams, priimtas kompleksiškai įvertinus <u>visas</u> projektui pateiktas pastabas ir pasiūlymus, praplečiamą</p>

<p>svarbius Lietuvos miškų savininkams klausimus. Ypač teigiamai vertinome tai, kad pirmoje Miškų įstatymo projekto redakcijoje buvo siūloma atsisakyti privačių miškų savininkų apmokestinimo (5 proc. atskaitymų į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką) – bendrosioms miško reikmėms ir kitoms bendrosioms valstybės biudžeto reikmėms tenkinti privalomuosius atskaitymus iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką palikti tik valstybinių miškų valdytojams (15 proc., kaip yra ir galiojančiame Miškų įstatyme).</p> <p>Tačiau, analizuojant antrą kartą derinamą Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projektą (Reg. Nr. 23-10473(2)) (toliau – Projektas), stebimės, kodėl visgi vėl žengtas žingsnis atgal, pasirenkant Projekto 7 straipsnio 1 dalyje palikti ydingą 5 proc. mokestį privačių miškų savininkams, skiriamą bendrosioms miško reikmėms ir kitoms valstybės biudžeto reikmėms.</p> <p>Šiam mokesčiui įsigaliojus 2015 m. sausio 1 d., kasmet jo dėka iš asmenų yra surenkama maždaug 3 mln. EUR, tačiau netektys dėl sumažėjusio GPM, sumažėjusių gamybos apimčių ir su tuo susijusių įmokų, LVK narių teigimu, yra didesnės. Pažymėtina, kad kai nuo 2015 metų pradžios miškų savininkams buvo įvestas papildomas 5 proc. apyvartos mokestis nuo pajamų iš parduotos medienos bei miško išsikirtimui (kas sudaro papildomus 30-35 proc. nuo uždirbtų lėšų, t. y. pelno prieš mokesčius), bendra mokestinė našta ūkininkaujantiems privačiuose miškuose tapo itin žymi. LVK manymu, tokia išimtinė mokestinė našta konkrečiam sektoriui nėra sveikintina ir prieštarauja Nacionaliniame miškų susitarime pasiektiems susitarimams.</p> <p>Savo esme šis mokestis yra PVM analogas, todėl galima teigti, jog privačių miškų savininkai – PVM mokėtojai (šios įmokos atveju) – moka PVM taikydami 26 proc. tarifą, tuo tarpu kitų Lietuvos ūkio sektorių subjektų veikla apmokestinama 21 proc., 9 proc. arba 5 proc. PVM tarifais.</p> <p>Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, siūlome išsamiai įvertinti galimybę nesugrąžinti į naują Miškų įstatymo redakciją privalomųjų 5 proc. atskaitymų nuo veiklos į valstybės biudžetą (skaičiuojamo nuo</p>	<p>finansuotinių bendrųjų miško reikmių sąrašą, taip pat Seime svarstytus ir priimtus įstatymų projektus, kuriuose kelti klausimai ir apsispręsta dėl dalies privalomųjų atskaitymų skyrimo savivaldai (<i>savivaldybėms, kurių teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 procentų, vietinės reikšmės viešųjų kelių priežiūrai ir remontui</i>) ir kt.</p>
---	---

	galutinės pardavimo kainos už parduotą nenukirstą mišką ir apvaliąją žaliavinę medieną).	
Privačių miškų savininkų asociacija	<p>6 straipsnis. Privalomieji atskaitymai iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką ir bendrųjų miško reikmių finansavimas</p> <p>Miškų ūkio finansavimo programos reikmėms skirtos lėšos</p> <p>1. Bendrosioms miško reikmėms ir kitoms valstybės biudžeto reikmėms Vyriausybės nustatyta tvarka valstybinio miško valdytojams nustatomi privalomieji 15 procentų, privačių miškų savininkams – 5 procentų atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką. Bendrosioms miško reikmėms skirtas lėšas administruoja Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, jų naudojimo tvarką nustato aplinkos ministras.</p> <p>2. 1. Bendrosioms miško – Miškų ūkio finansavimo programos reikmėms skirtos – tenkinti lėšos skiriamos iš valstybės biudžeto ir kitų šaltinių. Miškų ūkio programos finansavimo reikmėms skirtos lėšos lėšos naudojamos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) naujų miškų įveisimui skirtai žemei įsigyti valstybės nuosavybės ir naujiems miškams joje įveisti; 2) miškų inventorizacijai vykdyti, miškams apskaityti, stebėti; 3) bendrai valstybinei miško priešgaisrinės saugos sistemai įgyvendinti; 4) miškų stichinių nelaimių padariniams, masinių medžių ligų ir miško kenkėjų židiniams likviduoti; 5) bendrai miško kelių ir su jais susijusių miško žemės sausinimo sistemų įrenginių priežiūrai ir remontui; 6) privačių miškų savininkams konsultuoti ir mokyti, privačių miškų savininkus ir miškininkus vienijančioms asociacijoms, jaunųjų miško bičiulių sambūriams, miško savininkų kooperatyvams kurtis; 7) miškininkystės studijų programų studentų tikslinėms skatinamosioms stipendijoms skirti; 8) neformaliojo moksleivių švietimo iniciatyvoms, susijusioms su miško pažinimu, įgyvendinti; 9) miškų sektoriaus darbuotojams šviesti ir mokyti; 	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Kadangi šiame straipsnyje reglamentuojama privalomųjų atskaitymų iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką tvarka, mokėtojai, surinktų lėšų paskirstymas (<i>o lėšos naudojamos ne tik bendrosioms miško, bet ir kitoms valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų reikmėms</i>), siūlyme teikiamas straipsnio pavadinimas per siauras ir neapima straipsnyje reglamentuojamų dalykų visumos.</p> <p>Sprendimas likti prie reguliavimo, kai privalomieji atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką taikomi ir valstybinių miškų valdytojams, ir privačių miškų savininkams, priimtas kompleksškai įvertinus <u>visas</u> projektui pateiktas pastabas ir pasiūlymus, praplečiamą finansuotinių bendrųjų miško reikmių sąrašą, taip pat Seime svarstytus ir priimtus įstatymų projektus, kuriuose kelti klausimai ir apsispręsta dėl dalies privalomųjų atskaitymų skyrimo savivaldai (<i>savivaldybėms, kurių teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 procentų, vietinės reikšmės viešųjų kelių priežiūrai ir remontui</i>) ir kt.</p> <p>Jau buvo atsižvelgta ir anksčiau dėl šių siūlomų papildomų reikmių - jaunųjų miško bičiulių sambūriams (<i>projekto 7 str. 2 d. 8 p. (neformaliojo vaikų švietimo iniciatyvoms, susijusioms su miško pažinimu, įgyvendinti)</i>); miškininkystės studijų programų studentų skatinamosios stipendijoms (<i>projekto 7 str. 2 d. 7 p. (miškininkystės studijų programų studentų stipendijoms skirti)</i>); miško sektoriaus darbuotojų švietimui ir mokymui darbo teisės, socialinio dialogo, motyvacijos stiprinimo, sveikatingumo ir kitais socialiniais klausimais (<i>projekto 7 str. 2 d. 9 p. (miškų sektoriaus darbuotojų neformaliajam švietimui ir mokymui)</i>).</p> <p>Neatsižvelgta dėl šių siūlomų reikmių įtraukimo į finansuotinių bendrųjų miško reikmių sąrašą:</p>

	<p>10) miškų taikomiesiems moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai įgyvendinti;</p> <p>11) viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirtiems miško žemės sklypams, taip pat miestų miškams prižiūrėti, apsaugoti ir tvarkyti, viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirtų objektų įrengimui bei priežiūrai finansuoti;</p> <p>12) medynams ar krūmynams pertvarkyti didinant jų produktyvumą ir atsparumą klimato kaitai;</p> <p>13) miškų valstybės informacinėms sistemoms steigti, kurti, tvarkyti, prižiūrėti ir modernizuoti;</p> <p>14) informacijai apie miškus viešinti, šviesti visuomenę miškų tematika, profesiniams žurnalams;</p> <p>15) Aplinkos ministerijai pavaldžių institucijų vykdomoms programoms miškų srityje įgyvendinti;</p> <p>16) 15) genetiniams miško medžių ištekliams išsaugoti ir miško medžių selekcijos plėtrai;</p> <p>17) 16) miško dauginamosios medžiagos išauginimo, miškų įveisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo, miškotvarkos ir miško išteklių naudojimo pažangioms technologijoms diegti;</p> <p>18) 17) atstovavimui Lietuvai tarptautinėse miškų srities organizacijose;</p> <p>19) kompensacijoms privačių miškų savininkams už nustatytus veiklos apribojimus miško žemėje;</p> <p>20) 18) gamtotvarkos priemonėms miškuose įgyvendinti;</p> <p>21) 19) bendrosioms miško reikmėms skirtoms lėšoms administruoti;</p> <p>20) miškininkystės studijų programų studentų skatinamosios stipendijoms;</p> <p>21) miško sektoriaus darbuotojų švietimui ir mokymui darbo teisės, socialinio dialogo, motyvacijos stiprinimo, sveikatingumo ir kitais socialiniais klausimais.</p>	<p>Miškininkus vienijančioms asociacijoms – projekto 7 str. 2 d. 5 p. numatyta remti privačių miškų savininkus vienijančių asociacijų, miško savininkų kooperatyvų kūrimąsi, nes siekiama, kad miško savininkai (<i>augantis ir ganėtinai naujas dalyvis bendrai miškų sektoriuje</i>) labiau veiktų ne pavieniui, o asocijuotai, o miškininkus remiame per kitas reikmes - mokymus, mokslą ir kt. profesijai plėtoti skiriamus momentus. Viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirtų objektų įrengimui bei priežiūrai finansuoti - projekto 7 str. 2 d. 11 p. numatyta ir siekiama, kad viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirti miško žemės sklypai, taip pat miestų miškai būtų tinkamos būklės, prižiūrėti, apsaugoti ir tvarkomi, bet neremiame naujos infrastruktūros kūrimo, nes tai jau investicinė veikla,</p> <p>Profesiniams žurnalams - ši reikmė iš dalies patenka po jau esančia reikme (<i>projekto 7 str. 2 d. 14 p. - informacijai apie miškus viešinti, šviesti visuomenę miškų tematika</i>). Manome, kad svarbiausias tikslas - šviesti visuomenę miškų tematika, o tai daryti galima per įvairiausius šaltinius, įvairiomis žiniasklaidos priemonėmis ir instrumentais (tarp jų ir per profesinius žurnalus), siekiant kuo platesnės auditorijos, todėl profesiniai žurnalai neturėtų būti išskiriami iš kitų informacijos sklaidos šaltinių.</p> <p>Neatsižvelgta į siūlymą išbraukti projekto 7 str. 2 d. 15 ir 19 punktus. Kadangi privalomaisiais atskaitymais surenkamos lėšos naudojamos ne tik bendrosioms miško reikmėms, bet ir kitoms valstybės biudžeto reikmėms, todėl ir šiuose punktuose numatytoms reikmėms skiriamos lėšos laikytinos valstybės biudžeto lėšomis. Be to, Aplinkos ministerijai pavaldžių institucijų vykdomomis programomis miškų srityje būtų tenkinamos įvairios bendrosios miško reikmės.</p>
Medienos perdirbimo asociacija	<p>1 straipsnis. Įstatymo paskirtis</p> <p>2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal daugiafunkcinės miškininkystės ir darnaus</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Daugiafunkcis naudojimas reiškia tai, kad miškas naudojamas įvairiems tikslams ir būtent derinant ekologines, ekonomines ir</p>

	<p>miškų ūkio valdymo principus, derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes miškui, sudarant sąlygas formuoti tvarius, klimato pokyčiams atsparesnius šalies miškus, kurie dabar ir ateityje teiktų daug miško ekosisteminių paslaugų nedarant žalos kitoms ekosistemoms.</p> <p>Siūlome papildyti “daugiafunkcinės miškininkystės ir darnaus miškų ūkio”</p>	<p>socialines funkcijas, todėl toks papildymas netikslingas. Darnaus miškų valdymo principai apima plačiau, nei tik per miškų ūkio prizmę, nes miškai atitinkamai naudojami ne tik miškų ūkiui.</p>
	<p>46. Plynasis pagrindinis miško kirtimas – pagrindinis miško kirtimas, kai didesnėje nei 1,0 ha biržėje iškertami visi medžiai, išskyrus sėklinius, biologinei įvairovei svarbius medžius, saugomo pomiškio grupes, siekiant racionaliai naudoti medienos išteklius. Po kirtimo likę medžiai nesudaro medyno.</p> <p>Siūloma nustatyti minimalų kertama plotą, nuo kurio kirtimas laikytinas pagrindiniu plynu kirtimu. Remiantis FAO metodiką ir daugelio šalių taikomą apibrėžimą miškui priskiriami didesni nei 0,5 ha, tad jei kirtimo metu formuojamos mažesnės aikštės - nederėtų to vadinti plynu kirtimu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miškas, pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą, gali būti nuo 0,1 ha žemės ploto, todėl ir mažesnio nei 1,0 ha ploto miško nukirtimas turėtų būti laikomas plynu miško kirtimu, nes atskirai augančio mažesnio nei 1,0 ha ploto medyno nukirtimas <i>de facto</i> ir būtų plynasis miško kirtimas.</p>
	<p>II SKYRIUS MIŠKŲ ŪKIO VALDymo</p> <p>Siūloma naudoti - "miškų ūkis", kadangi miško medyno ar ekosistemos nepavaldysi - valdomas išteklių naudojimas ir tai vykdančias asmenys.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiame skyriuje reglamentuojama miškų nuosavybės teisės ir miškų valdymo politiką įgyvendinančių institucijų funkcijos, o tai ir laikytina miškų valdymu plačiąja prasme. „Miškų ūkio valdymas“ būtų per siauras šiuos aspektus apibendrinantis apibūdinimas.</p>
	<p>5. Aplinkos ministras nustato metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose, kuri atskirais metais penkerių metų laikotarpiu gali kisti ne daugiau kaip 2010 procentų nuo Vyriausybės patvirtintos vidutinės metinės pagrindinių miško kirtimų normos, tačiau negali viršyti penkerių metų vidutinių normų sumos.</p> <p>Miškų įstatymo projekte numatytas 20 proc. svyravimas gali sukelti neapibrėžtumą ūkio subjektams, nes toks didelis svyravimas gali sutrikdyti tinkamą veiklos planavimą dėl galimo žaliavos stygiaus lyginant su praeitais laikotarpiais. Siūlome numatyti, kad Aplinkos ministras nustato metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose, kuri atskirais</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu poįstatyminiuose teisės aktuose nustatytas 20 proc. svyravimas yra reikalingas siekiant palikti galimybę tinkamai trumpuoju laikotarpiu reaguoti į situaciją miškuose (pvz., stichinių nelaimių atveju esant dideliems būtinųjų sanitarinių miško kirtimų mastams atitinkamai mažinti pagrindinių kirtimų normą), situaciją medienos rinkoje (pvz., sankcijos medienos importui) ir pan.</p>

	<p>metais penkerių metų laikotarpiu gali kisti ne daugiau kaip 10 procentų nuo Vyriausybės patvirtintos vidutinės metinės pagrindinių miško kirtimų normos, tačiau negali viršyti penkerių metų vidutinių normų sumos. Šis pakeitimas užtikrintų didesnę rinkos stabilumą, leistų medienos perdirbimo sektoriui geriau planuoti savo veiklą ir mažintų riziką dėl neprognozuojamo medienos tiekimo.</p>	
	<p>18 straipsnis. Medynų auginimas ir miško kirtimas</p> <p>4. Miško kirtimai draudžiami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais atvejais ir šiais atvejais:</p> <p>2) IIA ir IIB grupių miškuose – kirtimai didesnio kaip 1 hektarų plynojo pagrindinio miško kirtimo biržėmis;</p> <p>Atsisakydami kirtimų II-ose miškų grupėse ir nekirsdami bet kokių brandžių medynų, šiuos medynus priartinsime prie rezervatinių miškų būklės ir paversime juos vos ne šabakštytais. Bendras tokių miškų plotas Lietuvoje sudarys ženklią miškų dalį, mažindamas miško naudojimo apimtį. Visų saugomų teritorijų miškuose, išskyrus rezervatinius miškus, turi būti leidžiami pagrindiniai miško kirtimai.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Plynieji miško kirtimai ir šiuo metu draudžiami II miškų grupės miškuose. Manome, kad galiojantis reglamentavimas turėtų išlikti ir ateityje. Siekiant tvarkyti II miškų grupės brandžius medynus lieka galimybė vykdyti specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimus.</p>
	<p>III SKYRIUS</p> <p>20 straipsnis. Prekyba valstybiniuose miškuose pagaminta mediena</p> <p>1. Miškų urėdija didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje parduoda žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas, nenukirstą mišką ir biokurą, siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava suteikiant šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą.</p> <p>2. Didmeninė prekyba miškų urėdijos valdomuose valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis Vyriausybės nustatyta tvarka, siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava suteikiant šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą.</p> <p>2.1 Aukcionuose ilgalaikėms sutartims sudaryti parduodama žaliavinę medieną ir Miško kirtimo liekanas pirmiausia gali įsigyti ūkio subjektai, kurie:</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatyme neturėtų būti nurodomas konkretus tam tikro reguliavimo tikslas. Vyriausybė tvirtindama didmeninės prekybos miškų urėdijos valdomuose valstybiniuose miškuose pagaminti žaliavine mediena ir miško kirtimo atliekomis tvarką turi bendrai įvertinti visus poveikio aspektus ir pramonei ir kitiems sektoriams bei užtikrinti įstatyme įtvirtintą racionalų miško išteklių naudojimą.</p> <p>Siūlomi įstatyme nustatyti reikalavimai dėl medienos įsigijimo pirmumo kriterijų galimai prieštarautų tiek Europos Sąjungos teise (ES veikimo sutartyje nustatytas laisvas prekių ir paslaugų judėjimas), tiek konkurenciją reglamentuojantiems teisės aktams. Be to, tai lemtų ir aukcionuose galinčių dalyvauti pirkėjų skaičiaus ir galimai konkurencijos sumažėjimą, todėl gali sumažėti medienos kaina ir atitinkamai valstybės pajamos</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. per paskutinius 3 kalendorinius metus medienos gaminiam gaminti panaudojo ne mažiau kaip 80 procentų įsigytos žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų; 2. valdo ir disponuoja gamybiniais įrenginiais, leidžiančiais perdirbti įsigytą žaliavinę medieną ir (ar) miško kirtimo liekanas; 3. neturi pradelstų įsiskolinimų valstybiniuose miškuose pagamintos žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėjui ir (ar) yra įvykdęs visus įsipareigojimus Lietuvos Respublikos biudžetui, susijusius su mokesčių ir socialinio draudimo įmokų mokėjimu. <p>Šis papildymas yra svarbus atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos strateginę ekonominę tikslą kurti aukštos pridėtinės vertės produkciją, nes tai ne tik skatintų vietos pramonės vystymąsi ir kurtų darbo vietas, bet ir generuotų pridėtinę vertę Lietuvos Respublikai bei skatintų eksportą. Taip pat svarbu pažymėti, kad nuo 2024 m. lapkričio 1 d. statant naujus visuomeninės paskirties pastatus, finansuojamus valstybės ir savivaldybių biudžetų ar tarptautinės finansinės paramos lėšomis, bus privaloma panaudoti bent 50 proc. medienos ir kitų organinių medžiagų iš atsinaujinančių gamtos išteklių pagrindu pagamintų statybos produktų, dėl ko atsirastų didesnis apdirbtos medienos poreikis pačioje Lietuvoje.</p>	už parduotą medieną.
	<p>Nepritariame įstatymo priedui, kuris turėtų įsigalioti 2028 m., kadangi teikiami pasiūlymai nebuvo pristatyti ir išdiskutuoti bei nebuvo įvertintas jų poveikis miškų ūkiui, ekonominiai šalies raidai, aplinkai ir privačiai nuosavybei. Siūlome tobulinti egzistuojančią miško skirstymo į grupes sistemą, taip pat miškų grupių pertvarką atidėti, kol nebus įgyvendinti aukščiau suminėti veiksmai, atsakyti svarbiems klausimams, ir atsižvelgti į pagrįstus miško ūkio subjektus atstovaujančių organizacijų siūlymus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Vienas iš įstatymo projekto rengimo tikslų yra pertvarkyti esamą miškų grupių sistemą, kad ji labiau prisidėtų prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, kintančių visuomenės poreikių miškams tenkinimo bei klimato kaitos iššūkių. Taip pat, siekiama supaprastinti ir pagreitinti miškų priskyrimo miškų grupėms procesą, kuris šiuo metu nepakankamai lankstus ir sudėtingas, apimantis besidubliuojančius ir ilgai trunkančius procesus, todėl miškų grupės nustatymas konkrečiam miškui užtrunka ilgai, o nustatyta grupė peržiūrima rečiau kaip kas dešimt metų.</p>

		<p>Pagal siūlomą reguliavimą nuo 2029 m. sausio 1 d. įsigaliojusių pertvarkyta miškų grupių sistema, labiau prisidedanti prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos iššūkių valdymo ir visuomenės poreikių miškuose tenkinimo. Siūlomas suskirstymas į penkias miškų grupes, kurių trys yra konkretaus prioriteto daugiafunkciai miškai, sudarys prielaidas labiau subalansuotam miškų funkcijų užtikrinimui, taip pat, galimybes tarpusavyje derinti ekologines, socialines ir ekonomines reikmes miškui, atliepti klimato kaitos iššūkius ir kintančius visuomenės poreikius. Atskirai skiriami griežtos apsaugos (rezervatiniai) miškai, sudarytų prielaidas įgyvendinti ES lygmens siekį, o kartu ir NMS vieną iš susitarimų – siekti turėti 10 procentų griežtos apsaugos miškų.</p> <p>Nuo 2029 m. sausio 1 d. miškus miškų grupėms priskirtų Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais, pagal parengtus miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Numatoma, kad pereinamuoju laikotarpiu, atsižvelgiant į nuo 2028 m. sausio 1 d. įsigaliosiančias naujas miškų grupes, Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės patvirtintais miškų grupių normatyvais ir nustatyta miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka, pagal įstatyme nustatytą grafiką parengtų ir patvirtintų miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Visi nauji miškų priskyrimo miškų grupėms planai įsigaliojusių 2029 m. sausio 1 d. Tokiu būdu būtų užtikrintas tinkamas pasiruošimas ir sklandus perėjimas prie naujosios miškų grupių sistemos.</p> <p>Manome, kad nauja miškų grupių sistema, su paprastesniu ir greitesniu miškų priskyrimo miškų grupėms procesu, padės geriau atliepti kintančius ir įvairėjančius visuomenės poreikius miškams, išgrynins ir sustiprins miškų daugiafunkcinį valdymą ir naudojimą, kartu leis įgyvendinti ir NMS proceso metu pasiektų sutarimų nuostatas.</p>
--	--	--

<p>Vakarų Lietuvos Medienos perdirbėjų ir eksportuotojų asociacija, Lietuvos medienos pramonės įmonių asociacija „Lietuvos mediena“</p>	<p>Įstatymo 1 straipsnyje Įstatymo paskirtis per siaurai nurodoma kas reglamentuojama šiuo įstatymu, nors kaip galima spręsti įstatymo tekste reglamentuojama ir plačiau, todėl siūlome papildyti 1 straipsnio pirmos ir antros pastraipos tekstą ir jį išdėstyti sekančiai:</p> <p><i>„1. Šis įstatymas reglamentuoja miško įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą, naudojimą, su miškais susijusią žmogaus ūkinę bei kitą veiklą, jos organizavimą ir jos planavimą.“</i> ir <i>„2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal daugiafunkcinės miškininkystės ir darnaus miškų valdymo principus, užtikrinant racionalų miškų išteklių naudojimą, siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava, suteikti šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą, derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes miškui, sudarant sąlygas formuoti tvarius, klimato pokyčiams atsparesnius šalies miškus, kurie dabar ir ateityje teiktų daug miško ekosisteminių paslaugų nedarant žalos kitoms ekosistemoms.“</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žmogaus veikla apima ir ūkinę veiklą, taip pat manome, kad netikslinga atskirai išskirti veiklos organizavimo.</p> <p>Siūlomi papildomi įstatymo tikslai įeina į aspektą, jog reguliavimas nustatomas „derinant tarpusavyje ekologines, ekonomines ir socialines visuomenės reikmes“. Netikslinga plačiau detalizuoti šių aspektų šiame straipsnyje, nes tai nekeičia toliau visame įstatyme dėstomo reguliavimo turinio, kuris ir atspindi minėtų interesų derinimą.</p>
	<p>1. Agromiškininkystės želdiniai – medžiai ir krūmai, auginami žemės ūkio (<i>ne miško</i>) naudmenose <i>žemės ūkio pasėlių apsaugai arba kaip mediena, biokuras ar dekoratyviniai medeliai.</i> kartu su žemės ūkio produkcija.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Agromiškininkystės želdinių veisimo tikslas, kad medžiai ir krūmai būtų auginami kartu su žemės ūkio produktais, ir tai nebūtų laikoma mišku. Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 2 str. 18 d. apibrėžta, kad <i>žemės ūkio produktai</i> – <i>augalininkystės, gyvulininkystės, paukštininkystės, žvėrininkystės, bitininkystės, žuvininkystės produktai, užaugintos miško uogos, vaistažolės, grybai ir iš jų gauti pirminio perdirbimo produktai, skirti vartoti arba tolesnei maisto produktų ar ne maisto produktų gamybai.</i></p>
	<p>5. Biržė – miško kirtimui atrenžtas išskirtas arba kertamas miško plotas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miškų įstatyme, Administracinių nusižengimų kodekse, Aplinkos apsaugos įstatyme ir kituose įstatymuose bei įgyvendinamuose teisės aktuose vartojama sąvoka „atrenžimas“.</p>

	<p>7. Natūralios gamtinės buveinės miškuose – Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės ir saugomų rūšių natūralios buveinės miškuose.</p>	<p>Neatsižvelgta. Šios sąvokos dalis „saugomų rūšių buveinės“ yra reglamentuota Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, kurios 2 str. 18 d. numato, kad Saugoma rūšis – <i>nykstanti, pažeidžiama, reta arba endeminė gyvūnų, augalų arba grybų rūšis, šio įstatymo nustatyta tvarka įrašyta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir (arba) Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus arba saugoma pagal tarptautinius susitarimus, taip pat visos laukinių paukščių rūšys, natūraliai paplitusios Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje, o to paties straipsnio 15 d. nustato, kad Rūšies buveinė – specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti gamtinė aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu.</i></p>
	<p>11. Laisvasis miško kirtimas – neplynasis miško kirtimas savo reikmėms III ar IV grupės miškuose, po kurio lieka ne mažesnis kaip 0,7–0,5 medyno skalsumas, miško valdos ribinių linijų kirtimas, medžių kirtimas grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Medyno išretinimas iki žemesnio nei 0,7 skalsumo gali reikšmingai įtakoti medyno stabilumą ir atsparumą abiotiniams ir biotiniams veiksniams.</p>
	<p>12. Medynas (miško naudmena) – pagrindinis miško ekosistemos elementas ir miško dalis, ne mažesniame kaip 0,5 ha plote apaugusi medžiais kurių vidutinis amžius – ne mažesnis kaip 7 metai, skalsumas ne mažesnis kaip 0,3 ir kurių aukštis natūralioje augavietėje brandos amžiuje siekia ne mažiau kaip 5 15 metrų, ir kita miško augalija.</p>	<p>Neatsižvelgta. Medyno plotas turi būti susietas su minimaliu miško plotu (0,1 ha), nurodytu sąvokos „miško“ sąvokos apibrėžtyje. Atkreipiame dėmesį, kad, pvz., kalninės pušies medynai gali tesiekti 3-5 (8) m. aukščio.</p>
	<p>15. Miškas – ne mažesnis kaip 0,1 hektaro žemės plotas, miško ūkio paskirties žemės plotas, kuriame yra pagrindinis miško ekosistemos elementas – medynas, arba jame laikinai medyno nėra <i>suskirstytas ne mažesniais kaip 0,1 hektaro ploto sklypais, kurie priskiriami miško naudmenom</i> (kirtavietės, žuvę medynai, krūmynai, miško želdiniai ir (ar) žėliniai). Mišku nelaikomos laukuose, pakelėse, prie vandens telkinių, gyvenamosiose vietovėse, registruotose kultūros paveldo objektuose ir kapinėse esančios medžių grupės, kelio juostose</p>	<p>Neatsižvelgta. Miškas kaip naudmena gali būti įvairiose paskirtyse, todėl negalime išskirti tik miškų ūkio paskirties. Medžių juostos platesnės nei 10 m turi miško elementus, todėl turi būti laikomos mišku.</p>

	įveisti želdiniai, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo patikėjimo teise valdomuose ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose augantys medžiai ir krūmai, siauros – iki 40 30 metrų pločio – medžių juostos, gyvatvorės, pavieniai medžiai ir krūmai, taip pat želdynai, sodai, agromiškininkystės želdiniai, trumpos (iki 20 metų) rotacijos plantaciniai želdiniai.	
	20. Miško ištekliai – nenukirstas miškas medynas , sakai, kelmiai ir dervuoliai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, šakelės, vytelės, grybai, riešutai, uogos, vaisiai, vaistažolės ir vaistinė žaliava, miško paklotė, lapai ir kita miško augalija bei medžiojamoji fauna .	Neatsižvelgta. Miškų įstatymo projekte įtvirtinta sąvoka „nenukirstas miškas“, todėl toks išsireiškimas naudotinas ir šioje sąvokoje. Medžiojamųjų gyvūnų apsauga ir jų racionalus naudojimas reglamentuotas 2002 m. birželio 20 d. Nr. IX-966 Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme. Miško ištekliai suvokiami kaip natūraliai miške esantys augalinės kilmės miško produktai, o platesnė miško ekosistemos teikiama nauda atsispindi per miško ekosistemų atliekamas funkcijas: aprūpinimo, reguliavimo, palaikymo ir kultūrinės.
	21. Miško kelias – miško žemėje įrengtas kompleksinei miškų ūkio ar kitai veiklai miškuose skirtas III ar IV kategorijos vienos eismo juostos vietinės reikšmės vidaus kelias su žvyro danga arba be jos, neišskirtas atskira naudmena .	Neatsižvelgta. Miško kelias yra miško žemės sudėtinė dalis ir atskira naudmena neišskiriamas. Pagal Žemės įstatyme įtvirtintą žemės naudmenų klasifikavimą miško žemė yra laikoma naudmena, o miško kelias yra tos naudmenos sudėtinė dalis.
	23. Miško laukymė – atvira vieta miške, kurioje nėra medyno, bet gali augti krūmai arba pavieniai medžiai. ne didesnė nei 0,1 ha ir iki 30 metrų pločio atvira vieta su pavieniais medžiais ar krūmais kurioje nesuformuojamas medynas.	Neatsižvelgta. Nepateikti argumentai, kodėl ir kuo remiantis ribojamas laukymės plotas ir plotis. Nesuformuojamu medynu gali būti ir mažo skalsumo žuvęs medynas ar jo dalis, kuris turėtų būti atkurtas.
	28. Miško valda – nuosavybės teise valdomas miškų ūkio paskirties žemės sklypas plotas (sklypas ar bendra miškų ūkine veikla susiję žemės sklypai) su jame esančiais ištekliais ir infrastruktūra.	Neatsižvelgta. Miško valdos sąvoka naudojama, kaip miškų ūkio paskirties žemės sklypo sutrumpinimas. Įstatyme ši sąvoka naudojama straipsnyje, kuriame nustatomi privačios miško valdos skaidymo atvejai.

	<p>29. Miško valdos ribinė linija – miško valdos ribas natūroje žyminti linija, kurioje 1–1,5 m atstumu nuo šios valdos ribos į šios valdos pusę iškirsti medžiai ir krūmai.</p>	<p>Neatsižvelgta. Miško kirtimų taisyklėse bus numatyti reikalavimai kirtimams, kuriuos esant poreikiui bus galima atlikti, siekiant natūroje pažymėti miško valdos ribinės linijas.</p>
	<p>X. Biokuras – energijai išgauti skirta malkinė mediena ir miško kirtimo liekanos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Bendra biokuro sąvoka yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 str. 10 d. biokuras – iš biomasės pagaminti degieji dujiniai, skystieji ir kietieji produktai, naudojami energijai gaminti. Netikslinga apibrėžti atskirą sąvoką būtent iš miškų ūkio biomasės pagamintam biokurui.</p>
	<p>Daugiafunkcnis (daugiatikslis) miško naudojimas – kai tame pačiame plote skirtingu laiku ir intensyvumu naudojamos ekonominės (žaliavinės), apsauginės ir socialinės miško funkcijos</p>	<p>Neatsižvelgta. Netikslinga apibrėžti kaip atskirą sąvoką. Daugiatikslis ar daugiafunkcis naudojimas ir reiškia tai, kad miškas naudojamas įvairiems tikslams ir būtent derinant ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas. Daugiafunkciškumo turinys atskleidžiamas reglamentuojant naują miškų grupių sistemą.</p>
	<p>Įstatymo 3 straipsnyje Nacionalinės miškų politikos formavimas, valstybės institucijų ir savivaldybių kompetencija miškų valdymo srityje, manome būtinu patikslinti papildant pirmos pastraipos tekstą nurodant aiškesnes nuostatas. bei antroje pastraipoje neminėti saugomų teritorijų direkcijų ir savivaldybių kaip politikos formuotojų, juos nukeliant į straipsnį kuris nusako kas gali būti valstybinio miško valdytojais ir jų pareigos naikinant šio straipsnio 8 ir 9 pastraipas, taip pat aiškumui papildyti 3, 4, 7 pastraipų tekstą išdėstyti sekančiai: 1. Nacionalinės miškų valdymo ir ūkio politikos kryptis nustato Seimas tvirtindamas Valstybės pažangos strategiją ir priimdamas įstatymus. Ilgesnės kaip 10 metų trukmės nacionalinės miškų valdymo ir ūkio politikos tikslus ir uždavinius nustato Seimas nacionalinėse darbotvarkėse. Nacionalinės miškų valdymo ir ūkio politikos 10 metų strateginius tikslus ir (ar) pažangos uždavinius tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniame pažangos plane. Nacionalinės miškų valdymo ir ūkio politikos priemonės</p>	<p>Neatsižvelgta. Kalbant apie miškų politiką Miškų įstatyme (ne Miškų valdymo ir ūkio įstatyme), miškų politiką suprantama gerokai plačiau nei vien tik miškų valdymas ir miškų ūkis. „Miškų valdymo ir ūkio politika“ – per siaura, neaprepianti visų įstatyme aptariamų aspektų, sąvoka.</p>

	<p>Nacionaliniame pažangos plane ir nacionalinėse darbotvarkėse numatytiems uždaviniams įgyvendinti Vyriausybė suplanuoja nacionalinėse plėtros programose ir nacionaliniame miškų ūkio sektoriaus plėtros plane. Nacionalinės miškų valdymo ir ūkio politikos priemonės ir projektai įgyvendinami rengiant ir įgyvendinant strateginio valdymo sistemos planavimo dokumentus vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme nustatyta tvarka.</p>	
	<p>3. Vyriausybė:</p> <p>1) tvirtina penkerių metų vidutinę metinę pagrindinių miško kirtimų normą ir žaliavinės medienos sortimentinį planą vadovaudamasi žaliavinės medienos panaudojimo kaskadiniu principu valstybiniuose miškuose, siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava suteikiant šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą;</p> <p>3) nustato didmeninės prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarką, kurios tikslas aprūpinti šalies pramonę žaliava suteikiant šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą;</p> <p>2) tvirtina miškų grupių normatyvus ir miškų priskyrimo miškų grupėms tvarką; 4) nustato miško ūkio paskirties žemės ar naudmenos pavertimo kitomis naudmenomis tvarką. 5) tvirtina Nacionalinį miškų ūkio sektoriaus valdymo ir plėtros planą ir kitus miškų ūkio strateginius dokumentus.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Įstatyme neturėtų būti nurodomas konkretus tam tikro reguliavimo tikslas. Vyriausybė tvirtindama penkerių metų vidutinę metinę pagrindinių miško kirtimų normą, didmeninės prekybos miškų urėdijos valdomuose valstybiniuose miškuose pagaminti žaliavine mediena ir miško kirtimo atliekomis tvarką turi bendrai įvertinti visus poveikio aspektus ir pramonei ir kitiems sektoriams bei užtikrinti įstatyme įtvirtintą racionalų miško išteklių naudojimą.</p> <p>Vyriausybė turi nustatyti tik miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarką, nes miško žemė ir yra žemės naudmena. Žemės sklypo pagrindinės naudojimo paskirties keitimą nustato Žemės įstatymas.</p> <p>Visi strateginio valdymo sistemos planavimo dokumentai rengiami ir tvirtinami vadovaujantis SVĮ nustatyta tvarka. V Miškų įstatymo 3 str. 1 dalyje nurodyta, kad nacionalinė miškų politika formuojama ir įgyvendinama vadovaujantis valstybės strategijų, strateginio, programavimo bei veiklos lygmens planavimo dokumentais, kurių taikymas apibrėžtas Strateginio valdymo įstatyme. 4 dalies 1 punkte akcentuojama, kad Aplinkos ministerija rengia Seimo tvirtinamas nacionalines darbotvarkes ir jas teikia svarstyti Vyriausybei. Rengia <u>Vyriausybės tvirtinamą Nacionalinį miškų sektoriaus plėtros planą</u> ir kitus nacionalinių darbotvarkių planus ir kt.</p>

<p>4. Aplinkos ministerija, formuodama valstybės politiką aplinkos ministrui pavestose gamtos išteklių – miškų valdymo srityje, koordinuodama ir kontroliuodama jos įgyvendinimą, atlieka šias funkcijas: 1) rengia nacionalinį miškų sektoriaus plėtros planą ir nacionalines plėtros programas, nacionalines darbotvarkes, kitus miškų ūkio strateginius dokumentus kuriuose suplanuoja miškų politikos priemones, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą;</p> <p>2) koordinuoja nacionalinę miškų inventorizaciją ir miškų stebėseną;</p> <p>3) atlieka Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro valdytojo funkcijas;</p> <p>4) organizuoja su miškais susijusį tarptautinį bendradarbiavimą;</p> <p>5) Vyriausybės pavedimu įgyvendina miškų urėdijos savininko teises ir pareigas; 6) nustato miškų urėdijai privalomąsias miško įveisimo, atkūrimo, apsaugos, ugdymo, tvarkymo darbų ir gamtotvarkos priemonių miškuose normas, šių normų nustatymo ir vykdymo tvarką;</p> <p>7) tvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus;</p> <p>8) atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kaip ir minėta aukščiau, visi strateginio valdymo sistemos planavimo dokumentai rengiami ir tvirtinami vadovaujantis SVĮ nustatyta tvarka. Ministerija gali rengti ir dalyvauti rengiant tik tuos strateginius dokumentus, kurie numatyti SVĮ.</p> <p>Projekto 3 str. 4 d. 7 p. numatyta, kad Aplinkos ministerija atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas. Atitinkamai 8 str. 8 d. numatyta, kad miškus miškų grupėms priskiria aplinkos ministras vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais. Atsižvelgus į tai, kad nuo 2028 m. sausio 1 d. šią funkciją vykdys Valstybinė miškų tarnyba, netikslinga atskirai prie Aplinkos ministerijos nurodyti šią funkciją.</p>
<p>Įstatymo 13 straipsnį Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastras antroje pastraipoje numatyti, kad kaip kadastro valdytoja ji ir paskiria kadastro tvarkytoją pastraipos tekstą išdėstyti sekančiai :</p> <p>2. Miškų kadastro valdytoja yra Aplinkos ministerija, kuri skiria šio kadastro tvarkytoją skiria Vyriausybė.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Vyriausybės funkcija skirti kadastrų tvarkytoją, todėl Miškų valstybės kadastras negali būti išimtis.</p>
<p>Įstatymo 14 straipsnio Miškotvarkos projektas septintą pastraipą papildyti išimtimi smulkiai ir laikinai miško infrastruktūrai ir pastraipos tekstą išdėstyti sekančiai :</p> <p>7. Miškotvarkos projekte projektuojamų miško infrastruktūrai priskirtinų inžinerinių statinių ir įrenginių požymius, išskyrus nesudėtingų rekreacinės miško infrastruktūros objektų (informacinių ženklų, medžio skulptūrų, miško baldų, suoliukų, lieptų) įrengimą nekertant miško, o jų sąrašą nustato aplinkos ministras.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo projekto 14 str. 6 d. pateiktas sąrašas nesudėtingų rekreacinės miško infrastruktūros įrenginių, kurie gali būti įrengiami be miškotvarkos projekto, todėl Aplinkos ministro tvirtiname sąraše šių objektų požymių nebus ir 14 str. 7 d. papildymas netikslingas.</p>

	<p>Įstatymo 18 straipsnio Medynų auginimas ir miško kirtimas ketvirtoje pastraipoje aiškiai nurodyti kirtimų ribojimus šio įstatymo rėmuose nedubliuojant SŽNSĮ patikslinant pastraipos 2 punktą ir tekstą išdėstyti sekančiai :</p> <p>4. Miško kirtimai draudžiami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais atvejais ir šiais atvejais:Miško kirtimai draudžiami tik šiais atvejais:</p> <p>2) IIA ir IIB grupių miškuose – <i>plynieji</i> pagrindiniai miško kirtimai;</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Specialių žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, susijusių su miško kirtimų draudimais, nenumatoma panaikinti, todėl Miškų įstatyme turi likti nuoroda į šį įstatymą.</p>
	<p>Įstatymo 19 straipsnio Leidimas kirsti mišką pirmos pastraipos 2 ir 4 punktus papildyti aiškiomis normomis jų ir tekstą išdėstyti sekančiai :</p> <p>2) III ir IVA grupės miškuose miškas kertamas neplynais miško kirtimais savo reikmėms, po kurių liks ne mažesnis kaip 0,7–0,5 medyno skalsumas (išskyrus miškus, esančius <i>oficialiai įsteigtose ir registruotose</i> saugomose teritorijose, „Natura 2000“ teritorijose ar kultūros paveldo teritorijose), jaunuolynų ugdymo, sausuočių ir vėjavartų kirtimas, miško valdos ribinių linijų kirtimas, medžių kirtimas grioviuose ir 5 metrų žemės juostoje nuo griovio šlaito briaunos, kai prie griovio nėra miško kelio, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimas;</p> <p>4) elektros perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriai, inžinerinius tinklus, komunikacijas ir kelius prižiūrintys asmenys avariniais atvejais kertant pavojų keliančius medžius. Darbus atlikęs asmuo per 5 darbo dienas privalo informuoti valstybinio miško valdytoją ar privataus miško savininką ir apie jų valdose atliktą kirtimą, <i>išskyrus atvejus, kai darbai atliekami likviduojant stichinių nelaimių padarinius;</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Medyno išretinimas iki žemesnio kaip 0,7 skalsumo gali reikšmingai įtakoti medyno stabilumą ir atsparumą abiotiniams ir biotiniams veiksniams.</p>
	<p>Įstatymo 20 straipsnio Prekyba valstybiniuose miškuose pagaminta mediena pirmoje ir antroje pastraipoje tiksliau nurodant normos tikslumą ir esmę jas papildyti tikslo ir siekio apibrėžtimis ir tekstą išdėstyti sekančiai :</p> <p>1. <i>Užtikrinant</i> racionalų miškų išteklių naudojimą Miškų urėdija, vadovaudamasi medienos panaudojimo kaskadiniu principu,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatyme neturėtų būti nurodomas konkretus tam tikro reguliavimo tikslas. Vyriausybė tvirtindama didmeninės prekybos miškų urėdijos valdomuose valstybiniuose miškuose pagaminti žaliavine mediena ir miško kirtimo atliekomis tvarką turi bendrai įvertinti visus poveikio aspektus ir pramonei ir</p>

<p>didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje parduoda žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas, nenukirstą mišką ir biokurą, siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava suteikiant šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą. Kiti valstybinio miško valdytojai žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas ir nenukirstą mišką parduoda mažmeninėje prekyboje.</p> <p>2. Didmeninė prekyba miškų urėdijos valdomuose valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis Vyriausybės nustatyta tvarka, siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava suteikiant šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą. vykdoma per elektroninę medienos pardavimo sistemą organizuojant aukcionus planuojamai paruošti medienai ilgalaikėms (nuo trejų iki dešimties metų trukmės) ir pusmetinėms (šešių mėnesių trukmės) sutartims sudaryti ir trumpalaikėms (iki trijų mėnesių trukmės) sutartims sudaryti jau paruoštai ir neparduotai pagal ilgalaikes ir pusmetines sutartis medienai. Elektroninę medienos pardavimo sistemą administruoja Vyriausybės įgaliota valstybės tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojama įmonė, atitinkanti nepriklausomumo, technologinių, finansinių ir vadybinių pajėgumų elektroninės medienos pardavimo sistemos administravimo kriterijus pagal Vyriausybės nustatytus šių kriterijų atitikties reikalavimus</p>	<p>kitiems sektoriams bei užtikrinti įstatyme įtvirtintą racionalų miško išteklių naudojimą.</p> <p>Detalūs elektroninės medienos pardavimo sistemos aukcionų rengimo aspektai, kaip ir šiuo metu, bus nustatoma Vyriausybės tvarkoje.</p>
<p>Ypatingą dėmesį norime atkreipti į tai, kad papildymas prie įstatymo kuris grindžiamas neva 1999 m. gruodžio 22 d. Europos Tarybos direktyva <u>1999/105/EB</u> dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga ir 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 995/2010, kuriuo nustatomos veiklos vykdytojų, pateikiančių rinkai medieną ir medienos produktus, pareigos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1010, ne tik klaidina, tačiau pateikiami siūlimai keisti jau aptartas normas keičiant jas normomis kurioms reikia papildomos analizės bei jų poveikio vertinimo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šie teisės aktai nesusiję su miškų grupių sistema. Vienas iš Miškų įstatymo projekto rengimo tikslų yra pertvarkyti esamą miškų grupių sistemą, kad ji labiau prisidėtų prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, kintančių visuomenės poreikių miškams tenkinimo bei klimato kaitos iššūkių. Taip pat, siekiama supaprastinti ir pagreitinti miškų priskyrimo miškų grupėms procesą, kuris šiuo metu nepakankamai lankstus ir sudėtingas, apimantis besidubliuojančius ir ilgai trunkančius procesus, todėl miškų grupės nustatymas konkrečiam miškui užtrunka ilgai, o nustatyta grupė peržiūrima rečiau kaip kas</p>

	<p>Todėl šios pataisos turėtų būti net nesvarstomos, o nurodant Aplinkos ministerijai atlikti papildomus tyrimus ir analizes bei įvertinti jų poveikį netik šalies ekonomikai, bet ir neva norimoms išsaugoti miškų gamtinėms bei socialinėms vertybėms.</p>	<p>dešimt metų.</p> <p>Pagal siūlomą reguliavimą nuo 2028 m. sausio 1 d. įsigaliojusių pertvarkyta miškų grupių sistema, labiau prisidedanti prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos iššūkių valdymo ir visuomenės poreikių miškuose tenkinimo. Siūlomas suskirstymas į penkias miškų grupes, kurių trys yra konkretaus prioriteto daugiafunkciai miškai, sudarys prielaidas labiau subalansuotam miškų funkcijų užtikrinimui, taip pat, galimybes tarpusavyje derinti ekologines, socialines ir ekonomines reikmes miškui, atliepti klimato kaitos iššūkius ir kintančius visuomenės poreikius. Atskirai skiriami griežtos apsaugos (rezervatiniai) miškai, sudarytų prielaidas įgyvendinti ES lygmens siekį, o kartu ir NMS vieną iš susitarimų – siekti turėti 10 procentų griežtos apsaugos miškų.</p> <p>Nuo 2028 m. sausio 1 d. miškus miškų grupėms priskirtų Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais, pagal parengtus miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Numatoma, kad pereinamuoju laikotarpiu, atsižvelgiant į nuo 2028 m. sausio 1 d. įsigaliosiančias naujas miškų grupes, Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės patvirtintais miškų grupių normatyvais ir nustatyta miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka, pagal įstatyme nustatytą grafiką parengtų ir patvirtintų miškų priskyrimo miškų grupėms planus. Visi nauji miškų priskyrimo miškų grupėms planai įsigaliojusių 2028 m. sausio 1 d. Tokiu būdu būtų užtikrintas tinkamas pasiruošimas ir sklandus perėjimas prie naujosios miškų grupių sistemos.</p> <p>Manome, kad nauja miškų grupių sistema, su paprastesniu ir greitesniu miškų priskyrimo miškų grupėms procesu, padės geriau atliepti kintančius ir įvairėjančius visuomenės poreikius miškams, išgrynins ir sustiprins miškų daugiafunkcinį valdymą ir naudojimą, kartu leis įgyvendinti ir NMS proceso metu pasiektų sutarimų nuostatas.</p>
--	--	--

VšĮ Žaliosios politikos institutas	<p>II skyriaus (MIŠKŲ VALDYMAS) 3 str. 3 dalies 1-as punktą nustato, kad „vyriausybė tvirtina penkerių metų vidutinę metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose“.</p> <p>Pastaba: Lietuvoje privatūs miškai užima ~ 50 proc. visų miškų ploto. Kyla klausimas, kodėl Vyriausybė analogiškai neregamentuoja pagrindinių miško kirtimų normos privačiose miško valdose. Mūsų žiniomis, iš viešai prieinamų šaltinių, Valstybinė miškų tarnyba (VMT) yra nepajėgi sukontroliuoti iškertamų miško plotų privačiuose miškuose: 1) dažnai keičiami biržių iškirtimo terminai; 2) po VMT reformos trūksta specialistų, kurie galėtų fiziškai kontroliuoti miško kirtimus privačiame miškų sektoriuje.</p> <p>Siūlome: įtvirtinti ir privačių miškų metinės kirtimo normos nustatymą, tuo pačiu nustatant ilgą terminą miško iškirtimui, kad savininkas pats galėtų spręsti, atsižvelgdamas į rinkos situaciją ir pan</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad Vyriausybei tvirtinti privačių miškų metinę kirtimo normą netikslinga. Šiuo metu veikianti sistema, kai privataus miško savininkams pagrindinių miško kirtimų norma nustatoma miškotvarkos projekte, užtikrina tvarų miško išteklių naudojimą, o kirtimų kontrolė bus užtikrinta naudojant nuotolinio žemės stebėjimo įrankius ir priemones, taikant rizikų vertinimo metodikas.</p>
	<p>II skyriaus (MIŠKŲ VALDYMAS) 4 straipsnyje (Miškų urėdija) tarp VMU priskirtų veiklų neužsimenama apie gamtosaugines, su biologinės įvairovės apsauga susijusias veiklas. Tai tiesiogiai prieštarauja 2 str. 10-oje dalyje ir 4 str. 1-oje dalyje įtvirtintoms nuostatomis apie valstybinių miškų urėdijos vykdomą „kompleksinę miškų ūkio veiklą“.</p> <p>Siūlome: 4 str. 1-ą dalį papildyti 8-u punktu, nustatančiu VMU pareigą vykdyti aplinkos apsaugos funkciją visų nuosavybės formų miškuose. Pakeisti 4 str. 2-ą dalį, nustatant, kad „šio straipsnio 1-os dalies 1-8 punktuose nurodytos funkcijos finansuojamos iš Aplinkos ministerijos atitinkamais metais patvirtintų LR Valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>4 str. nustatoma, kad pagrindinė miškų urėdijos funkcija yra kompleksinės miškų ūkio veiklos vykdymas, o ši sąvoka apima ir gamtos vertybių apsaugą ir gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą. Siūloma papildoma valstybinė funkcija „vykdyti aplinkos apsaugos funkciją“ būtų per plati, neaiškus jos turinys, nes pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 1 str. 2 p. aplinkos apsauga – aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdančią ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius. Viso šio įstatymo ir jo atskirų būtent miškui taikomų reikalavimų tikslas ir yra užtikrinti aplinkos apsaugą plačiąja prasme.</p>
	<p>III skyriaus (MIŠKO NAUDOJIMAS) 14 straipsnio (Miškotvarkos projektas) 6 punktą nurodo, kad „Miškotvarkos projektai turi būti rengiami pagrindiniams miško kirtimams vykdyti 10 ha ir didesnėse miško valdose <...>“</p> <p>Pastaba: VMT specialistai dėl šio rašto 5 punkte nurodytu</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad miškotvarkos projektų rengimas tikslingas didesnėms valdoms. Mažose miško valdose pagrindiniai miško kirtimai vykdomi tik vieną kartą per visą projekto laikotarpį, o jiems vykdyti vis tiek būtinas valstybinės institucijos</p>

	<p>priežasčių jau dabar, kai be miškotvarkos projekto privačių miškų savininkai gali vykdyti miško kirtimus valdose iki 5 ha ploto, negali užtikrinti miško kirtimų kontrolės; taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad didžioji privačių miško valdų dalis ir yra miško plotai iki 10 ha.</p> <p>Siūlome: sumažinti iki 5 ha miško valdos plotą, kuriame kirtimai būtų leidžiami be miškotvarkos projekto.</p>	<p>išduodamas leidimas kirsti mišką. Kadangi pagrindiniams kirtimams visais atvejais bus reikalingas leidimas kirsti mišką, todėl tikslinga, atsisakyti perteklinio ir vertės nekuriančio planavimo ir numatyti, kad miškotvarkos projektai turi būti rengiami pagrindiniams miško kirtimams vykdyti žemės sklypuose, kuriuose miško žemė užima 10 ha ar didesnę plotą.</p>
	<p>III skyriaus (MIŠKO NAUDOJIMAS) 19 straipsnio (Leidimas kirsti mišką) 2 punkto nuostatos leidžia be leidimo kirsti mišką „III ir IVA grupės miškuose miškas kertamas neplynaus miško kirtimais savo reikmėms, po kurių liks ne mažesnis kaip 0,7 medyno skalsumas <...>“</p> <p>Pastaba: manome, kad būtina čia minimiems Laisviesiems kirtimams, kai leidžiama pasigaminti medieną asmeniniams miško savininko poreikiams tenkinti (pavyzdžiui, pastatų remontui) išduoti Leidimą kirsti mišką pagal pateiktą kirstinų medžių taškavimo lapą; jeigu VMT specialistai neturi galimybės sukontroliuoti planinių miško kirtimų, tai čia siūlomas Laisvųjų kirtimų įteisinimo būdas sudarys sąlygas savavališkiems miško kirtimams klestėti.</p> <p>Siūlome: nustatyti kirtimo asmeniniams miško savininko poreikiams leidimo išdavimą pagal pateiktą kirstinų medžių taškavimo lapą</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Saugomose teritorijose ir „Natura 2000“ teritorijose laisvieji miško kirtimai galės būti vykdomi tik gavus leidimą kirsti mišką. Ūkiniuose miškuose siūloma to atsisakyti siekiant mažinti administracinę naštą, sudaryti sąlygas intensyviau naudoti privačius ūkinius miškus, siekiant išlaikyti balansą nustačius papildomus ribojimus miško kirtimams kituose miškuose.</p> <p>Manome, kad šių kirtimų kontrolė bus galima tinkamai užtikrinti naudojant nuotolinio žemės stebėjimo įrankius ir priemones, taikant rizikų vertinimo metodikas tikslingai vykdant patikrinimus vietoje ten kur didžiausia žalos aplinkai tikimybė.</p>
VšĮ „Taurus siekis“	<p>Kaip jau minėjau anksčiau manau, kad įstatymo projekte pateiktas miško sąvokos apibrėžimas yra nelogiškas ir prieštarauja teisingumo principui: kad „miškas – ne mažesnis kaip 0,1 hektaro miško žemės plotas, kuriame yra pagrindinis miško ekosistemos elementas – medynas, arba jame laikinai medyno nėra“. Atkreipiu dėmesį, kad Jungtinių Tautų MŽŪO požiūriu miškas tai, kas užima ne mažiau kaip 0,5 ha ir dauguma medžių pasiekę ne mažiau 5 m. aukštį. Dėl mažiausio ploto reikalingo miškui 10 arų kaip miškui tikrai per mažas plotas. Tinkamas įvertinimas, kad miške dauguma medžių būtų pasiekę bent 5 m. aukštį. Taigi logiška neapaugusio bent 5 m. aukštį</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šis reguliavimas taikomas tradiciškai nuo seno, prisitaikant prie esamų vietovės sąlygų ir tai yra tik minimalūs miško žemės kriterijai. Kiekviena valstybė gali nusistatyti individualius miško ir miško žemės kriterijus. Medžių aukštį įtakoja augimo sąlygos, pelkinėse augavietėse, kai kurios medžių rūšys gali ir neviršyti 5 m aukščio.</p>

	<p>pasiekusiais medžiais miško žemės nelaikyti mišku, - juk miško žemė, kurioje laikinai ar ne nėra brandaus medyno negali būti laikoma mišku?</p>	
	<p>Dėl 8 str. 2 p. pateikto miškų skirstymo pagal jų pagrindinę funkcinę paskirtį, - gerai, kad II grupės B pogrupiui (rekreaciniai miškai) priskirti ir kultūrinėms bei dvasinėms vertybėms puoselėti skirti miškai. Tuo pačiu noriu atkreipti dėmesį, kad kultūrinės ir dvasinės paskirties objektai (paveldo objektai, alakai ir kt.) gali būti įsiterpę ir rezervatiniuose bei ekosistemų apsaugos miškuose, todėl svarbu įvertinti galimybes reglamentuoti, kad ir tokiuose miškuose būtų galima lankytis ir įkurti kultūrinės bei dvasinės paskirties teritorijas. Manau, kad Miškų įstatyme tai turėtų būti įvertinta, kad vėliau išvengti prieštaravimų poįstatyminiuose aktuose bei kitame reglamentavime.</p>	<p>Neatsižvelgta. Asmenys miškuose gali lankytis įvairiais tiksliais: rekreaciniais, pažintiniais, kultūriniais, dvasiniais, aplinkosauginiais, mokslo tiriamaisiais tikslais ir t.t. Miškai gali būti naudojami įvairioms reikmėms nepriklausomai nuo miškų grupės. Lankantis miškuose dvasiniais, kultūriniais tikslais būtų taikomi tokie patys reikalavimai, naudojimo ribojimai kaip socialinio prioriteto daugiafunkciams miškams, nustatyti pagal LR Vyriausybės patvirtintus normatyvus, kurie būtų rengiami po Miškų įstatymo priėmimo. Visuose socialinio prioriteto daugiafunkciuose miškuose būtų taikomi apribojimai miško ūkinei veiklai, neleidžiami pagrindiniai kirtimai, taikomos tokios miško tvarkymo priemonės, kurios leistų formuoti mišką, geriausiai atitinkantį šių miškų funkcinę paskirtį (t. y. dvasinę).</p>
	<p>Apskritai siūlau 8 str. papildyti II grupę C pogrupiu - kultūrinės ir dvasinės paskirties miškai. Todėl 8 str. 3 p. turėtų būti papildytas 3) skyriumi nurodant kad „C – kultūrinės ir dvasinės paskirties miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – formuoti ir išsaugoti kultūrinę ir dvasinę miško aplinką“. Tai svarbu padaryti, kad būtų atskirta rekreacija nuo kultūrinių bei dvasinių poreikių tenkinimas miške, - rekreacinės paskirties miškuose gali būti triukšmaujama, tačiau tenkinant dvasinius poreikius miškuose turi būti jaučiama pagarba miškui bei išlaikoma rimtis.</p>	<p>Neatsižvelgta. Dabartinės miškų grupės iš esmės nėra keičiamos, pokyčiai miškų grupių išdėstyme numatyti nuo 2028 m. Naujoje miškų grupių sistemoje numatoma, kad kultūrinėms ir dvasinėms vertybėms puoselėti skirti miškai priskiriami 3 grupei – socialinio prioriteto daugiafunkciams miškams.</p>
	<p>Dėl 9 str. - dėl miško išteklių naudojimo. Rio de Žaneiro (Brazilija) konferencijoje 1992 m. pateikti „Miškininkystės principai“ skelbė, kad miško ištekliai ir miško žemė turėtų būti darniai tvarkomi, siekiant patenkinti dabartinės ir būsimų kartų socialines, ekonomines, ekologines, kultūrinės ir dvasinės reikmes. Tačiau šiame įstatymo projekte aptariama tik mediena kaip miško ištekliai, nors yra ir daug kitų miško išteklių tenkinančių ekonomines, socialines, ekologines, kultūrinės ir dvasinės reikmes. Kitaip sakant Miškų įstatyme būtina</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Miškų įstatymo projekte miško ištekliai suprantami kaip natūraliai miške esantys augalinės kilmės miško produktai. Kitos miško teikiamos naudos atsispindi per miško ekosistemų atliekamas funkcijas: aprūpinimo, reguliavimo, palaikymo ir kultūrinės (8 str. 1 dalis).</p>

	<p>išplėsti miško išteklių sąvoką, jos apibrėžimą pateikiant ir šio įstatymo 2 str.</p>	
	<p>Dėl 10 str. papildymo, - turėtų būti punktas, kuriame įvardinti lankymosi reikalavimai dvasinės paskirties miškuose ar jo dalyje, kuri paskirta dvasinėms reikmėms. Noriu atkreipti dėmesį, kad kultūrinės paskirties objektų miškuose lankymo tvarka turėtų skirtis nuo dvasinės paskirties objektų lankymo tvarkos. Pavyzdžiui, lankymasis dvasinės paskirties privačiame miške būtų tik su tokio miško savininko sutikimu. Lankymosi tvarka dvasinės paskirties miškuose galėtų būti reglamentuota Saugomų teritorijų įstatyme.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miškų įstatymo 10 str. nustatyta, kad asmenys miškuose gali lankytis įvairiais tiksliais: rekreaciniais, pažintiniais, kultūriniais, dvasiniais, aplinkosauginiais, mokslo tiriamaisiais tikslais ir t.t. Miškai gali būti naudojami įvairioms reikmėms nepriklausomai nuo miškų grupės. Lankantis miškuose dvasiniais, kultūriniais tikslais būtų taikomi tokie patys reikalavimai, naudojimo ribojimai kaip socialinio prioriteto daugiafunkciams miškams, nustatyti pagal Vyriausybės patvirtintus normatyvus, kurie būtų rengiami po Miškų įstatymo priėmimo. Visuose socialinio prioriteto daugiafunkciuose miškuose būtų taikomi apribojimai miško ūkinei veiklai, neleidžiami pagrindiniai kirtimai, taikomos tokios miško tvarkymo priemonės, kurios leistų formuoti mišką, geriausiai atitinkantį šių miškų funkcinę paskirtį (t.y. dvasinę).</p>
VšĮ „Sengirės fondas“	<p>Atsižvelgiant į Sengirės fondo misiją, tikslus ir veiklos pobūdį, fondui yra svarbu, kad priimamuose teisės aktuose būtų atsižvelgta, numatyta ir tiksliai reglamentuota būtinybė išsaugoti išlikusių brandžių Lietuvos miškų fragmentus, turinčius potencialą ateityje tapti tikromis sengirėmis bei užtikrinti biologinės įvairovės išsaugojimą.</p> <p>Manome, kad pateiktame Įstatymo projekte nepakankamai išlaikyta pusiausvyra tarp ekonominių, socialinių, klimato kaitos ir biologinės įvairovės interesų, prioritetas teikiamas nepertraukiamam medienos naudojimui, neatsižvelgta ir Nacionalinio miškų susitarimo rezultatus. Siūlytume įstatymą pakoreguoti iš esmės, užtikrinant visuomenės ir gamtos saugos poreikius, tame tarpe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pačiame Miškų įstatyme (Įstatymo projekte) būtina spręsti 	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Sveikų medžių išsaugojimo vykdant plynuosius sanitarinius miško kirtimus II miškų grupės miškuose ir technologinių reikalavimų miško kirtimams reglamentavimas, tai aplinkos ministro tvirtinamų Miško kirtimų taisyklių objektas. Aplinkos ministerija yra parengusi Miško kirtimų taisyklių pakeitimo projektą, kuriame siūloma nustatyti, kad plynieji sanitariniai miško kirtimai II miškų grupės miškuose būtų vykdomi tik žuvusiuose medynuose, ir kad kertant IIB ir saugomų teritorijų III miškų grupės mišką plynaisiais sanitariniais miško kirtimais turi būti paliekami visi nepažeisti medžiai (išskyrus pavojų keliančius medžius), IIA miškų grupėje papildomai turėtų būti paliekami visi mažai pažeisti medžiai (išskyrus pavojų keliančius medžius); nustatyti pareigą įvykdžius pagrindinius, plynuosius sanitarinius ir ugdomuosius miško kirtimus saugomose teritorijose užlyginti miško keliuose padarytas</p>

	<p>visuomenės didelį susirūpinimą sukėlusią sanitarinių kirtimų II grupės miškuose problemą - būtina nustatyti ribojimus plyniesiems miško kirtimams, užtikrinant sveikų medžių išsaugojimą;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● spręsti ūkininkavimo saugomose teritorijose problemą - būtina nustatyti skirtingą nuo ūkinių miškų, į aplinkosaugą ir kraštovaizdžio, bei biologinės įvairovės išsaugojimą orientuotą režimą; tvarkymasis tokio statuso miškuose neturėtų būti orientuotas į nuolatinį medienos ir kitų miško išteklių tiekimą; ● nesudaryti sąlygų didinti ūkininkavimo (kirtimų) intensyvumą, tuo užtikrinant, tame tarpe, 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje nustatytą tikslą plėsti griežtai saugomų teritorijų tinklą. <p>Pritariame Aplinkosaugos koalicijos pozicijai, kad pateiktu derinti Įstatymo projektu medienos gavyba intensyvinama, nesprendžiama ekosistemų degradacijos problema, toliau tęsiama intensyvi į medienos gavybą orientuota miškininkystė saugomose teritorijose, bendruomenės ir toliau nėra įgalintos dalyvauti sprendimuose dėl šalia esančių miškų naudojimo, atsiranda papildomų ribojimų lankymuisi miške, nesudaromos prielaidos vystytis nemedieninei ekonomikai.</p>	<p>gilesnes kaip 20 cm provėžas. Aplinkos ministerija taip pat numato 2024 m. peržiūrėti miško kirtimų vykdymo saugomose teritorijose reglamentavimą, nustatyti technologinius reikalavimus biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimams. Pereinamuoju laikotarpiu iki 2028 m. sudaroma galimybė didinti IIA miškų grupės miškų plotus, kadangi siūloma papildyti įstatymo projektą numatant galimybę II A grupės miškams papildomai priskirti ir „Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalis, svarbias jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti, kitus didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškus“. Taip sudaromos prielaidos didėti ekosistemų apsaugos miškų plotams.</p> <p>Pagal siūlomą reguliavimą nuo 2028 m. sausio 1 d. įsigaliojūt pertvarkyta miškų grupių sistema, labiau prisidedanti prie geresnės biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos iššūkių valdymo ir visuomenės poreikių miškuose tenkinimo. Siūlomas suskirstymas į penkias miškų grupes, kurių trys yra konkretaus prioriteto daugiafunkciai miškai, sudarys prielaidas labiau subalansuotam miškų funkcijų užtikrinimui, taip pat, galimybes tarpusavyje derinti ekologines, socialines ir ekonomines reikmes miškui, atliepti klimato kaitos iššūkius ir kintančius visuomenės poreikius. Atskirai skiriami griežtos apsaugos (rezervatiniai) miškai, sudarytų prielaidas įgyvendinti ES lygmens siekį, o kartu ir NMS vieną iš susitarimų – siekti turėti 10 procentų griežtos apsaugos miškų.</p> <p>Siekiant geresnės gamtinių vertybių apsaugos, ypač saugomose teritorijose, taip pat tinkamesnio ekologinio ar socialinio prioriteto miškų tvarkymo, įstatymo projektu siūloma drausti ir riboti miško kirtimus jautriausiuose gamtiniu ir socialiniu požiūriu miškuose: uždrausti pagrindinius miško kirtimus dabartinių IIA ir IIB grupių (ateityje – ekologinio ir socialinio prioriteto daugiafunkciuose) miškuose, o kituose saugomų teritorijų miškuose - apriboti plynųjų ar atvejinių pagrindinių</p>
--	---	---

		miško kirtimų plotą iki 3 ha, jei tokie kirtimai išvis leidžiami.
Lietuvos bitininkų profesionalų asociacija „Austėja“ ir Nacionalinė bičių selekcininkų asociacija	<p>Dvi bitininkų asociacijos – Lietuvos bitininkų profesionalų asociacija „Austėja“ ir Nacionalinė bičių selekcininkų asociacija susipažinome su LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO projektu, taip pat su saugomų teritorijų įstatymo projektu. Deja, niekur nieko neradome, kas liečia bitininkystę.</p> <p>Norim išsiaiškinti, ar tai įsivėlusi klaida ar galimai akivaizdus naikinimas ir šios ūkio šakos.</p> <p>Ankstesniame galiojusiame įstatyme :</p> <p>10 straipsnis. Miško valdytojų, savininkų ir naudotojų teisė naudotis mišku bei jo ištekliais</p> <p>2. Miško valdytojai ir naudotojai Vyriausybės arba jos įgaliotos Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka turi teisę naudoti mišką bei jo išteklius (medienos ir kitų miško išteklių ruošai, moksliniams tyrimams, mokymui, bitininkystei, naminių gyvulių ganymai, gamtinių kompleksų apsaugai ir kitiems įstatymams neprieštaraujantiems tikslams). Šioje tvarkoje numatytais atvejais teisė vykdyti medienos ir kitų miško išteklių ruošą įgyjama gavus nustatytos formos leidimus. Ši teisė pasibaigia, kai gavęs leidimą asmuo miršta, reorganizavus ar likvidavus juridinį asmenį pasibaigia leidimo galiojimo laikas ar nustatyta tvarka leidimas pripažįstamas negaliojančiu.</p> <p>Pagal kurį vadovavomės ir jo laikėmės, pamatome, kad ruošiamame naujame projekte 2023 metų - bitininkystės miškuose neliko.</p> <p>LAUKINĖS AUGALIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO TVARKOJE – bitininkystė taip pat jau nebeminima - ištrinta.</p> <p>Yra pripažinta, kad bitės yra ekosistemos dalis.</p> <p>ES direktyvose yra įvardintas didelis dėmesys bitininkystei.</p> <p>Todėl manome, kad bitininkystė turi svarbią reikšmę ir miškuose.</p> <p>Nesaugant, neskiriant atatinamo dėmesio galimos itin skaudžios pasekmės tiek miško augalijai, tiek žmonijai. Ir neigiamas poveikis</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Naujos redakcijos Miškų įstatymo projektas patikslintas dėl nuostatų, susijusių su bitininkavimo galimybėmis miškuose, aiškiai įvardinant galimybę asmenims miškuose laikyti bites aviliuose, kilnojamuosiose bitidėse, drevėse.</p>

	<p>klimato kaitai.</p> <p>Bitės be žmogaus priežiūros neišgyvena. Tik sąmoningumo ir geranoriškumo dėka, išsaugosim ir pagelbėsime gamtai.</p> <p>Todėl kreipiamės ir prašome, kad įstatymo projektas būtų papildytas.</p> <p>Jame įtraukiant bitininkystę, kaip itin svarbią pagalbą augmenijai.</p> <p>Bitininkystė turi būti įteisinta visuose miškuose, kokie jie bebūtų, taip pat ir saugomose teritorijose.</p> <p>Dalyvaujame ir teikiame savo bitininkų profesionalų žinias, argumentus ir pasiūlymus daugelyje projektų susijusių su gamtos apsauga.</p> <p>Manome, kad ir jūsų projekte galėtume prisidėti siekiant teigiamų rezultatų, išsaugant tvarią ir saugią gamtą.</p>	
<p>Asociacija „Lietuvos tamsioji bitė“ ir asociacija „Lietuvos drevininkai“</p>	<p>Galiojančiame miškų įstatyme bitininkystę reglamentuoja 8 straipsnis. Asmenų lankymasis miške:</p> <p>1. Fiziniai asmenys turi teisę laisvai lankytis miškuose, išskyrus rezervatų ir specialios paskirties objektų (pasienio zona, kariniai objektai ir kt.) miškus ir miškus, kuriuose tai apriboja kiti įstatymai.</p> <p>Asmenys gali rinkti vaisius, vaistažoles ir vaistinę žaliavą, išskyrus augalų rūšis, kurių sąrašą tvirtina Aplinkos ministerija, riešutauti, uogauti ir grybauti, valstybiniuose miškuose laikyti bites aviliuose ir bitidėse, laikydamiesi šio įstatymo, Aplinkos apsaugos įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimų.</p> <p>Tuo tarpu Lietuvos Respublikos miškų įstatymo pakeitimo projekto 10 straipsnyje „Asmenų lankymasis miške“ bitininkystė miškuose neminima. Prašytume ištaisyti šį neatitikimą, taip pat numatant galimybę valstybiniuose ir privačiuose miškuose laikyti bites aviliuose ir drevėse, plėtojant drevinės bitininkystės veiklą, iškeliant kelminius avilius, padidinant natūralias arba iškalant stovinčiuose medžiuose naujas dreves bitėms, suderinus su miškų valdytojais.</p> <p>Atkuriant pilnavertę Europos tamsiųjų bičių porūšio <i>Apis mellifera mellifera</i> Lietuvos populiaciją, ženkliai jos dalis galėtų gyventi natūraliose savo buveinėse – medžių drevėse. Šios vietinės bitės vystėsi išskirtinai drevėse, kai tuo tarpu įvežtinės – dažniau uolų plyšiuose.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Naujos redakcijos Miškų įstatymo projektas patikslintas dėl nuostatų, susijusių su bitininkavimo galimybėmis miškuose, aiškiai įvardinant galimybę asmenims miškuose laikyti bites aviliuose, kilnojamuosiose bitidėse, drevėse.</p>

	<p>Tuo pačiu prašome atkreipti dėmesį ir apibrėžiant sąvokas siūlomoje Miškų įstatymo redakcijoje, bei apribojant kirtimą kultūriškai svarbių saugotinių medžių bet kurios kategorijos miškuose – taip atliepianį jį visuomenės poreikį išsaugoti sengires arba bent jau seniausius medžius tradicinei bei kultūrinei naudai:</p>	
	<p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p>56. Drevė – tuštytė medžio kamiene ar storesnėse šakose. Dažniausiai būna senuose medžiuose, kuriuose suyra ir ištrupa pažeisti vidaus audiniai (dažniausiai šerdis), drevė gali būti aptvarkoma ir išplatinama, tokiu būdu padedant ekologiškai svarbioms arba saugomoms vabzdžių ar gyvūnų rūšims įsitvirtinti.</p> <p>57. Drevinė bitininkystė – tradicinis bičių šeimų auginimas ir priežiūra miškuose natūraliose arba dirbtinai sukurtose drevėse ir dalinis iš jų paėmimas korių su medumi, veisimas natūraliais spiečiais.</p> <p>58. Kultūriškai svarbus saugotinas medis – natūralus gamtos elementas, bet kurios rūšies senesnis nei 120 metų amžiaus arba didesnis nei 80 cm skersmens (1,3 m aukštyje) medis, kurį šis įstatymas nustato kaip ypatingą ir jį apsaugo dėl jo unikalumo, istorinės arba kultūrinės reikšmės. Toks medis turi svarbų vaidmenį vietos kultūros paveldo išsaugojime ir yra susijęs su tinkamumu drevine bitininkystei, tradicijomis, mitologija, arba kitomis vietos bendruomenės kultūrinėmis praktikomis. Jo išsaugojimas yra svarbus ne tik dėl biologinės įvairovės, bet ir siekiant palaikyti vietos tapatumą bei perduoti istorinius ir kultūrinius vertybinius pamatus ateities kartoms. Šio medžio saugojimo priemonės apima ribojimus dėl naudojimo ir draudimą tokius medžius kirsti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Bendrajai prasme bitininkystė yra žemės ūkio šaka ir nėra miškų teisinės bazės reglamentavimo apimtyje, todėl Miškų įstatyme nustatomi reikalavimai tik ta apimtimi, kiek bičių laikymas susijęs su jų laikymu miškuose.</p>
	<p>18 straipsnis. Medynų auginimas ir miško kirtimas</p> <p>4. Miško kirtimai draudžiami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais atvejais ir šiais atvejais:</p> <p>7) Visuose miškuose – draudžiama atlikti kultūriškai svarbių saugotinių medžių kirtimus ir kaip nors apriboti jų naudojimą drevinės bitininkystės poreikiams ir kitoms tradicinėms kultūrinėms praktikoms juose, negavus aplinkos ministro nustatyta tvarka išduoto</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Kultūriškai svarbių saugotinių medžių palikimas miško kirtimo atveju iš dalies reglamentuojamas poįstatyminiuose teisės aktuose - Miško kirtimo taisyklėse nustatyta, kad vykdant kirtimus biologinei įvairovei svarbūs medžiai turi būti palikti biologinei įvairovei saugoti (paliekami medžiai su uokšais, drevėmis ir kitomis mikrobuveinėmis)</p>

	leidimo.	
	10 straipsnis. Asmenų lankymasis miške 3. Asmenys, lankydamiesi miškuose rekreaciniais, pažintiniais, kultūriniais, dvasiniais, aplinkosauginiais, mokslo tiriamaisiais tikslais, rinkdami vaisius, vaistažoles, vaistinę žaliavą, dekoratyvines miško medžiagas, miško augaliją, grybaudami, išskyrus saugomas augalų ir grybų rūšis, riešutaudami, bitininkaudami ir tvarkydami bičių šeimų buveines aviliuose, bitidėse ir drevėse, plėtojant drevinės bitininkystės veiklą, iškeliant kelminius avilius, padidinant natūralias arba iškalant stovinčiuose medžiuose naujas dreves bitėms, leisdami sulą turi vadovautis šiame įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatyme, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme nustatytais reikalavimais.	Atsižvelgta iš dalies. Naujos redakcijos Miškų įstatymo projektas patikslintas dėl nuostatų, susijusių su bitininkavimo galimybėmis miškuose, aiškiai įvardinant galimybę asmenims miškuose laikyti bites aviliuose, kilnojamosiose bitidėse, drevėse.
Fizinis asmuo Nr. 1	4 str. Papildyti, kad <i>Miškų urėdija privalo nuolatos didinti miškų stabilumą ir produktyvumą bei gerinti medynų struktūrą ir bioįvairovę.</i>	Neatsižvelgta. Tai bendro pobūdžio tikslai, kurie negali būti laikomi kaip atskira miškų urėdijos funkcija. Kituose įstatymo straipsniuose įtvirtinama, kad turi būti siekiama formuoti ir atkurti aplinkos sąlygoms atsparesnius miškus, atitinkančius jų pagrindinę funkcinę paskirtį ir augavietės sąlygas, kad turi būti užtikrinama bioįvairovės apsauga.
Fizinis asmuo Nr. 2	2 straipsnis 15. Miško infrastruktūra – miško valdose įrengta infrastruktūra, miško keliai, miško žemės sausinimo sistemų įrenginiai, miško priešgaisrinės saugos sistemos inžineriniai statiniai ir įrenginiai, taip pat kiti inžineriniai ir rekreaciniai statiniai ir įrenginiai, skirti miško aplinkosauginėms, poilsiautojų socialinėms, kultūrinėms ir dvasinėms funkcijoms įgyvendinti bei priemonės laukiniams gyvūnams nelaisvėje laikyti.	Neatsižvelgta. Siūlomi papildymai netikslingi, nes jie yra apimami įstatymo projekte esančioje formuluotėje. Nepagrįstas siūlymas siaurinti reguliavimą, kad tai tik poilsiautojų tikslams gali būti skirti statiniai ir įrenginiai, nes miškas gali būti naudojamas asmenų nebūtinai tik poilsavimui.

	<p>16. Miško ištekliai – nenukirstas miškas, sakai, kelmai ir dervuoliai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, šakelės, vytelės, grybai, riešutai, uogos, vaisiai, vaistažolės ir vaistinė žaliava, miško paklotė, lapai ir kita miško augalija ir miško aplinkos teikiamos rekreacinės galimybės.</p>	<p>Neatsižvelgta. Miškų įstatymo projekto apimtyje miško ištekliai suprantami ir apibrėžiami kaip natūraliai miške esantys augalinės kilmės miško produktai, o daug platesnis suvokimas apie miško teikiamą naudą atsispinti per miško ekosistemų atliekamas funkcijas: aprūpinimo, reguliavimo, palaikymo ir kultūrinės (8 str. 1 dalis).</p>
	<p>Papildyti: Rekreacija – veikla susijusi su žmogaus fizinių, sveikatinimo ir dvasinių jėgų atstatymu, panaudojant rekreacinius išteklius, priemonės ir atitinkamą infrastruktūrą.</p>	<p>Neatsižvelgta. 2023 m. gruodžio 14 d. priimtame Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme Nr. XIV-2350, kuris įsigalios 2024 m. liepos 1 d., įtvirtinta rekreacijos sąvoka („Rekreacija – žmogaus fizinių ir dvasinių jėgų atgavimo procesas, žmogaus laisvalaikio veikla, kurios tikslas – keliauti, poilsiauti ir (ar) sveikatinintis.“), todėl papildomai ją apibrėžti Miškų įstatymo projekte netikslinga.</p>
	<p>3 straipsnis 2 dalis. Ar gali „valstybinį (būtent)reguliavimą“ vykdyti ne Vyriausybė ir Aplinkos ministerija?</p>	<p>Neatsižvelgta. Ne tik Vyriausybė ir Aplinkos ministerija turi įgaliojimų miškų valdymo plačiąja prasme srityje. Įstatyme turi būti nurodomos visų tokių valstybės institucijų pagrindinės funkcijos.</p>
	<p>5 straipsnis 6.Privačių miškų savininkai įstatymų nustatyta tvarka organizuoja ir vykdo kompleksinę miškų ūkinę veiklą. Būtina papildyti pateikiama 6 dalimi, išskiriant pagrindinę privačių miškų veiklos funkciją, o ne kad savininkai gali jungtis į asociacijas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Privačių miškų savininkų atžvilgiu taikytinas principas, kad jie gali vykdyti savo nuosavybės teise valdomame žemės sklype tokią veiklą, kuri nėra uždrausta ar kitaip apribota įstatymais, todėl netikslinga įvardinti, kad jie vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą, nes ši sąvoka yra labai plati ir savininkas nebūtinai vykdys visas kompleksinės miškų ūkio veiklos apibrėžtyje esančias veiklas savo miško valdoje.</p>

	<p>8 straipsnis</p> <p>2. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai privalo laikytis nustatytos pagrindinių miško kirtimų normos, racionaliai naudoti mišką tokiais būdais, kurie padėtų mažinti neigiamą poveikį aplinkai, palaikyti dirvožemio našumą, saugoti biologinę įvairovę, užtikrinti miško žemės sausinimo sistemų ir miško kelių priežiūrą ir remontą. <i>(Kaip savininkai gali užtikrinti kelių priežiūrą ir remontą jeigu tais keliais naudojasi visi, arba tuos kelius sugadina miškovežiai)</i></p> <p>7. Privataus miško savininkams dešimtmečio – <i>(Kuo remiantis nustatyta dešimtmečio norma ir ar tokia norma gali būti pagrįstai taikoma mažuose – pvz., 3-5 ha miškuose)</i> pagrindinių miško kirtimų norma nustatoma miškotvarkos projekte.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Miškų įstatymo projekto 18 str. nustatyta pareiga miško savininkams, valstybinio miško valdytojams ir kitiems asmenims, vykdančioms miško kirtimus, kitą miškų ūkio veiklą ir (ar) gabenantiems pagamintą žaliavinę medieną bei kitus krovinius, saugoti miško kelius, sutvarkyti naudojant mišką sudarkytus kelius, miško plotus taip, kad jie tikėtų naudoti pagal paskirtį.</p> <p>Miško savininkai apie miško kelių sugadinimą taip pat turi teisę informuoti kontroliuojančias institucijas ir pranešti apie pažeidimus.</p> <p>Įstatymo projekte nustatoma, kad miškotvarkos projektai turi būti rengiami pagrindiniams miško kirtimams vykdyti žemės sklypuose, kuriuose miško žemė užima <u>10 ha ar didesni plotą</u>. Privataus miško savininkams kirtimo norma apskaičiuojama pagal aplinkos ministras tvirtinamą pagrindinių kirtimų normos skaičiavimo metodiką.</p>
	<p>10 straipsnis</p> <p>7. Miškus miškų grupėms priskiria Aplinkos ministerija, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais ir suderinus su privačių miškų savininkais.</p> <p>Nors iš elementarios pagarbos savininkams, Valstybės institucijos turėtų atsižvelgti į savininkų teises ir interesus ir informuoti apie priimamus sprendimus</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Visi Vyriausybės rengiami teisės aktų projektai (išskyrus, kuriuose yra valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos) skelbiami viešai ir visi asmenys turi teisę teikti turimus siūlymus. Apie konkrečiam miško savininkui aktualius jam priklausančių miškų grupių galimus pasikeitimus, jis bus informuojamas individualiai, Valstybinei miškų tarnybai rengiant miškų priskyrimo miškų grupėms planus.</p>
	<p>13 straipsnis</p> <p>3. Miškotvarkos projektai galioja dešimt metų ir gali būti keičiami, tikslinami savininko ar valdytojo prašymu <i>(Per 10 metų gali įvykti įvairių pasikeitimų ar net stichinių atvejų, todėl būtina nustatyti ir projekto koregavimo galimybes)</i>. Miškotvarkos projektų galiojimo trukmė miško savininko ar valstybinio miško valdytojo prašymu pratęsiamą iki penkerių metų, jeigu yra suprojektuotų, bet neįvykdytų priemonių.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projekte nenustatoma konkrečių miškotvarkos projektų tikslinimo atvejų, todėl miškotvarkos projektai galės būti keičiami miško savininko ar valdytojo pageidavimu.</p>

14 straipsnis

Papildyti:

1. Miškotvarkos projektus gali rengti fiziniai ar juridiniai asmenys .
(Jeigu tik fiziniai asmenys tai prieštarautų ES direktyvai 2006/123 dėl paslaugų vidaus rinkoje)

Taip pat akivaizdu, kai įstatymu nustatomi kvalifikaciniai reikalavimai ir Miškotvarkos projekto rengėjo atsestato reikalavimas reiškia, kad tokia profesija priskiriama, „reglamentuojamų profesijų“ grupei ir turi būti taikoma ir derinama su ES 2005/36/EB direktyva dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo bei galioja tokių profesijų reglamentavimo reikalavimai ir reglamentuojamų profesijų sąrašas .

Todėl abejotina dėl tokio reglamentavimo nustatymo ir kyla klausimas ar toks reglamentavimas suderinamas su minėta direktyva. Direktyva nurodo, kad : „reglamentuojama profesija“ — tai profesinės veiklos rūšis arba profesinės veiklos rūšių grupė, kuria verčiantis (arba verčiantis vienu iš jos būdų) pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas tiesiogiai arba netiesiogiai reikalaujama specifinės profesinės kvalifikacijos turėjimo; Pagal ES 2005/36/EB direktyvą dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo tokio atestuoto miškotvarkos projekto rengėjo (profesinės kvalifikacijos) nėra išskirta ir reglamentuojama. Be to miškotvarkos projekto turinys ir forma turi atitikti, pirmiausiai, juridinius aspektus – teisės aktus, o ne asmens profesinius gebėjimus. Be to kuo tokia profesija yra išskirtinė, kad įgyta kvalifikacija turi būti pervertinama kas penki metai ir ar tai nėra asmens privatus reikalas tobulinti savo kvalifikaciją be valstybinio reikalavimo. Parengtą miškotvarkos projektą tvirtina valstybės institucija ir tik tai ar projektas parengtas kvalifikuotai ir atitinka teisės aktų reikalavimus ir yra institucijos funkcija ir pareiga, o ne rengėjo gebėjimai.

Kadangi 14 straipsnio nuostatos, bei 3 dalis, akivaizdžiai rodo, kad atestas yra pirmiausiai kvalifikacijos dokumentas, todėl seka logiškas klausimas, kaip atestą, patvirtinantį įgytą profesinę kvalifikaciją galima panaikinti, nes tokie dokumentai įprastai nenaikinami (pvz., žmogui mirus), o gali būti, dėl tam tikrų veikimo pasekmių - pažeidimų, asmeniui draudžiama užsiimti atitinkama veikla. Tikėtina,

Neatsižvelgta.

Netikslinga pildyti projektą siūloma nuostata, kadangi įstatymo projekte nenustatomi jokie kvalifikaciniai reikalavimai miškotvarkos projektų rengėjams, todėl miškotvarkos projektus gali rengti tiek fiziniai ar juridiniai asmenys. 14 straipsnyje nustatomi esminiai reikalavimai miškotvarkos projektams: kas gali būti miškotvarkos projekto rengimo iniciatoriais, galiojimo laikas ir pan.

	<p>kad 14 str. 2 dalis yra pakankamas reglamentavimas tokiai projektavimo veiklai, arba jeigu manoma, kad baigusieji miškotvarkos studijas neturi pakankamų gebėjimų projektavimui – tuomet tinkama nustatyti atitinkamus kursus, nurodant jų turinį.</p> <p>Taip pat, kyla klausimas kai „atestas“ yra kvalifikacijos pripažinimas ir kartu leidimas veiklai – projektavimui kaip rai, - ir tuomet, ar tai suderinama su ES direktyvai 2006/123 dėl paslaugų vidaus rinkoje, nes leidimai veiklai (paslaugos teikimui) turi būti pagrįsti svarbiais visuomenės interesais.</p> <p>Todėl būtų tikslinga 14 straipsnio nauja redakcija bei atsisakymas 7, 7, 8, 9 dalių.</p>	
	<p>10 straipsnis</p> <p>7. Miškus miškų grupėms priskiria Aplinkos ministerija, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais ir suderinus su privačių miškų savininkais.</p> <p>Nors iš elementarios pagarbos savininkams, Valstybės institucijos turėtų atsižvelgti į savininkų teises ir interesus ir informuoti apie priimamus sprendimus</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Visi Vyriausybės rengiami teisės aktų projektai (išskyrus, kuriuose yra valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos) skelbiami viešai ir visi asmenys turi teisę teikti turimus siūlymus. Apie konkrečiam miško savininkui aktualius jam priklausančių miškų grupių galimus pasikeitimus, jis bus informuojamas individualiai, Valstybinei miškų tarnybai rengiant miškų priskyrimo miškų grupėms planus.</p>
	<p>23 straipsnis.</p> <p>8 dalis, kaip galimai prieštaraujanti LR Konstitucijos ir CK nuostatomis privačios nuosavybės valdymo ir naudojimo aspektu, yra keistina iš esmės.</p> <p>Remiantis CK nuostatos: kad „Daiktinė teisė – tai absoliuti teisė, pasireiškianti teisės turėtojo galimybe įgyvendinti valdymo, naudojimo ir disponavimo teises“, ir „Daiktinės teisės suvaržymais laikomi su daiktu susieti įsipareigojimai“, taip pat, kad LR Konstitucija nustato, kad, „Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva“, o Valstybės taikomas reguliavimas turi būti teisingas, proporcingas, atitinkantis lūkesčius, darytina išvada, kad MĮ rengėjai turi nepagrįstą tikslą, neleisti, kad miško žemė nebūtų keičiama kita, nustatant nepagrįstus, nelogiškus nuosavybės teisių suvaržymus, net ir jei miško kirtimas nebūtų vykdomas. Todėl vadovaujantis CK nuostata: „Nekilnojamojo daikto valdymas baigiasi,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Esamu ir siūlomu teisiniu reguliavimu miško savininkai gali už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis atsiskaityti sumokant pinigine kompensaciją arba įveisiant mišką. Esamas teisinis reguliavimas miškotvarkos projektu nenumato galimybės pakeisti žemės naudojimo paskirtį. Taip pat nėra pagrįstų argumentų kodėl turėtų būti galima paversti miško žemę kitomis naudmenomis nustatant 3 ha ribą.</p>

	<p>kai valdytojas ne tik praranda galimybę paveikti daiktą pagal savo valią, bet ir kai nesiima jokių priemonių šią galimybę susigražinti“, siūlytina:</p> <p>8. Privачios miško žemės savininkai, privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis (kita paskirtimi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali kai:</p> <p>8.1. yra įveisiamas miškas ne mažesniame plote negu kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės plotas arba sumokant piniginę kompensaciją atitinkančią esamai miško vertei ir miško įveisimui;</p> <p>8.2. iki 3 ha kitomis naudmenomis (kita paskirtimi) paverčiamos miško žemės plotas pagal miškotvarkos projektą yra pritaikomas pagal gamtotvarkos priemonės rekreacinei veiklai, nevykdant miško kirtimo;</p>	
--	---	--